

ESTABLISHING A LEARNING BENCHMARK MODEL IN UNIVERSITIES

UNDER THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

การสร้างแบบจำลองมาตรฐานการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย ภายใต้สาธารณรัฐประชาชนจีน

Yan Shuitian^{*1} and Boonyanuch Viphoouparakhot²

หย่าน ฉุยเถียน^{*1} และบุญยง วิภูอุปราคร²

^{*1}LunXun Academy of Fine Arts Republic of China

²Chief Transformation and strategic office, Chulalongkorn University, Thailand

¹วิทยาลัยศิลปะ หลู่ ซุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน

²สำนักยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย

e-mail: cu.sdgs@gmail.com

Received: September, 8 2022

Revised: September, 19 2022

Accepted: September, 28 2022

ABSTRACT

The purpose of this study is to establishing a learning benchmark model in universities under the people's republic of China. The study was a mixed methods study. The key informants are 30 managers obtained by purposeful sampling method. The tools used for data collection are in-depth interviews, which are analyzed by content.

The results of the research show that establishing a learning benchmark model in universities under the people's republic of China that we can (1) B (2) C (3) W

Keywords: Establishing, Learning benchmark model, University, The people's republic of China

---

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบจำลองมาตรฐานการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยในสังกัดสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเป็นการศึกษาแบบผสมผสาน ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้จัดการ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีจุดประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งวิเคราะห์จากเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า การสร้างแบบวัดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยของสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นทำได้ (1) B (2) C (3) W

คำสำคัญ: การจัดตั้ง, แบบวัดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้, มหาวิทยาลัย, สาธารณรัฐประชาชนจีน

Introduction

Chinese Ministry of Education (2021) showed that on March 18, six ministerial departments, including the Ministry of Education, the Organization Department of the Central Committee of the CPC, the State Commission Office for Public Sector Reforms, the National Development and Reform Commission, the Ministry of Finance and the Ministry of Human Resources and Social Security, jointly issued the Guidelines for Evaluating the Quality of Compulsory Education? (“Guidelines”). The Guidelines have come at an opportune time, considering that the existing evaluation system is becoming increasingly less relevant as China’s compulsory education enters a new development stage. The MOE held a press conference to present further details about the new document.

According to Lv Yugang, director-general of the Department of Basic Education under the MOE, the new evaluation system focuses on the performance of county-level educational departments, schools, and students, with 12 key indicators and verification criteria.

In 1990, UNESCO held the World Conference on Education for All in Thailand, and clearly put forward the concept of "Education for All". The basic connotation of education for all is to eradicate adult illiteracy, popularize primary education and eliminate the difference in education between men and women. In April 2000, the UNESCO World Education Forum was held in Dakar, the capital of Senegal, and adopted the "Dakar Framework", which made the goals of EFA more concrete and set a timetable.

Participants at the "World Education Forum" in Dakar, Senegal, in April 2000 committed themselves to achieving the goals of Education for All for every citizen and every society.

The Dakar Framework is a collective commitment. Governments have an obligation to ensure that the goals of Education for All are achieved.

The Asia-Pacific region also proposed to UNESCO in 1985 to implement the "Asia-Pacific Region Education for All Plan", and in November 1988, the first regional collaboration meeting of the "Asia-Pacific Region for Education for All Plan" was held in Thailand.

I still remember that during the period of the democratic revolution, when the people of the whole country were striving for the ideal of being a human being. When fighting against the "three big mountains" for the liberation of the nation and the

prosperity of the country, someone once put forward the slogan of "saving the country through education". This was seen as right-leaning opportunism at the time. That is because of ignorance of current affairs. Today, with sustained, high-speed, and stable economic growth, continuous improvement of people's lives, and social stability, it is very appropriate to put forward the idea of "powering the country through education" at this time.

Zhu Yinming (2019) showed that China's education modernization 2035 focuses on guaranteeing equitable and quality education, learning, and development for everyone. This understanding is based on national development needs and traditional cultural perceptions of education.

Lin Yigang (2014) showed that from the point of view of the policy considerations of education for all, education for all includes three aspects: first, the needs of economic development, and the needs of moral development; including formal education, non-formal education and informal education, schools should be integrated with a rich learning environment; the third is a new social responsibility, sponsors, families and NGOs must implement this policy.

Ye Lan (2013) showed that research on the moral quality of college students going to society can help us further understand the formation process of education for all in terms of moral development, provide a scientific basis for improving the quality of personnel training in education for all in the People's Republic of China, and play an important role in improving the quality of education for all Theoretical significance.

Liu Jianling (2015) described that for retirees, education for all learning outcomes is the result of matching the environment with individual characteristics. Among them, retirees are different from college students in terms of learning ability. In addition to having certain social experience, they also have obvious personality characteristics. The EFA environment they perceive is also a factor influencing moral development in EFA.

Moral Educational (2022) showed that the importance of Moral Education lies in the crucial role it will play in building character, instilling ethical outlook, fostering the community and endearing culture. It achieves this by:

1. Build character traits that include resilience, perseverance, work ethic, critical thinking and discipline.
2. Prepare students with the skills they need for adult life. Skills include financial literacy, awareness of addiction, mental and physical well-being, and digital literacy.

3. Teaching students the practical and ethical values that are represented in the ethos of the course, which include tolerance, honesty, dignity, respect, and humility.

4. Encouraging and enabling students to become engaged members of their community.

5. Teaching students about culture, both of themselves 'country and of the wider world, and enabling them to value the wealth of culture available across the world.

In this paper, through in-depth research on the content of economic development, moral development, continuing education and lifelong education, and new social responsibility aspects of education for all. This research focuses on the practical issues in the moral development of EFA, through questionnaire survey and data analysis, to effectively grasp the impact of the EFA environment on moral behavior of college students and retirees, to examine whether the school's learning resources and opportunities are sufficient, and to explore the influence of EFA on moral behavior. Factors affecting moral behavior' learning effects and functions as well as paths have a certain practical value for the better development of students' abilities and potentials (Astin, 1984). It is hoped that this research paper will be helpful to the moral development in education for all in the People's Republic of China.

Purposes

French Edgar Faure pointed out: "Education is not a special activity of a certain age." Improving the educational science literacy of the whole people has become the primary issue in the development and planning of future education in all countries in the world. Education of all must go out of school, and the objects of education must not be limited to young people. Learning scientely for all is an inevitable requirement for improving people's quality of life and scientific and cultural literacy. The comprehensive construction of a learning and scientific society is the key component of the core literacy of personal development, and it is the trend of the times to adapt to social development. Education plays an important role in the development of individuals and society. Education for all is conducive to the happiness of the people, social stability and world peace. Education for All is the foundation for lifelong learning and human development. Through this study, we can propose how to enhance moral education of education for all.

Definition

Wang Jiaolong (2019) the meaning of education for all, everyone including children, adolescents, adults should have access to educational opportunities designed to meet their basic learning needs, and everyone must receive a certain amount of education. The goal of education for all is to meet the basic learning needs of all people and contribute the value of everyone to social progress. At the same time, education for all is also committed to passing on and enriching common cultural and moral values.

Arne Hoel/world Bank(2014), Education for All (EFA) is an international initiative first launched in 1990 to bring the benefits of education to “every citizen in every society.”

Mei Yanghao (2020) showed that education for all is an important theme in the development of world education in the 1990s. This educational trend of thought is firstly aimed at the popularization of educational objects, that is, it emphasizes that education must be open to all, and affirms that everyone has the right and obligation to receive education. This is actually one of the core features that distinguishes modern education from ancient education. From the perspective of education history, the overall trend of modern education development is to transform from an aristocratic and elite-oriented education model to a popular one. (HuangYuHui, 2012)

Benefit of Education of all

Interview and compare the moral education activities of some college students and retirees in education for all, analyze moral education in education for all, and reform moral education in education for all.

Piaget focused on the mental development of a child, by studying their moral values when they play with their peers in order to understand a child’s beliefs about what is right and wrong in the world. He concurred that all development stems from actions and interactions within immediate environments. In a more contemporary sense, one might say that a child’s belief system (like most adults as well) are based on normative, cognitive and institutional perceptions. Cognitive perceptions are based on the information children receive or consume at different stages in their life, normative perceptions are based on social norms and institutional perceptions are based on different institutions that shape the worldview of young children. Keeping these three

overarching perception avenues in mind, teachers and parents play a vital role in imparting the right morals and values that could shape a child's present and a nation's future.

Research Process

Step1: Through literature review and content analysis of relevant research, research the development policy and current situation of moral education in the comprehensive education of college students and retirees.

Step2: Create issues through component content analysis.

Step3: In-depth interviews with purposeful sampling, 10 key insiders are managers.

Population and Sample

1. The population is college students and retirees in the 2022 academic year, and the sample is random public university college students and retirees as key informants for in-depth interviews. Through purposeful sampling, there are a total of 30 students at university and 10 retirees. , the selection of key information persons: ordinary college students and retirees of ordinary employees and was revised under the guidance of 11 experts with more than 3 years of management experience and Focus group discussion.

Instruments

1. Interviews in semi-structure
2. Focus group

Data Analysis

1. Content analysis was performed on the data from in depth-interviews with frequencies.

2. The focus group is chaired by the researchers. The topic of this discussion is "Guidelines and Suggestions for Improving Moral Education in Education for All in the People's Republic of China".

3. Experts speak freely and voluntarily during the discussion.

Conclusion

Cambridge Dictionary (2022) illustrates that the meaning of strengthen is that making something stronger or more effective, or to become stronger or more effective.

The Britannica Dictionary (2022) illustrates that making (someone or something) stronger, more forceful, more effective and becoming stronger, more forceful, more effective, etc.

Springer Link (2015) illustrated that the moral education may be defined as helping children and young people to acquire a set of beliefs and values regarding what is right and wrong. This set of beliefs guides their intentions, attitudes and behaviors towards others and their environment. Moral education also helps children develop the disposition to act in accordance with such beliefs and values. More fundamentally, it encourages children to reflect on how they should behave and what sort of people they should be. For many people, these questions are linked to religious belief, but moral education programs treat religion and morality as conceptually distinct.

Amity (2022) described that the moral education in school helps students imbibe virtues and moral habits that build their personalities outside the classroom. While children can be good at math, science and literature, if they lack basic humanity or human interaction skills, their talents are of no value.

HongKong University (2022) illustrates that the main purposes of Moral and Civic Education are to facilitate students to build positive goals in different life phases, explicit aspirations of their own, a sense of responsibility, a respectful attitude towards others, and positive values, character traits and manners. Through Moral and Civic Education, students will be able to distinguish the right from the wrong, make the objective analysis and reasonable judgments and put what they have learnt into practice to make contribution to their own families, communities and even nations.

Moral education (2022) illustrates that the Moral Education program covers four pillars-character and morality; the individual and the community; civic studies; and cultural studies and blends academic content with an exploration of character and ethics.

According to Wilson et.al (1967: 129): “a child needs to accept a certain code of behavior, parental commands, traditional rules etc.” So Invicctus (2022) illustrates that the 10 important moral values for students are as below: 1) *Respect*: Respect is a vital moral value that children must learn about early on: A young child must learn to respect all people regardless of their age, religion, nationality, beliefs, or point of view. You can set an example for your child by speaking respectfully towards others. Show your child you respect everyone regardless of their age, race, religion, status, etc. It is essential that

students learn that their success in life should not be based on the failures of others. 2) *Honesty*: "Honesty's the best policy," children are taught in books. They must, however, practice it on a regular basis to grasp its actual significance. Being true to one's parents, teachers, and others will help a child develop honesty as a personality trait. Teach children that it's always preferable to acknowledge their mistakes with honesty rather than lie to hide them. Dishonesty and cheating must be taught in schools as bad habits that'll lead to failure in the future. Even if dishonesty is beneficial in the short term, it would eventually catch up with the student and result in bad long-term effects. 3) *Compassion*: Compassion is defined as the feeling of love and concern for others. If parents taught compassion to their children from an early age, there would be significantly less hunger, conflict, homelessness, and unhappiness in the real world. It sounds idealistic, but we believe it to be true. 4) *Hard Work*: When you were a child, you've probably heard that "success was made up of 1% inspiration and 99% perspiration." And it's true that hard effort plays a positive role in every student's life.

Those who are truly successful in our society understand that what they receive out of something is primarily determined by the amount of effort they put into it. Students will be far happier working toward their goals as adults if we teach them to perceive hard work as an opportunity - rather than a barrier. 5) *Kindness*: The significance of kindness - although undeniably great - is determined by how you express it. The possibilities are endless, whether it's through empathy, acceptance, justice, pleasant gestures, or thoughtfulness. Kindness can take the form of being helpful or displaying empathy. It could also imply doing good without expecting good in return. 6) *Gratitude*: Gratitude is the willingness to express appreciation for what you have. And it all starts with happiness. So, teach students to be grateful for what they have in life to cultivate contentment and thankfulness. Instil in them the importance of never taking anybody-or anything-for granted. 7) *Sharing*: Sharing is a form of caring. As a result, a child must understand the necessity of sharing with those who are in need. Kids often learn by example, so you could begin by showing them that sharing should come from a place of selflessness. Encourage the child to share toys with siblings and cousins, share books with classmates, or donate food and clothing to less fortunate children. 8) *Cooperation*: Cooperation is the act of assisting others in the pursuit of a common objective. The first step toward developing a spirit of cooperation is to collaborate at home. Healthy

competition can encourage people to develop-but we must first and foremost cooperate to be successful as a society. 9) *Responsibility*: Setting an example for your child is the greatest method to teach them responsibility. You can assist kids in learning more effectively by giving them duties and rewarding them when they finish their chores. 10) *Generosity*: Generosity is critical in developing a nice and socially responsible person in your child. A generous child will be willing to offer his or her time and assistance to others, regardless of the circumstances.

The results of the interviews, the researchers summarized the content obtained in the interviews in the order of the top three frequencies as follows:

1. The school promotes the development and planning of moral education for college students and graduates through policies and strategies.

1.1 University Policies to Promote Moral Education in EFA Graduate Policies to Promote Moral Education in EFA (28)

1.2 The Ministry of Education and the Provincial Department of Education issued a series of documents on moral education in Education for All, urging colleges and universities to implement the promotion of moral education in Education for All. (26)

1.3 The school's Education for All Center carries out a series of moral education activities for Education for All (lectures, publicity, special guidance on moral education, etc.), and watches a series of moral education videos for Education for All (25).

2. Combined with work experience, whether to set an example in teaching to spread moral education.

2.1 Using multimedia teaching methods, network high-tech classroom interaction, online and offline courses (28)

2.2 Teaching content selection design Students are interested in moral education hotspots and confusing moral education issues of education for all (28)

2.3 Teacher-student interaction, student-student interaction, classroom teacher-student role (27)

3. In the teaching of moral education in education for all, through the reproduction of life scenes, everyone will have emotional resonance and promote effective teaching.

3.1 Increase student interaction and emotional empathy in moral education in EFA, and jointly create conditions for emotional empathy in the classroom and in life (29)

3.2 Equal dialogue, democratic interaction, and emotional empathy (28)

3.3 The importance of moral education in education for all (28)

4. Understand the concept of "moral education in education for all", adjust the emotions of students such as college students and retirees, implement classroom plans and observation and evaluation, and guide the moral education environment from negative to positive.

4.1 The classroom environment includes: hard environment (physical environment, teaching equipment, facilities, etc.) and soft environment (26)

4.2 Teacher-student relationship and student-student relationship (22)

5. Guidelines for the development of moral education for all? Which aspects of EFA moral development do you want to promote (basic morality and behavioral ethics, civic and political quality education, world outlook, life outlook, life and ethics basic education)

5.1 The components of moral education in education for all. (27)

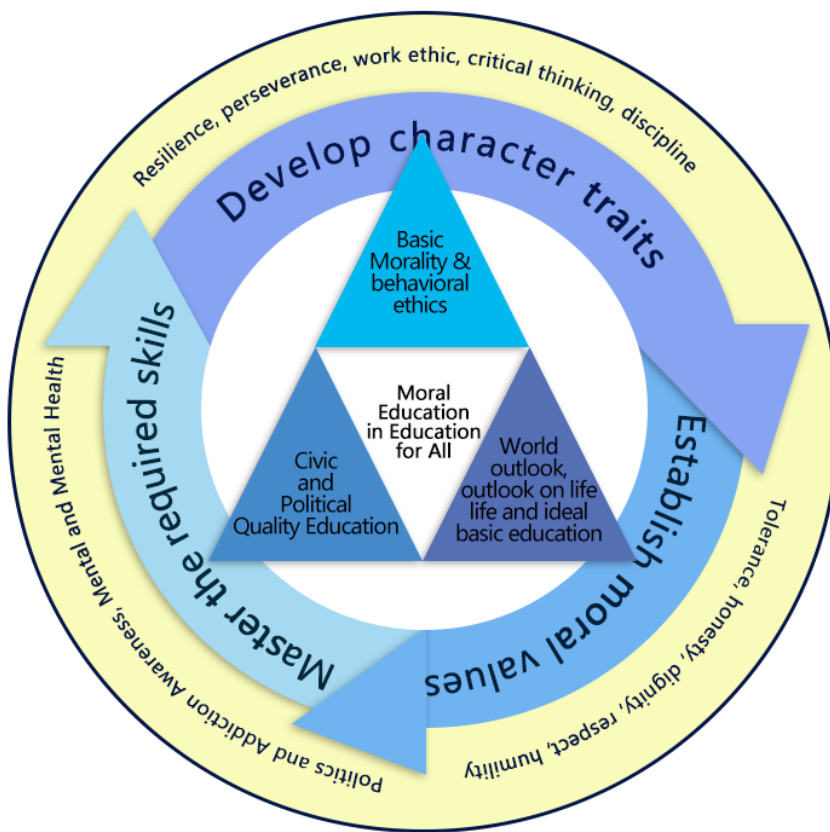
5.2 Teachers should be familiar with students' daily moral education habits (26)

5.3 The community and participating families jointly strengthen the maintenance of moral education. (25)

Table 1: The component of moral Education in education for all

Item	Content Analysis to moral Education in education for all		
	Components of Moral Education	Process of Moral Education	Summarize
1. Literature review and related research	The components of EFA Moral Education as: 1) Basic Morality and Behavioural Ethics 2) Civic and Political Quality Education 3) World outlook, outlook on life, life and ideal basic education	1. Exercise Resilience, 2. Perseverance, 3. Career ethics 4. Critical Thinking 5. Discipline	Develop character traits

Item	Content Analysis to moral Education in education for all		
	Components of Moral Education	Process of Moral Education	Summarize
2. In-depth interviews (30 administrators and teachers)	1.Patriotic education 2.Ideal education 3.Collectivism education 4.Labor education 5. Humanism and Social Morality Education 6. Self-discipline education 7. Education of legal concepts 8. Scientific world outlook and outlook on life education 9. Mental health	1. Physical and mental health, 2. Addiction awareness, 3. Financial literacy, 4. Digital literacy	Master the skills necessary for life
3. Focus group discussion with 10 experts	1. Political education, 2. Ideological education, 3. Moral education, 4. Legal education 5. Mental health education	Cultivate the outlook on life and values of tolerance, honesty, dignity, respect, humility, etc.	Establish moral values

Figure1: Model of the developmental components of EFA moral education

Source: Moral Educational (2022)

Recommendation

For moral education in education for all, we need to start with three components. The first is the basic moral behavior and ethics. We need to cultivate character traits by cultivating resilience, perseverance, professional ethics, critical thinking, and discipline. The second is the political quality education of citizens. We need to master the skills needed for life by cultivating physical and mental health, addiction awareness, digital awareness, financial awareness, etc.; the third point is to cultivate tolerance, honesty, dignity, respect, humility. Establish a reasonable world outlook, outlook on life, and basic education for life and ideals.

References

- Amity. (2022). **The importance of moral education**. Retrieved from: https://www.amityysharjah.com/uploads/documents/The%20importance%20of%20moral%20education_17062021123225.pdf
- Arne Hoel/World Bank. (2014). **Education for All**. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/en/topic/education/brief/education-for-all>
- Chinese Ministry of Education. (2021). **MOE jointly issues new guidelines for evaluating quality of compulsory education**. Retrieved from: http://en.moe.gov.cn/news/press_releases/202103/t20210322_521862.html
- Cambridge Dictionary. (2022). **Meaning of strengthening in English**. Retrieved from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/strengthening>
- HongKong University. (2022). **Moral and Civic Education**. Retrieved from: <https://www.hkbuas.edu.hk/en/ps/moral-and-civic-education>
- Huang YuHui. (2012). Re-discussion on life-long education and life-long learning Talk about lifelong learning in China California. **Journal of jilin commercial coll**, F. GE Retrieved from: <http://www.cqvip.com>
- Invicctus. (2022). **10 Important Moral Values for Students**. Retrieved from: <https://www.invictus.edu.kh/news/10-important-moral-values-for-students>
- Li Jingang. (2016). On the Social Support System of Teachers' Professional Development, [J] **Ideological and theoretical education**, 9: 56-59.
- Lin Yigang. (2014). Teacher Professional Development: Enlightenment of Knowledge and Motivation Theory, [J]. **Jiangxi Education and Research**, 4(11): 3-5.
- Liu Jianling. (2015). The pursuit of excellence: the life care of teachers' professional development, [J]. **Curriculum Textbook Teaching Method**, 200(51): 67-73.
- Moral Educational. (2022). Why is Moral Education important. Retrieved from: <https://moraleducation.ae/curriculum/#1497531062092-539fd68b-6aaa>
- Moral education. (2022). **About 4 pillars**. Retrieved from: [https://moraleducation.ae/what-is-moral-education/World Declaration on Education for All: Meeting Basic Learning Needs \[DB/OL\].\[2006-09-30\].http://www.cnfirst.net//et/flwj/005221489](https://moraleducation.ae/what-is-moral-education/World%20Declaration%20on%20Education%20for%20All%3A%20Meeting%20Basic%20Learning%20Needs%20%5BDB%5C%5D.%5B2006-09-30%5D.%5Chttp%3A%5C%5Cwww.cnfirst.net%5C%5C%5Cet%5C%5Cflwj%5C%5C005221489).
- Mei Yangbao. (2020). On the Concept of Modern Education for All, **Journal of East China University of Metallurgy (Social Sciences)**, 2(2).

Nutcache. (2022). Real-life examples of collaboration. Retrieved from:

<https://www.nutcache.com/blog/are-teamwork-and-collaboration-the-same-9-examples-from-great-companies/>

Springer Link. (2015). **Moral Education**. Retrieved from:

https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-0-387-71799-9_260

The Britannica Dictionary. (2022). **Meaning of strengthening**. Retrieved from:

<https://www.britannica.com/dictionary/strengthen>

UNESCO. (2004). **Leaping towards equality, gender and education for all, 2003/4**

Education for All Global Monitoring Report [R]. Wang Xiaohui, translated. North Beijing: People's Education Press.

UNESCOs. (2001). **world education report 2000 the right to education Pros:**

Achievement of lifelong education for all [R]. UNESCO Chinese section, translation. Beijing: China International Translation and Publishing Corporation.

Wang jiaolong. (2019). **Education for all definition**. Law Insider, Retrieved from:

<https://www.lawinsider.com/dictionary/education-for-all>

Ye Lan. (2013). A New Probe into the Role of Teachers and Teacher Development, [M].

Beijing: Education Section. Science Press, 2001: 14.

THE MODERN EDUCATION SYSTEM OF LIFELONG LEARNING IN POLICY

REFORM UNDER THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

ระบบการศึกษาสมัยใหม่ของการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการปฏิรูป

นโยบายภายใต้ สาธารณรัฐประชาชนจีน

Wang Yingjing^{*1} and Viracha Wutisen²

หวาง หยิงจิง^{*1} และวิรัช วุฒิเสน²

^{1*}Graduate student, Master of Education, Leadership in Educational Administration program, Bangkokthonburi university

²Faculty of Education, Chulalongkorn University

^{1*} นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

e-mail: 6353300008.edu@bkkthon.ac.th

Received: September, 13 2022

Revised: September, 27 2022

Accepted: September, 28 2022

ABSTRACT

The purpose of this research is to improve the lifelong learning in policy reform under the people's republic of China. The study was a mixed methods study. The key informants were 7 managers obtained through a purposeful sampling method. The tools used for data collection are in-depth interviews, which are analyzed by content.

The results of the research show that several factors must be possessed in order to achieve lifelong learning: 1) Critical thinking 2) Communication skills 3) Collaboration skills 4) Creativity. Continuing to strengthen people's lifelong learning ability can be achieved by strengthening non-intellectual and intellectual factors. For example, 1) Non-intellectual factors include: (1) Excellent ideological quality (2) Cooperation and communication skills (3) Self-reflection ability (4) Self-regulation ability (5) Personality development. 2) Intellectual factors include: (1) intelligence level (2) cultural background: (3) learning attitude (4) independent learning ability (5) information technology ability 3) practical activity ability (1) education and scientific research ability (2) research students ability.

Keywords: Lifelong Learning, Modernization, Education System, Qingdao Hotel Management College

---

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการปฏิรูปนโยบายภายใต้สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้จัดการ 7 คน ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งวิเคราะห์จากเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตต้องมีปัจจัยหลายประการ ได้แก่ 1) การคิดเชิงวิพากษ์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะการทำงานร่วมกัน 4) ความคิดสร้างสรรค์ การเสริมสร้างความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้คนอย่างต่อเนื่องสามารถทำได้โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่ไม่ใช่สติปัญญาและสติปัญญา ตัวอย่างเช่น 1) ปัจจัยที่ไม่ใช่ทางปัญญา ได้แก่ (1) อุดมการณ์ที่มีคุณภาพดีเยี่ยม (2) ทักษะความร่วมมือและการสื่อสาร (3) ความสามารถในการสะท้อนตนเอง (4) ความสามารถในการควบคุมตนเอง และ (5) การพัฒนาบุคลิกภาพ 2) ปัจจัยทางปัญญา ได้แก่ (1) ระดับสติปัญญา (2) ภูมิหลังทางวัฒนธรรม (3) ทักษะการการเรียนรู้ (4) ความสามารถในการเรียนรู้อย่างอิสระ และ (5) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ความสามารถในการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ (1) ความสามารถในการศึกษาและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และ (2) ความสามารถของนักศึกษาวิจัย

คำสำคัญ: การเรียนรู้ตลอดชีวิต, ความทันสมัย, ระบบการศึกษา, วิทยาลัยการจัดการโรงแรมชิงเต่า

Introduction

Published on the website of the Ministry of Education of China (2019: 12), Since the 18th National Congress of the Communist Party of China, General Secretary Xi Jinping has made important instructions on continuing education, lifelong education and education for all. The report of the 19th National Congress of the Communist Party of China proposed that continuing education should be carried out well, the building of a learning society should be accelerated, and the quality of the people should be vigorously improved.

The Shandong Provincial Department of Education (2022, 9) announced that the 18th National Congress of the Communist Party of China proposed to "actively develop continuing education, improve the lifelong education system, and build a learning society." ", highlighting the important position of continuing education in the process of building a learning society. Our province adheres to the guidance of Xi Jinping Thought on Socialism with Chinese Characteristics for a New Era, thoroughly implements the spirit of General Secretary Xi Jinping's important speech and important instructions during his

inspection of Shandong, fully implements the development strategy of a strong province in education and human resources and innovates the continuing education model of colleges and universities. The training mode and service mode provide strong support for promoting the economic and social development of our province and the all-round development of people.

Xiaoxiang Morning News (2021: 11) shows: A reporter from Qingdao News Network learned from the press conference that the Qingdao Municipal Education Bureau has completed the "14th Five-Year Plan for the Development of Education in Qingdao". This is the first development goal, that is, by 2025, the first to build a high-quality education system and the first to realize the overall modernization of education.

On September 22, 2020, General Secretary Xi Jinping pointed out in his speech at the symposium of experts in the fields of education, culture, health and sports that it is necessary to improve the promotion mechanism of lifelong learning for all and build a lifelong learning system with more flexible methods, richer resources, and more convenient learning. The general secretary's speech reflects the lifelong trend of education development in the world, and also points out the direction for my country to build a lifelong learning system and a learning society.

ZhuYiming (2019) showed that China's education modernization 2035-not 2030-was created to respond to the requirements of China's national modernization development strategy. The educational plan is to build a powerful education system, which is a fundamental project to bring about a great rejuvenation of the Chinese nation. Moreover, developing education is intended to serve as the support for the fundamental modernization requirements of the country in 2035 and realize the development of socialism with Chinese characteristics in the new era. Consequently, China will be a modern, harmonious, and creative society (World Bank and the Development Research Center of the State Council, P. R. China, 2013). The modernization of education in China is believed to contribute significantly to realizing such goals in 2035. China's education modernization 2035 comprises five parts: strategic background, overall thinking, strategic tasks, implementation path, and guarantees. This section provides a brief overview of the plan's core concepts and main content. And China's education modernization 2035 sets out eight basic concepts emphasizing ethics as the priority of education, well-round development, people-orientation, lifelong learning, personalized teaching, integration of knowledge and practice, integrated development, and co-construction and sharing. And Xi

further advances the need to deepen educational reform and innovation. In this regard, he notes that teacher development is a fundamental domain of educational development (Xi, 2018). These beliefs are fully reflected in China's education modernization 2035. so, the modern education system of lifelong learning in policy reform under the people's republic of China is pretty necessary for government and person and world.

Definition

Gao SuiLiang (2020) described that Lifelong learning ability refers to the ability of human individuals to acquire knowledge and information from the objective environment, which is possessed by human beings through learning and training and remains active until old age. It inspires and empowers people to acquire all the knowledge, experience, skills and understanding they need throughout their lives to learn with confidence, creativity and joy in any situation and environment. Like many other abilities of human beings, this ability, especially the lifelong learning ability of learning by using modern information technology, is an indispensable practical ability for the development of personality. Lifelong learning ability includes the following meanings: Lifelong learning ability is required by every normal person, acquired through learning and training, and maintained for a lifetime: the components of lifelong learning ability include existing knowledge, awareness, skills, abilities, and personality qualities. Lifelong learning ability cannot be understood one-sidedly; the level of lifelong learning ability is mainly manifested through the results of personal development.

In the 20th century European and American educational thought, lifelong education is regarded as a kind of educational theory of future education strategy. Among them, Paul Langeron published "On Lifelong Education" which systematically discusses the theory of lifelong education, and he is also known as "Lifelong Education". "Father", he believes that modern people face many universities, and the concept that a person can spend a lifetime with certain fixed knowledge and skills will become a thing of the past, and traditional education cannot meet people's lifelong development needs. In general, lifelong education is "the sum of all kinds of training people receive in their lifetime", which begins at the beginning of human life and ends at the end of human life, including all stages of human development and education in all aspects. Activities include both the vertical education a person receives at different stages of development from infancy to

old age, as well as the horizontal education from schools, families, and different areas of society, with the ultimate goal of “maintaining and improving the individual Quality of life.” That is, through learning and self-education, in a real sense, to promote self-development.

Paul Langland (1965) declared that what lifelong education means does not refer to a specific entity, but a general idea or principle, or a series of care and research methods. In a nutshell, it refers to the sum of the education of one's life and the education of the whole of personal and social life.

R.H. David (1969) Lifelong education should be a human, social and professional process experienced by individuals or groups in order to improve their own living standards through each individual's life. It is aimed at inspiring and upward, and includes all formal, non-formal, and informal learning at all stages and areas of life. , an idea of synthesis and unity.

E. Terbi (1972) believes: "Lifelong education should be the unification of school education and post-school education and training; it is not only the development of the relationship between formal and non-formal education, but also the development of individual (including children, youth, adults) through Community life achieves its maximum cultural and educational purpose and constitutes a central element of education policy."

Huang YuHui (2002) described the goal of lifelong education is to achieve the characteristics of lifelong learning for the educated. To achieve this goal, we must build a lifelong learning society. Therefore, from an overall perspective Considerations, including the government's legislation on education policy, planning and guidance of budgets, institutions, personnel and programs, the cooperation and support of civil society organizations in action, and the clarification and participation of individuals in the concept of lifelong learning. Finding a lifelong learning method suitable for China's national conditions has irreplaceable significance for citizens' lifelong learning. Community lifelong education is an education method suitable for our country's national conditions.

Song YongZe (2006) showed that Lifelong learning is the realization of human potential through a continuous process of support that motivates and empowers people to acquire all the knowledge, values, skills and understandings they need throughout their lives and to be creative in any task, situation and environment Use knowledge happily.

Purposes

ZhuYiming (2019) showed that open development of education in China As an active participant in the UN's The 2030 agenda for sustainable development, China has proposed initiatives to build a community with a shared future for mankind, including the "Belt and Road" initiative. In this regard, China's education modernization 2035 proposes that it is necessary to provide a higher level and more open education, to strengthen educational and humanistic exchanges, to promote the exchange of hearts and minds among people for civilized exchanges and make greater contributions to the creation of a better future for mankind. (MOE, 2019)

One is the need to learn new knowledge, and the other is the need to consolidate old knowledge. Psychological research has long confirmed that there is a contradiction that runs through the entire process of knowledge learning, which is the struggle between memory and forgetting. The only way to resolve this contradiction is lifelong learning. So, I think it's necessary to build a lifelong learning system throughout people's life.

The element of Lifelong learning

1. Critical Thinking: Critical thinking means that students need to systematically sort out and summarize related resources and make systematic plans and decisions after understanding and comprehensively thinking about the target problem. How can we enhance our critical thinking? Walker Center for Teaching and Learning (2022), expressed that we should keep good habits that ask questions and gather relevant information, think through solutions and conclusions, consider alternative systems of thought, communicate effectively.

2. Communication: Communication and collaboration is to allow partners to express their views and understand the ideas of others, and to show themselves through a variety of ways to obtain information, discoveries and evidence to prove their views, and to express their views clearly and logically. Anne Converse Willkomm (2018) expressed that 5 Ways We Can Communicate Effectively: verbal communication, non-verbal communication, written communication, listening, visual communication.

3. Collaboration: Collaboration is the practice of each person in the group working together to find evidence and discoveries for a common goal to achieve the ultimate goal. Nutcache (2022), shows Sharing ideas and innovating, Brainstorming and communication, environment and interaction, review and refine, contribution and creativity.

4. Creativity: All who study creativity agree that for something to be creative, it is not enough for it to be novel: it must have value or be appropriate to the cognitive demands of the situation." Jamie Birt (2022) shows that the 10 ways to improve creativity skills: try the circle challenge, use a sketchpad, read regularly, write, exercise, take a new route, try something new, listen to music, ask for feedback about your ideas, find motivation in an unrelated industry.

Factors Affecting Lifelong Learning

1. Non-intellectual factors:

1) Excellent ideological quality: The ideological and moral quality here refers to the relatively stable quality that people develop in terms of political orientation, ideal beliefs, ideas, moral sentiments, etc. under the influence of a certain social environment and education, through their own understanding and social practice.

2) Cooperation and communication skills: Team foundit(2020), Eliminate employee-to-employee friction and the attitude of "winning an argument" and introduce a philosophy of problem solving.

And eliminate professional personality and procedure conflicts and conflicts and saved time at strategic and training meetings and eliminate many client and customer complaints about poor treatment by staff.

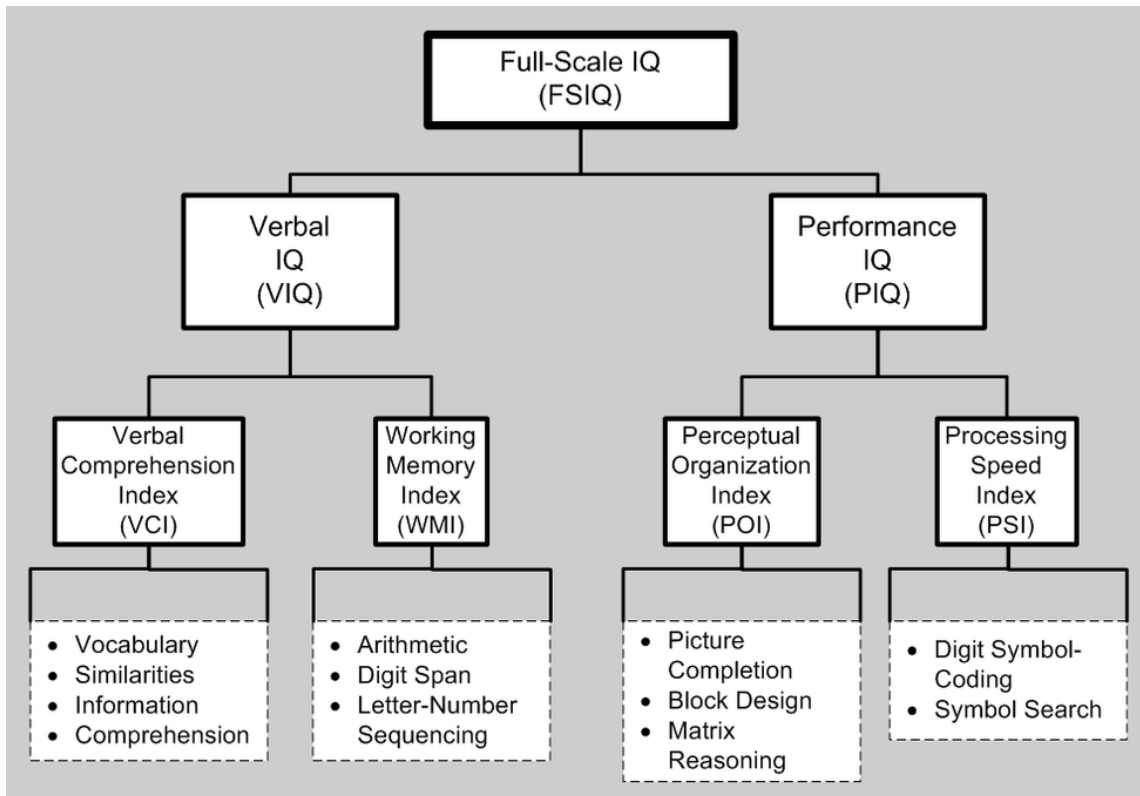
3) Self-reflection ability: William James (2020), Self-reflection is the ability to witness and evaluate our own cognitive, emotional, and behavioral processes. In psychology, other terms used for this kind of self-observation include "reflective awareness" and "reflective awareness.

4) Self-regulation ability: Self-regulation is the ability to understand and manage your behaviour and your reactions to feelings and things happening around you. It includes being able to: regulate reactions to strong emotions like frustration, excitement, anger, and embarrassment.

5) Personality: American psychological association(2022),Personality refers to the enduring characteristics and behavior that comprise a person's unique adjustment to life, including major traits, interests, drives, values, self-concept, abilities, and emotional patterns.

2. Intellectual factors:

1) Intelligence level: David Wechsler (2002)

IQ Range ("ratio IQ")	IQ Classification
Above 140	"Near" genius or genius
120–140	Very superior intelligence
110–120	Superior intelligence
90–110	Normal, or average, intelligence

2) Cultural background:

(1) The context of one’s life experience as shaped by membership in groups based on ethnicity, race, socioeconomic status, gender, exceptionalities, language, religion, sexual orientation, and geographical area. Learn more in iPad: Integrating Positive, Active, Digital Tools and Behaviors in Preservice Teacher Education Courses.

(2) Cultural background incorporates all beliefs, values, stereotypes, and rules, characterizing the members of a society and differentiating it from other societies. Learn more in: Economic Theory and Economic Reality: A Continuously Dialectic Relationship.

(3) The totality of socially transmitted behavior patterns, arts, beliefs, institutions, and all other products of human work and thought that a person has grown up in and belongs to. It is associated with countries and regions, for example, American culture and Eastern cultural background. Learn more in: Online Education and Cultural Background.

3) Learning attitude: Sandra Colhando (2020), Learning attitude is a self-initiated, voluntary attitude stemming from natural curiosity & motivation & it's critical for both personal & professional development. Learning attitude for Professional development: Although qualifications can get us to interview, it's our attitude that decides the fate of employment.

4) Independent learning ability: Kay Livingston(2022), Independent learning is a method or learning process where learners have ownership and control of their learning- they learn by their own actions and direct, regulate, and assess their own learning.

5) Information technology ability: Indeed, Editorial Team (2021), Information technology skills refer to the skills needed to perform various information technology tasks. These skills include talents, knowledge and abilities that relate to the use, development, implementation, and management of various forms of technology.

3. Practical learning:

1) Education and scientific research ability: Eyisi, Daniel(2016), The study of science education is the discovery of truth, which involves a combination of reasoning and experience. To find the appropriate teaching methods necessary to teach science students problem-solving skills, educational researchers use different research methods depending on the data collection and analysis used at a particular time.

2) Research study ability: Jomills Henry Braddock, Finnish student health service (2022), Ability to study means a student's ability to work, and it's a combination of several interconnected factors. Personal resources, study skills, teaching and counselling, and a supportive study environment all have significant impacts on how well a student performs. Strengths in one or more areas may help to maintain a student's ability to study even when there are problems in other areas.

Benefit of Lifelong learning

1. Cultivate newcomers. Lifelong learning needs to accommodate all aspects and dimensions of the individual as a physical, intellectual, emotional, gendered, social, spiritual, being. Moreover, in lifelong learning, everyone can find their own development path, because it provides a series of different kinds of education and training suitable for each person's personality, originality, and career. In short, on the one hand, lifelong learning enables people to adapt to various changes, especially economic and occupational changes; on the other hand, it can cultivate people with rich personalities, promote people's all-round development, and enable people to live a fulfilling and happy life.

2. Realize the democratization of education. The democratization of education is another important meaning of lifelong learning and education. The core content of educational democratization is equal educational opportunity. Lifelong learning promotes lifelong education and is a means to achieve true equality.

Conclusion

In a word, I think that lifelong is an autonomous learning. This autonomous learning is spontaneous, ready to learn and ready to deal with any situation at any time.

In my opinion, this kind of learning needs learning without a fixed mentality, that is, I think that there is no fixed pattern for anything, and it can constantly change and adapt to the actual situation. And intrinsic desire to learn new things.

Recommendation

Our policy should make mechanism based on critical thinking, communication, collaboration, creativity to set up the modern education system of lifelong learning in policy reform under the People's republic of China.

If we want to set up the modern education system of lifelong learning , we should enhance and keep our critical thinking, communication, collaboration, creativity in our life.

1. Regarding government policies, this research can provide more accurate policy directions and formulate policies and regulations on the direction of lifelong learning in a targeted manner.

2. For school management and leadership, measures for lifelong learning and a learning platform for improving lifelong learning can be formulated, and the implementation is supervised. For school teachers, they can provide the key directions of

teachers' teaching, formulate courses to improve lifelong learning, and improve teachers' teaching settings, course links and course evaluation on lifelong learning, so as to improve teachers' teaching level as a whole, and also strengthen school teaching and enterprises. Practice connections.

3. For students, through different forms of student activities to exercise students' lifelong learning skills, improve students' critical thinking, communication, collaboration and creativity required for lifelong learning more closely, thereby improving lifelong learning of ability.

References

American psychological association. (2022). **Personality**. Retrieved from:

<https://www.apa.org/topics/personality>

Anne Converse Willkomm. (2018). **Five Types of Communication**. Retrieved from:

<https://drexel.edu/graduatecollege/professional-development/blog/2018/July/Five-types-of-communication/>

David Wechsler. (2002). **Wechsler Adult Intelligence Scales**. Retrieved from:

https://en.wikipedia.org/wiki/Wechsler_Adult_Intelligence_Scale#cite_note-KaufmanLichtenberger2006p7-2

Eyisi, Daniel. (2016). **The Usefulness of Qualitative and Quantitative Approaches and Methods in Researching Problem-Solving Ability in Science Education Curriculum**. Retrieved from: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1103224>

Finnish student health service. (2022). **Ability to study**. Retrieved from:

<https://www.yths.fi/en/services/community-health/ability-to-study/>

Gao SuiLiang. (2020). **Lifelong Learning and Long-termism Doctrine Teaching Method Innovation and Practice**, 03(07) Retrieved from: <https://doi.org/10.26549/jxjfcxysj.v3i7.4262>

Huang YuHui. (2002), **Re-discussion on life-long education and life-long learning Talk about lifelong learning in China** California JOURNAL OF JILIN COMMERCIAL COI. I,F,GE Retrieved from: <http://www.cqvip.com>

Hong YongZe. (2006). Lifelong Education Lifelong Learning and Learning Society **Journal of College of Adult Education, Hebei University**, 1008-6471(2006): 03-0016-03.

- IGI Global. (2022). **What is Cultural Background**. Retrieved from: <https://www.igi-global.com/dictionary/ipad/6367>
- Indeed Editorial Team. (2021). **Information Technology Skills in Demand Today**. Retrieved from: <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/information-tech-skills>
- Jamie Birt. (2022). **Creativity Skills: Definition, Tips and Examples**. Retrieved from: <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/creativity-skills>
- Kay Livingston. (2022). Independent Learning. Retrieved from: https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-1-4419-1428-6_895
- Nutcache. (2022). **Real-life examples of collaboration**. Retrieved from: <https://www.nutcache.com/blog/are-teamwork-and-collaboration-the-same-9-examples-from-great-companies/>
- Raising Children.net.au. (2020). **Suitable for 1-18 years Self-regulation in children and teenagers**. Retrieved from: <https://raisingchildren.net.au/toddlers/behaviour/understanding-behaviour/self-regulation>
- Robert W. Weisberg. (2020). **Beyond the Myth of Genius**. California State University, Northridge Retrieved from: <http://www.csun.edu/~vcpsy00h/creativity/define.htm>
- Sandra Colhando. (2020). Importance of Developing a Learning Attitude. Retrieved from: <https://www.linkedin.com/pulse/importance-developing-learning-attitude-sandra-colhando->
- The website of the Ministry of Education of China. (2019). **Employability Skills: Definition and 10 Examples**. Retired from: "Notice of the General Office of the Ministry of Education on Serving Lifelong Learning for the People and Promoting the High-quality Development of Online Education in Pilot Universities of Modern Distance Education" Answers to reporters' questions, Retrieved from: http://www.gov.cn/zhengce/2019-12/18/content_5462029.htm
- The Shandong Provincial Department of Education (2022) **The past ten years of Shandong education 10 Continuing education in colleges and universities helps build a lifelong education system**. Retrieved from: <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1744662418419449761&wfr=spider&for=pc>
- The Foundation for Critical Thinking. (2019). **Beyond Basic Elements of Critical Thinking**. Retrieved from: <https://www.criticalthinking.org/pages/defining-critical-thinking/766>

- Team foundit. (2020). **Importance of Cooperative Communication**. Retrieved from: <https://www.foundit.my/career-advice/importance-of-cooperative-communication/>
- Vaughn, L. (2015). **The power of critical thinking: Effective reasoning about ordinary and extraordinary claims** (5th ed.). New York: Oxford University Press.
- Walker Center for Teaching and Learning. (2022). **Basic Elements of Critical Thinking**. Retrieved from: <https://www.utc.edu/academic-affairs/walker-center-for-teaching-and-learning/faculty-programs/faculty-fellow-programs/faculty-fellow-program-development/basic-elements-of-critical-thinking>
- William James. (2020). **principles of psychology**. Retrieved from: <https://en.wikipedia.org/wiki/Self-reflection>
- Xiaoxiang Morning News. (2021). **By 2025, Qingdao will build a high-quality education system and realize the modernization of education as a whole**. Retrieved from: http://www.gov.cn/zhengce/2019-12/18/content_5462029.htm
- ZhuYiming. (2019). **New National Initiatives of Modernizing Education in China**. DOI: 10.1177/2096531119868069journals.sagepub.com/home/roe.

ภาพยนตร์สั้นสะท้อนวิกฤตการณ์พลังงานไฟฟ้า เพื่อปรับเจตคติ
และพฤติกรรมต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า

A Short Film Reflecting on the Electric Power Crisis to Adjust
Attitudes and Behaviors Toward Electrification

ว่าที่ร้อยตรี ขจรศักดิ์ กันใจ^{*1} และชนาภรณ์ ปัญญาการผล²

Acting Sub.Lt. Khajonsak Khanchai^{*1} and Chanaphorn Panyakanphon²

^{*1-2}งานเทคโนโลยีการศึกษา กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

^{*1-2}Educational Technology, Academic Affair Mahidol University

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: khajonsak.khan@gmail.com

Received: September, 22 2022

Revised: October, 10 2022

Accepted: October, 19 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างภาพยนตร์สั้น “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” 2) เพื่อประเมินผลคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” 3) เพื่อศึกษาผลเจตคติของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” 4) เพื่อศึกษาผลพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” และ 5) เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” ซึ่งถ่ายทอดเรื่องราวด้วยภาพที่ถ่ายทำตามหลักการผลิตยนต์ หลังจากนั้นได้ทำการเขียนบท คัดเลือกนักแสดง และสถานที่ถ่ายทำ กำหนดตารางถ่ายทำ ทำการถ่ายทำ และเรียบเรียงตัดต่อจนเสร็จสมบูรณ์ ผลประเมินเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น และความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภายในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 101 คน

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าและพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าหลังชมผลคะแนนเฉลี่ยในระดับเกณฑ์ที่ดีกว่าผลคะแนนเฉลี่ยก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น ผลประเมินความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์มาก

คำสำคัญ: เจตคติ, พฤติกรรม, พลังงานไฟฟ้า, วิกฤตการณ์พลังงาน, สื่อภาพยนตร์สั้น

ABSTRACT

This research has the following objectives: 1) To create a short film titled “1 hour if the energy crisis is seen as just a distant matter” 2) To evaluate the media quality of a short film titled “1 hour if the energy crisis is seen as just a distant matter” 3) To study the results of the attitude of the sample. Before and after watching a media, short film titled “1 hour if the energy crisis is seen as just a distant matter” 4) To study the behavioral results of the sample. Before and after watching a media, short film titled “1 hour if the energy crisis is seen as just a distant matter” and 5) To assess the satisfaction of the sample. To short film titled “1 hour if the energy crisis is seen as just a distant matter”. Which tells the story with pictures that are filmed according to the principles of film production, after which the script has been written, cast, filming location, filming schedule, filming and editing to complete. Evaluation of attitudes towards electricity consumption and behavior of electricity consumption before and after watching short films of a sample of 101 undergraduate students in Bangkok and its vicinity.

It was found that the effect on electric power consumption and electric power consumption behavior after watching the average score at the criterion level was better than the average score before watching a short film media.

Keywords: Attitudes, Behaviors, Toward Electrification, Electric Power Crisis, Short Film Reflecting

---

บทนำ

ปัจจุบันสื่อวีดิทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ หนังสือ หรือโฆษณาที่เติบโตขึ้นเป็นอย่างมาก มีการตีตลาดในทุก ๆ ช่วงอายุ และเข้าถึงได้ง่ายจากเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีในปัจจุบัน มีช่องทางการเข้าถึงที่หลากหลายและสะดวกขึ้นเป็นอย่างมาก ด้วยสาเหตุนี้เอง สื่อวีดิทัศน์จึงเป็นรูปแบบของสื่อที่เข้ามามีบทบาท และเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต เหมาะสมที่จะเป็นช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารรวมถึงปัญหาต่าง ๆ เพราะสื่อวีดิทัศน์สามารถสะท้อนและตีความเรื่องราวออกมาในรูปแบบของสื่อบันเทิงที่เข้าถึงได้ง่าย ผู้วิจัยจึงนำประเด็นด้าน ปัญหาวิกฤตพลังงานไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในวันที่ 1 มิถุนายน พุทธศักราช 2561 (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2561) ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการดำรงชีวิต มาตีความและตีแผ่ปัญหาดังกล่าวออกมาในรูปแบบของภาพยนตร์สั้นสะท้อนวิกฤตการณ์พลังงานไฟฟ้าในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องที่มีเนื้อหาที่สั้นกระชับเวลา เหมาะสมต่อการนำเสนอกับกลุ่มในปัจจุบัน เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดี และสร้างการรับรู้ถึงปัญหาวิกฤตด้านพลังงานไฟฟ้าในปัจจุบัน ให้หันมาใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างรู้คุณค่า จึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการแก้ปัญหาวิกฤตการณ์พลังงานไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

ปัญหาวิกฤตการณ์พลังงานไฟฟ้าสำหรับประเทศไทยนั้น จากการขยายตัวอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2557) รวมถึงจำนวนของประชากรที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (คณะกรรมการคานาประชาคมประชากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) จนทำให้เกิดการใช้พลังงานไฟฟ้าในครัวเรือนที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าภายในประเทศสูงอย่างต่อเนื่องในตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา และมีแนวโน้มว่าจะยังคงเพิ่มขึ้นต่อไปในอัตราที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์พลังงานขึ้นในวันข้างหน้า โดยการแก้ปัญหาที่ขึ้นเป็นไปได้อย่างยากเพราะเป็นการแก้แบบองค์รวมขนาดใหญ่ระดับประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแก้ปัญหาในขอบเขตที่ลดลงมาอยู่ในระดับบุคคล โดยใช้สื่อภาพยนตร์สั้นเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ปัญหาจากวิกฤตการณ์พลังงานไฟฟ้าที่เกิดขึ้น ผ่านการสะท้อนถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความตระหนักและเจตคติที่ดีต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างรู้คุณค่า จากอดีตจวบจนถึงปัจจุบันที่ความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าภายในประเทศที่มีอย่างจำกัด

จากข้อมูลของศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติสารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในโครงการสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนปีพุทธศักราช 2558 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2561) พบว่า ช่วงอายุระหว่าง 15 ถึง 24 ปี มีการใช้ไฟฟ้ากับอุปกรณ์สารสนเทศมากถึง ร้อยละ 81.67 และช่วงอายุดังกล่าวมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารมากถึง ร้อยละ 76.8 ซึ่งสถิติดังกล่าวมีจำนวนมากกว่าช่วงอายุถัดไปมากถึงร้อยละ 35.73 และ 30.9 ตามลำดับ และช่วงอายุดังกล่าวมีสถิติย้อนหลัง 5 ปี การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารมีแนวโน้มเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 5.425 ต่อปี หากเกิดวิกฤตด้านพลังงานไฟฟ้า แล้วช่วงอายุดังกล่าวยังมีแนวโน้มที่ใช้พลังงานไฟฟ้าสูงขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณพลังงานไฟฟ้าสำรองของประเทศได้

เนื่องจากประเทศไทยมีความต้องการพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นทุกปี เยาวชนเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้พลังงานไฟฟ้าสูงที่สุด เป็นพลังงานไฟฟ้าส่วนสำคัญที่จะมาทดแทนพลังงานไฟฟ้าเมื่อเกิดวิกฤตพลังงานไฟฟ้า หากสามารถให้ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบจากวิกฤตพลังงานไฟฟ้าได้ ทางผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะสร้างภาพยนตร์สั้นเป็นสื่อกลางในการทำให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบจากวิกฤตพลังงานไฟฟ้า และเสริมสร้างเจตคติและพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดและรู้คุณค่าในการดำเนินชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างภาพยนตร์สั้น “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว
2. เพื่อประเมินผลคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว

3. เพื่อศึกษาผลเจตคติของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”

4. เพื่อศึกษาผลพฤติกรรมการของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”

5. เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรไทย ช่วงอายุระหว่าง 18 ปีถึง 24 ปี
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ การศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ช่วงอายุระหว่าง 18 ปีถึง 24 ปี ได้จำนวนทั้งหมด 101 คน แล้วจำแนกประชากรออกเป็นกลุ่มตามระดับชั้นปี โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (กลุ่มระเบียบวิธีสถิติ สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ, 2562)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” ผู้วิจัยได้รวบรวมสถิติการใช้พลังงานไฟฟ้าโดยรวมของประเทศจากกระทรวงพลังงาน และสถิติในโครงการสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน ปีพุทธศักราช 2558 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2561) ว่าพลังงานไฟฟ้าของมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนย้อนหลังทุกปี ซึ่งสวนทางกับการใช้พลังงานไฟฟ้าของประชากรที่มีแนวโน้มจะพุ่งสูงขึ้นในตลอดหลายปีที่ผ่านมา
2. แบบประเมิน โดยจำแนกดังนี้ แบบประเมินคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้น แบบประเมินเจตคติต่อการ ใช้พลังงานไฟฟ้า แบบประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้น

การออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1. *ขั้นก่อนการผลิต (Pre-Production)* ผู้วิจัยได้แบ่งการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นดำเนินการในการผลิตสื่อตามหลักการของสถาบันภาพยนตร์ New York Film Academy ด้วยการควบคุมการผลิตภาพยนตร์ตามหลัก 3P (Mastering of Film Production) Jack Picone (2019) ขั้นตอนก่อนการผลิตแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน

2. *ขั้นการผลิต (Production)*

1) ในขั้นของการดำเนินการถ่ายทำ ทางผู้วิจัยได้กำหนดสถานที่ถ่ายทำ โดยมี 3 สถานที่ ได้แก่ ในห้องส่วนตัว ร้านกาแฟ หรือที่คาเฟ่ ภายในโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม บริเวณโรงอาหาร ห้องพักครู

และห้องพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนล่วงหน้าก่อนการถ่ายทำ 1 สัปดาห์ เพื่อให้พร้อมสำหรับการถ่ายทำ และเพื่อให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้นน้อยที่สุด

2) วันถ่ายทำที่โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม บริเวณโรงอาหาร ห้องพักครู และห้องพยาบาล ช่วงที่สองของการถ่ายทำจริง เป็นการถ่ายทำนอกสถานที่ที่สำคัญทั้งหมด รวมถึงการถ่ายรายละเอียด ยิบย่อยของตัวภาพยนตร์ โดยใช้บริเวณภายในโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม ได้แก่ บริเวณโรงอาหาร ห้องพักครู ห้องพยาบาล และบริเวณโดยรอบ

3) วันถ่ายทำที่ร้านกาแฟ หรือที่คาเฟ่ เป็นการถ่ายทำฉากที่สำคัญ และฉากเสริมต่าง ๆ รวมไว้ใน วันนี้และเป็นวันสุดท้ายของการถ่ายทำจริง ตามแผนงานที่คณะผู้จัดทำได้วางไว้ โดยไม่รวมการแก้ไข ปัญหา โดยรวมที่เกิดขึ้นระหว่างการถ่ายทำ

3. ขั้นหลังการผลิต (Post Production)

1) คัดเลือกวิดีโอที่สามารถเล่าเรื่องราวได้ตามเนื้อหาที่วางไว้ เพื่อประกอบกันเป็น สื่อวีดิทัศน์ แบ่งแยกไฟล์วิดีโอไว้เป็นกลุ่มแยกออกจากกันตามลำดับกล้อง และเนื้อเรื่อง ก่อนที่จะนำมาคัดเลือกไฟล์ วิดีโอที่ดีที่สุดอีกครั้ง

2) เลือกดนตรีประกอบ และเสียงเอฟเฟค เพื่อใช้ประกอบสื่อวีดิทัศน์

3) นำไฟล์วิดีโอ ดนตรีประกอบ และเสียงเอฟเฟค ที่คัดเลือกไว้ มาตัดต่อรวมกันด้วยโปรแกรม ตัดต่อวิดีโอ แล้วทำการลำดับภาพตามเนื้อเรื่อง และบทถ่ายทำ

4) ในช่วงท้ายของการตัดต่อ ทางผู้วิจัยได้ทำการจัดการในเรื่องของคำบรรยายภาษาไทยในวิดีโอ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในบางช่วง ที่ไม่สามารถฟังทันหรือไม่เข้าใจในเนื้อหา

5) แต่งสีวิดีโอในโปรแกรมตัดต่อ เนื่องจากบันทึกภาพมาในช่วงเวลา และสภาพแสงที่แตกต่าง กัน ทำให้สีของภาพไม่มีความสม่ำเสมอ จึงต้องแต่งสีให้มีความใกล้เคียงกัน และมีความต่อเนื่องกันตลอดทั้ง เรื่อง และเพื่อให้ผู้ชมได้แยกสีระหว่างฉากในปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งทางผู้วิจัยเลือกย้อมสีโทนสว่างสดใสใน ฉากปัจจุบัน และเน้นสีที่ดูจืดจางในฉากอนาคตเพื่อให้ผู้ชมได้แบ่งแยกฉากได้ชัดเจน

6) บันทึกไฟล์เป็นนามสกุล .mp4 และอัปโหลดลงบน Youtube ในความละเอียด 1080p อันเป็นมาตรฐานที่นิยมใช้ในปัจจุบัน เพื่อใช้ประกอบในแบบประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ การศึกษา เจตคติการใช้พลังงานไฟฟ้า พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

แบบประเมินคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้น

ลักษณะของแบบประเมินที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินวัดระดับคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้น โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล และความเชี่ยวชาญที่ถูกคัดสรร

ตอนที่ 2 แบบประเมินการวัดระดับคุณภาพในสื่อภาพยนตร์สั้นในด้านเนื้อหา

- แนวคิดด้านพลังงานไฟฟ้า

- แนวคิดด้านเจตคติและพฤติกรรม

- แนวคิดด้านภาพยนตร์ แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 3 แบบประเมินการวัดระดับคุณภาพในสื่อภาพยนตร์สั้นในด้านภาพยนตร์

- แนวคิดด้านองค์ประกอบภาพ

- แนวคิดด้านการตัดต่อ

- แนวคิดด้านการปรับโทนสี

- แนวคิดด้านองค์ประกอบเสียง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ใช้วิธีการประเมินแบบการใช้แบบประเมิน โดยการประเมินจะขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คะแนน มีลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating scale) มี 5 ระดับใช้รูปของน้ำหนักคะแนนตามแบบวัดของลิเคิร์ต (Likert) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2553) ดังนี้

5	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับดีมาก
4	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับดี
3	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับพอใช้
1	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับควรปรับปรุง

และค่าเฉลี่ยของแต่ละหัวข้อมาเทียบกับเกณฑ์วัดผลที่ได้ตั้งขึ้นมา เพื่อแปลความหมายคะแนน เฉลี่ยแบบประเมินวัดระดับคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้นของผู้เชี่ยวชาญ สร้างขึ้นโดยใช้รูปของน้ำหนักคะแนน ตามแบบวัดของลิเคิร์ต (Likert) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2553) กำหนดระดับของเกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับคุณภาพควรปรับปรุง

ซึ่งทางผู้วิจัย อธิบายรายละเอียดเมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่เข้าใจในหัวข้อต่าง ๆ ในแบบประเมิน จากนั้น เก็บรวบรวมแบบประเมินที่ได้จากการประเมินแล้ว เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลในขั้นตอนต่อไป เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง และผ่านการประเมินในเกณฑ์ที่วางไว้ จึงนำไปนำเสนอให้กับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง เรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่อง ไกลตัว”

2. ผู้เชี่ยวชาญประเมินงานวิจัยหลังจากที่ได้รับชมสื่อภาพยนตร์สั้น โดยการประเมินจะขึ้นอยู่กับ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่จะให้คะแนน ซึ่งทางผู้วิจัยจะคอยอธิบายรายละเอียดเมื่อผู้เชี่ยวชาญมีข้อ คำถาม

3. ตรวจสอบความถูกต้อง และความเรียบร้อยของผลการประเมิน ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลในขั้นตอนต่อไป

4. แบบประเมินเจตคติและพฤติกรรมที่มีต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า และความพึงพอใจที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้น

ลักษณะของแบบประเมินที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินวัดระดับเจตคติต่อการไฟฟ้า พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าและความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์สั้นโดยกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและนักศึกษา ได้แก่ ชื่อ เพศสภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อายุ และสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบประเมินก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น แบ่งเป็น 2 ตอนย่อย ได้แก่

- 1) แบบประเมินวัดพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
- 2) แบบประเมินวัดเจตคติต่อการไฟฟ้า มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 แบบประเมินหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น แบ่งเป็น 4 ตอนย่อย ได้แก่

- 1) แบบประเมินวัดพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
- 2) แบบประเมินวัดเจตคติต่อการไฟฟ้า มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
- 3) ข้อคำถามการวัดระดับความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 101 คน เมื่อสื่อภาพยนตร์ได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการประเมินในเกณฑ์ที่วางไว้แล้ว ผู้วิจัยจึงนำสื่อภาพยนตร์สั้นนั้นมาทำการเผยแพร่ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับชม เมื่อหลังชมเสร็จจะมีการทำแบบประเมินเกี่ยวกับสื่อภาพยนตร์สั้น โดยมีลักษณะดังนี้

แบบประเมินวัดระดับเจตคติต่อการไฟฟ้าโดยใช้รูปของน้ำหนักระยะตามแบบวัดของลิเคิร์ต (Likert) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2553) ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่ค่อยเห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

และนำค่าเฉลี่ยของแต่ละหัวข้อมาเทียบกับเกณฑ์วัดผลที่ได้ตั้งขึ้นมา เพื่อแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินวัดเจตคติต่อการไฟฟ้าของกลุ่มสร้างขึ้นโดยใช้รูปของน้ำหนักระยะตามแบบวัดของลิเคิร์ต (Likert) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2553) กำหนดระดับของเกณฑ์ดังนี้ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับดี

2.50 - 3.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับพอใช้
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับควรปรับปรุง

แบบพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นโดยใช้รูปของน้ำหนักคะแนนตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

4	หมายถึง	ปฏิบัติทุกครั้ง
3	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
2	หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ

และนำค่าเฉลี่ยของแต่ละหัวข้อมาเทียบกับเกณฑ์วัดผลที่ได้ตั้งขึ้นมา เพื่อแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินวัดพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวทางของบุญชม ศรีสะอาด (2553) กำหนดระดับของเกณฑ์ดังนี้

3.51 - 4.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมอยู่ในระดับควรปรับปรุง

แบบประเมินความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์สั้นโดยใช้รูปของน้ำหนักคะแนนตามแบบวัดของ ลิเคิร์ต (Likert) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2553) ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับระดับคะแนนที่ได้ตั้งขึ้นมา เพื่อแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยข้อคำถามวัดระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง สร้างขึ้นโดยใช้รูปของน้ำหนักคะแนนตามแบบวัดของ ลิเคิร์ต (Likert) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2553) กำหนดระดับของเกณฑ์ดังนี้ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

กลุ่มตัวอย่างประเมินแบบประเมินวัดระดับเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์สั้นหลังได้รับชมสื่อภาพยนตร์สั้น โดยการประเมินจะขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่จะให้คะแนน

ตรวจสอบความถูกต้อง และความเรียบร้อยของผลการประเมินที่กลุ่มตัวอย่างประเมินแล้วเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลในลำดับถัดไป

ผลการวิจัย

1. ผลการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่ เรื่องไกลตัว” การสร้างสื่อภาพยนตร์สั้น มีรูปแบบการเล่าเรื่องที่มีอ้างอิงเหตุการณ์ในวันศุกร์ที่ 1 มิถุนายน พุทธศักราช 2561 ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ชี้แจงเหตุไฟฟ้าดับในหลายภูมิภาคเมื่อเวลาประมาณ 13.00 น. ถึง 13.55 น. ซึ่งส่งผลต่อการใช้ชีวิต เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่รับชมสื่อภาพยนตร์สั้นได้เข้าใจถึงเนื้อหาที่จะผู้วิจัยต้องการจะสื่อผ่านตัวละครในวัยเรียนจนกระทั่งเข้าสู่วัยทำงาน ตัวละครได้เผชิญกับเหตุการณ์วิกฤตการณ์ด้านพลังงานไฟฟ้าทำให้ตัวละครตกตะกอนในจิตใจเรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างรู้คุณค่า ทั้งที่ในวัยเรียนก่อนหน้านี้ตัวละครไม่เคยแม้แต่จะใส่ใจในเรื่องของพลังงานไฟฟ้า และมีความต่อเนื่องในส่วนของเนื้อเรื่องในรูปแบบภาพยนตร์สั้น ในส่วนของโครงเรื่อง และนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นเพิ่มเติมมาพัฒนาบทให้เข้ากับสื่อภาพยนตร์สั้น ที่ต้องการสื่อสารให้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของงานวิจัยให้ได้มากที่สุด

2. ผลการประเมินคุณภาพของสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของสื่อภาพยนตร์สั้นโดยภาพรวม

หัวข้อประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับคุณภาพ
1. ด้านเนื้อหา	4.34	0.51	ดี
2. ด้านภาพยนตร์	4.49	0.54	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.42	0.53	ดี

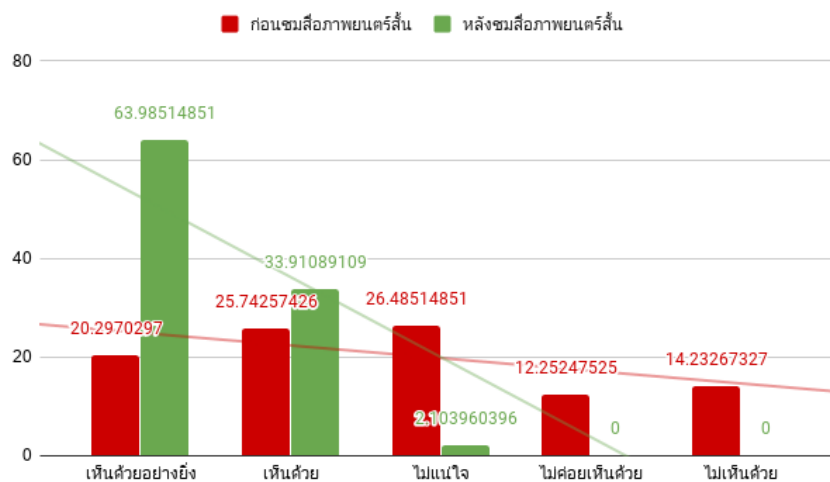
จากตารางที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนประเมินระดับคุณภาพ ของสื่อภาพยนตร์สั้นในแต่ละหัวข้อการประเมินมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.42 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53 ซึ่งระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยประกอบด้วย หัวข้อการประเมินด้านเนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ที่ 4.34 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.51 ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี และหัวข้อการประเมินด้าน ภาพยนตร์ มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ที่ 4.49 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี

3. ผลการศึกษาเจตคติของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หามองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น

เจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับเจตคติ
ก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น	3.23	1.14	ปานกลาง
หลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น	4.57	0.63	ดีมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลเปรียบเทียบความแตกต่างของผลคะแนนระดับเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนชมและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น โดยส่วนระดับเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.23 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.14 มีระดับเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนระดับเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า หลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.57 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63 มีระดับเจตคติอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนระดับเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าหลังชมภาพยนตร์สั้น กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนค่าเฉลี่ยที่มากกว่าผลคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น

ภาพที่ 1 กราฟเปรียบเทียบค่าร้อยละของคำตอบที่ได้จากการประเมินเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น

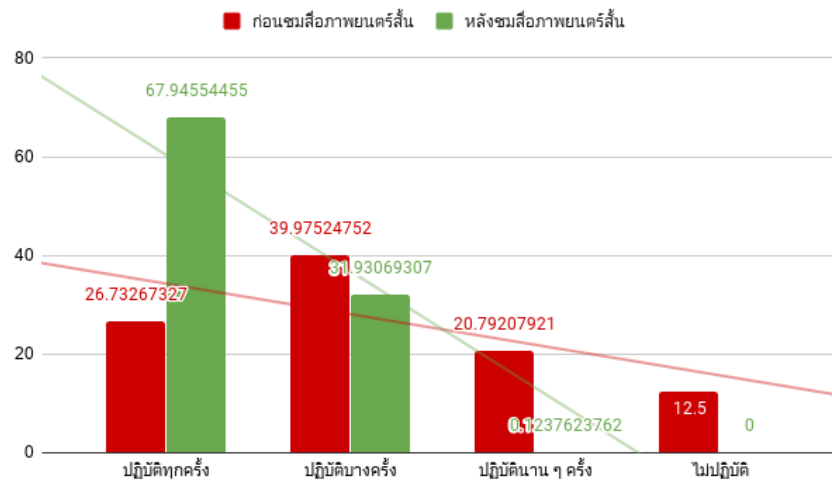
จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าร้อยละการเปรียบเทียบเจตคติก่อนและหลังโดยรวมผลการเลือกตอบแบบ 5 ระดับ พบว่า ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบค่าร้อยละ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 20.30 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 63.99 ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับเห็นด้วย มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 25.74 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 33.91 ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับไม่แน่ใจ มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 26.49 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 2.10 ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับไม่ค่อยเห็นด้วย มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 12.25 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 0 ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับไม่เห็นด้วย มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 14.23 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 0

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมงหากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น

พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับพฤติกรรม
ก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น	2.81	0.93	ดี
หลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น	3.67	0.48	ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลเปรียบเทียบความแตกต่างของผลคะแนนระดับพฤติกรรมต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนชมและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น โดยส่วนระดับพฤติกรรมต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.81 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.93 มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับดี โดยส่วนระดับพฤติกรรมต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า หลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.67 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.48 มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนระดับพฤติกรรมต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าหลังชมภาพยนตร์สั้น กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนค่าเฉลี่ยที่มากกว่าผลคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น

ภาพที่ 2 กราฟเปรียบเทียบค่าร้อยละของคำตอบที่ได้จากการประเมินพฤติกรรม
การใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น

จากภาพที่ 2 พบว่า แสดงให้เห็นว่าค่าร้อยละการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังโดยรวมผล
การเลือกตอบแบบ 4 ระดับ พบว่า ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับปฏิบัติทุกครั้ง มีค่าผล
คะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 26.73 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์
สั้นอยู่ที่ร้อยละ 67.95 ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับปฏิบัติบางครั้ง มีค่าผลคะแนนร้อยละ
ก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 39.98 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ
31.93 ส่วนผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อ
ภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 20.79 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 0.12 ส่วน
ผลคะแนนเปรียบเทียบร้อยละในระดับไม่ปฏิบัติ มีค่าผลคะแนนร้อยละก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ
12.50 และมีค่าผลคะแนนร้อยละหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นอยู่ที่ร้อยละ 0

**5. ผลการประเมินความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงาน
เป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”**

ตารางที่ 4 ผลการประเมินระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้น

หัวข้อประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. ความน่าสนใจของภาพยนตร์	4.30	0.16	มาก
2. ความสอดคล้องของเนื้อหา	4.32	0.05	มาก
3. การดำเนินเรื่องเข้าใจง่าย	4.28	0.02	มาก
4. องค์กรประกอบด้านภาพยนตร์	4.39	0.17	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.32	0.10	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนระดับความพึงพอใจที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้น มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.32 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.10 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 หัวข้อประเมินประกอบด้วย ส่วนด้านสื่อภาพยนตร์สั้นมีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.16 ส่วนด้านเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.32 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.05 ส่วนด้านการดำเนินเรื่องเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.02 ส่วนด้านองค์ประกอบด้านภาพยนตร์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.39 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.17 ทั้งสี่หัวข้อมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเท่ากันทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

1. **สรุปผลการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”** ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการผลิตสื่อ โดยอ้างอิงจากสถาบันภาพยนตร์ New York Film Academy ด้วยการควบคุมการผลิตภาพยนตร์ตามหลัก 3P (Mastering of Film Production) โดยแบ่งเป็นขั้นก่อนการผลิต ขั้นการผลิต และขั้นหลังการผลิต ซึ่งผู้วิจัยสามารถดำเนินตามขั้นตอนดังกล่าวได้สำเร็จจลุล่วงตามเป้าหมาย โดยสื่อภาพยนตร์สั้นที่สร้างขึ้นมีความสมบูรณ์ตามที่คณะผู้จัดทำต้องการสามารถนำภาพยนตร์ดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์สั้นโดยกลุ่มตัวอย่างได้

2. **สรุปผลการประเมินคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว”** จากผลประเมินคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้นพบว่า การประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านภาพยนตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้านที่ 4.34 และ 4.50 ตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี และด้านเนื้อหาได้แบ่งออกเป็นแนวคิดด้านพลังงานไฟฟ้า แนวคิดด้านเจตคติและพฤติกรรมและแนวคิดด้านภาพยนตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละแนวคิดที่ 4.40 , 4.30 และ 4.34 ตามลำดับ ผลประเมินด้านเนื้อหา มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

3. **สรุปผลการประเมินเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า** จากการประเมินเจตคติต่อการใช้ไฟฟ้าของ กลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังชมสั้นภาพยนตร์สั้น พบว่ามีผลการประเมินที่แตกต่างกัน ซึ่งหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น กลุ่มตัวอย่างให้ผลในทิศทางที่ดีมากกว่าก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนชมอยู่ที่ 3.24 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยหลังชมอยู่ที่ 4.57 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ที่ดีมาก ผลประเมินเจตคติการใช้พลังงานไฟฟ้าก่อนชมบางข้อมีผลระดับอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้เท่านั้น และหลังชมมีระดับคะแนนในเกณฑ์ที่ดีมาก ได้แก่ “การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างรู้คุณค่าไม่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง เนื่องจากเป็นเรื่องไกลตัว” และ “ไม่พอใจเมื่อมีคนมาแนะนำ หรือบอกให้ปรับเปลี่ยนการใช้ไฟฟ้าของตนเอง” จากคะแนนเฉลี่ยที่ 2.33 และ 2.39 เป็น 4.50 และ 4.55 ตามลำดับ ผลประเมินเจตคติการใช้พลังงานไฟฟ้าก่อนชมและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นมี 1 ข้อที่มีระดับเจตคติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ “หน้าที่การตระหนักถึงวิกฤตพลังงานไฟฟ้าเป็นของทุกคน ไม่ใช่เฉพาะคนใดคนหนึ่งหรือหน่วยงานใด

หน่วยงานหนึ่งเท่านั้น” มีคะแนนเฉลี่ยก่อนชมอยู่ที่ 4.08 และหลังชมอยู่ที่ 4.71 และผลการศึกษารูปภาพเปรียบเทียบค่าร้อยละของคำตอบที่ได้จากการประเมินเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น พบว่า คำตอบก่อนชมให้ค่าร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 20.30 ตอบเห็นด้วย ร้อยละ 25.74 ตอบไม่แน่ใจ ร้อยละ 26.49 ตอบไม่ค่อยเห็นด้วย ร้อยละ 12.25 และตอบไม่เห็นด้วย ร้อยละ 14.23 ทำให้แนวโน้มเจตคติก่อนชมมีระดับที่เอียงขึ้นไม่มาก ส่วนคำตอบหลังชมให้ค่าร้อยละของคำตอบส่วนใหญ่ไปที่ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 63.99 และตอบเห็นด้วย ร้อยละ 33.91 จึงทำให้แนวโน้มเจตคติหลังชมมีระดับที่เพิ่มมากขึ้น สูงกว่าระดับแนวโน้มของเจตคติก่อนชม

4. สรุปผลการประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า จากการประเมินพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังชมสั้นภาพยนตร์สั้น พบว่ามีผลการประเมินที่แตกต่างกัน ซึ่งหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น กลุ่มตัวอย่างให้ผลในทิศทางที่ดีมากกว่าก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้น โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนชมอยู่ที่ 2.81 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ดี และมีค่าเฉลี่ยหลังชมอยู่ที่ 3.67 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ที่ดีมาก ผลประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าก่อนชมสื่อภาพยนตร์สั้นมี 1 ข้อที่มีระดับพฤติกรรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ “ใช้โคมไฟที่โต๊ะทำงานหรือติดตั้งไฟเฉพาะจุดแทนการเปิดไฟทั้งห้อง” มีคะแนนเฉลี่ยก่อนชมอยู่ที่ 2.35 และหลังชมอยู่ที่ 3.63 ผลประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าก่อนชมและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้นมี 1 ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทั้งก่อนชมและหลังชม คือ “ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดทันทีที่เลิกใช้” มีคะแนนเฉลี่ยก่อนชมอยู่ที่ 3.08 และหลังชมอยู่ที่ 3.77 และผลการศึกษารูปภาพเปรียบเทียบค่าร้อยละของคำตอบที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า ก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น พบว่า คำตอบก่อนชมให้ค่าร้อยละสูงสุด คือ ตอบปฏิบัติบางครั้ง ร้อยละ 39.98 ทำให้แนวโน้มพฤติกรรมก่อนชมมีระดับที่เอียงขึ้นค่อนข้างมาก ส่วนคำตอบหลังชมให้ค่าร้อยละของคำตอบสูงสุดไปที่ ตอบปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 67.95 จึงทำให้แนวโน้มพฤติกรรมหลังชมมีระดับที่เพิ่มมากขึ้น สูงกว่าระดับแนวโน้มของพฤติกรรมก่อนชม

5. สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” จากผลประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อสื่อภาพยนตร์สั้น พบว่า ผลการวิเคราะห์จาก 10 ข้อ ที่แบ่งออกเป็น 4 ด้านมีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.32 ซึ่งเกณฑ์ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ส่วนของความน่าสนใจของภาพยนตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.30 ซึ่งเกณฑ์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนของความสอดคล้องของเนื้อหา มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.32 ซึ่งเกณฑ์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนของการดำเนินเรื่องเข้าใจได้ง่าย มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.28 ซึ่งเกณฑ์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และส่วนขององค์ประกอบด้านภาพยนตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.39 ซึ่งเกณฑ์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. อภิปรายผลการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” จากการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้น โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการแบ่งออกเป็น ขั้นตอนการผลิต ขั้นตอนการผลิต และขั้นหลังการผลิต ถึงแม้จะเกิดอุปสรรคบางประการในขั้นตอนการผลิตไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของบทภาพยนตร์ที่ติดปัญหาเรื่องของความเหมาะสม เนื้อหาในบางรายละเอียดที่อาจจะยังไม่สมบูรณ์ และการขาดอุปกรณ์ในการทำงาน แต่คณะผู้จัดทำก็สามารถทำตามขั้นตอนดังกล่าวได้สำเร็จจลุล่วงตามเป้าหมาย จนกระทั่งได้ออกมาเป็นสื่อภาพยนตร์สั้นที่มีความสมบูรณ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ โดยสามารถนำภาพยนตร์สั้นดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และความพึงพอใจในสื่อภาพยนตร์สั้นโดยกลุ่มตัวอย่างได้ อีกทั้งยังสามารถนำสื่อภาพยนตร์สั้นนี้ไปใช้เผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประหยัดพลังงานไฟฟ้า หรือใช้เป็นสื่อรณรงค์เชิญชวนให้แก่เยาวชนไทย ตระหนักถึงวิกฤตการณ์ด้านพลังงานไฟฟ้าว่าเป็นสิ่งใกล้ตัว

2. อภิปรายผลการประเมินคุณภาพสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” จากการประเมินคุณภาพของงานวิจัยการสร้างสื่อภาพยนตร์สั้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่านสามารถอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากผู้เชี่ยวชาญได้ ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหา จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ในด้านเนื้อหา พบว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน จึงสามารถสรุปได้ว่าสื่อภาพยนตร์มีแนวคิดในการนำเสนอที่ดี และการนำเสนอเนื้อหามีความน่าสนใจ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และน่าติดตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและสรุปประเด็นออกมาเพื่อนำเสนอผ่านสื่อภาพยนตร์สั้นสะท้อนผลของวิกฤตการณ์ด้านพลังงานไฟฟ้าได้อย่างเหมาะสม และนำเสนอเนื้อหาที่เป็นรูปธรรม จึงทำให้สื่อภาพยนตร์สั้นกระตุ้นให้กลุ่มอย่างเล็งเห็นผลกระทบ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 ด้านภาพยนตร์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ท่าน ในด้านภาพยนตร์ พบว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ท่าน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน จึงสามารถสรุปได้ว่าสื่อภาพยนตร์สั้น มีองค์ประกอบภาพที่สวยงาม การตัดต่อที่เหมาะสม ดนตรีและเสียงบรรยายเหมาะสมกับชิ้นงาน

3. อภิปรายผลการประเมินเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า จากการศึกษาผลประเมินเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้า และกราฟกราฟเปรียบเทียบค่าร้อยละของคำตอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างหลังชมแล้วให้ผลประเมินที่ดีขึ้น และมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากประเมินในทันที แต่ผลการประเมินก่อนชมให้ผลเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นเพราะสภาพแวดล้อมทางสังคม สถานการณ์ปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ที่ทำให้ความคิดเรื่องปัญหาด้านพลังงานไฟฟ้าเป็นเรื่องใกล้ตัว และมักไม่พอใจที่มีบุคคลอื่นแนะนำให้สนใจเรื่องปัญหาพลังงานไฟฟ้า ซึ่งสอดคล้องกับออสแคมป์ (Oskamp, S, 2005) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยของการเกิดเจตคติว่า

เป็นผลมาจากค่านิยมในแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรุณโพรย สำโรงทอง (2554) บุญรักษา ประเสริฐ (2552) สง่า คำคำ (2559) รัตนารณณ์ ธิยะปา (2550) ทศนาวลัย ดันติเอกรัตน์ (2558) และ สิริรินาถ อวยสกุล (2558) ที่ได้ศึกษาเจตคติในบริบทอื่น ๆ

4. อภิปรายผลการประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า จากการศึกษาผลประเมินพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และกราฟกราฟเปรียบเทียบค่าร้อยละของคำตอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งก่อนและหลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างหลังชมแล้วให้ผลประเมินที่ดีขึ้น และมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากประเมินในทันที แต่ผลการประเมินก่อนชมให้ผลพฤติกรรมในระดับดีเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ซึ่งเป็นเพราะเทคโนโลยีปัจจุบันที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้าลดลงมากกว่าสมัยก่อน ความเร่งรีบในสังคมปัจจุบันทำให้การกระทำบางอย่างที่เร็วกว่าการรอเทคโนโลยีเป็นผลหนึ่งส่งผลให้พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าดีขึ้น แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องอาศัยพลังงานไฟฟ้าทั้งสิ้น ซึ่งไม่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ดีขึ้นในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ประชาบุตร (2554) สุปริญญา ลิ้มวานานนท์ (2558) แจ่มนิดา คณานันท์ (2555) และดวงดาว ทศนประเสริฐ (2557) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับด้านพลังงานไฟฟ้าในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

5. อภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อภาพยนตร์สั้นเรื่อง “1 ชั่วโมง หากมองว่าวิกฤตพลังงานเป็นเพียงแค่เรื่องไกลตัว” จากผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลังชมสื่อภาพยนตร์สั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาของสื่อภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดี ทั้งความน่าสนใจ ความสอดคล้องกันของเนื้อหา การดำเนินเรื่องที่ย่อยต่อการเข้าใจ และองค์ประกอบด้านภาพยนตร์ ทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เป็นเพราะการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นรูปธรรม ใช้เหตุการณ์ใกล้ตัวที่มักมองข้าม และแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่ส่งผลทางจิตใจ การเล่าเรื่องราวทั้งหมดจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่รับชมได้เล็งเห็นในปัญหาพลังงานของประเทศที่กำลังเผชิญอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. สามารถนำไปเป็นสื่อในการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการรณรงค์เรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้าในสถานศึกษา แก่นักเรียนและนักศึกษาเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนและนักศึกษามีส่วนรวมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของสถานศึกษาหรือที่พักอาศัยและยังเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนและนักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีในการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่าของประเทศชาติได้อีกด้วย

2. สามารถนำไปเป็นสื่อในการส่งเสริมความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการใช้พลังงานไฟฟ้า รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องปัญหาด้านพลังงานแก่นักเรียนและนักศึกษาในทุกระดับชั้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษาหรือการเรียนการสอน การจัดนิทรรศการ หรือการรณรงค์ เพื่อเอื้ออำนวยให้นักเรียนและนักศึกษาเกิดเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าและพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ดี ยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้นอกเหนือจากที่โรงเรียน เช่น สถานที่สาธารณะต่าง ๆ หรือที่พักอาศัยของนักเรียนและนักศึกษาเอง

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าและพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าของนักเรียนและศึกษาในช่วงชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น หรือสูงกว่าระดับปริญญาตรี

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเจตคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าและพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น กลุ่มครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือบุคลากรด้านพลังงาน

5. จากผลประเมินเจตคติและพฤติกรรม จะเห็นว่าการประเมินทั้งก่อนและหลังเป็นการประเมินในทันที จึงสามารถสรุปและอภิปรายผลได้เพียงในแง่เชิงปริมาณเท่านั้น ถ้าหากมีการทำงานวิจัยในรูปแบบนี้ในครั้งถัดไป ก็ควรมีการประเมินกลุ่มตัวอย่างเป็นช่วง เช่น 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี เพื่อให้เห็นผลในเชิงคุณภาพในด้านการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติที่แท้จริง และในการเรียกกลุ่มตัวอย่างกลับมาประเมินผลเป็นช่วงนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ลำบาก จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานศึกษา เช่น สถานศึกษา หน่วยงานรัฐ หรือสถานประกอบการเอกชน เพื่อให้ง่ายต่อการติดตามตัวบุคคล

เอกสารอ้างอิง

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2561). **สรุปเหตุไฟฟ้าดับในวันศุกร์ที่ 1 มิถุนายน 2561 เวลา 13.06-13.55 น.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก https://www.egat.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=2573:mis-20180606-01&catid=30&Itemid=1
- กลุ่มระเบียบวิธีสถิติ สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ. (2552). **เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง และการประมาณค่า** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก <https://home.kku.ac.th/wichuda/Knowledge/1STAT/Sampling%20NSO.pdf>
- กิตติศักดิ์ ประชาบุตร. (2554). **พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าของผู้ปฏิบัติงานและมุมมองของผู้บริหารในการบริหารต้นทุนค่าไฟฟ้าของบริษัท พูนพิณโฮลดิ้ง จำกัด.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก https://maymayny.wordpress.com/2014/12/05/บทที่-6-การโฆษณา-advertising-โดย-ชีว/#_ENREF_1
- คณะกรรมการมาตรฐานประชากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). **การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2542-2559.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://www.ptcn.ac.th/ebook/pdf/4220001/pdf.pdf>
- แจ่มนิดา คณานันท์. (2555). **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://bsris.swu.ac.th/thesis/9503110950016RB899f.pdf>
- ดวงดาว ทศนประเสริฐ และคณะ. (2557). **พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก https://repository.rmutp.ac.th/bitstream/handle/123456789/2401/BUS_61_45.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- ทัศนาวลัย ตันติเอกรัตน์. (2558). **เจตคติที่มีต่องานขายประกัน ความพึงพอใจในงาน และความตั้งใจ
คงอยู่ในงานของพนักงานขายประกันทางโทรศัพท์กรณีสึกษาบริษัท โบรคเกอร์ประกันภัย
รถยนต์แห่งหนึ่ง.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก [http://www.hu.ac.th/conference/
conference2015/proceedings/data/](http://www.hu.ac.th/conference/conference2015/proceedings/data/)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). **รายงานการวิจัย การยกระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจระยะยาว
ของของไทย.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก [https://tdri.or.th/wp-content/uploads/
2017/06/Synthesis-Report-Year-1-Growth-and-Institution.pdf](https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2017/06/Synthesis-Report-Year-1-Growth-and-Institution.pdf)
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **รูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ โครงการสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียน
การสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก [https://edu.msu.ac.th/
jem/home/journal_file/63.pdf](https://edu.msu.ac.th/jem/home/journal_file/63.pdf)
- บุญรักษา ประเสริฐ. (2552). **เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับนันทนาการของนักศึกษาสถาบัน
การพลศึกษา.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก [http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/
Rec_Man/Bunruksa_P.pdf](http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Rec_Man/Bunruksa_P.pdf)
- บุรินทร์ รุจจนพันธุ์. (2553). **เกณฑ์สำหรับประเมินความพึงพอใจ.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก
<https://www.thaiall.com/blog/burin/1165/>
- พิรุณโปรย สำโรงทอง. (2554). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของ
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับ
การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือ.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก [http://thesis.swu.ac.th/
swuthesis/Sec_Ed/Pirounproy_S.pdf](http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Sec_Ed/Pirounproy_S.pdf)
- รัตนภรณ์ ริยะป่า. (2550). **การศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก
https://www.moe.go.th/moe/upload/news_research/htmlfiles/8124-8181.html
- สง่า คุณคำ. (2559). **การศึกษาเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียน วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
ของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559.** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก [http://www.pattayatech
.ac.th/files/1305292020243060_16101814145455.pdf](http://www.pattayatech.ac.th/files/1305292020243060_16101814145455.pdf)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2561). **การสำรวจการมีการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2561 (ไตรมาส 4).** [ออนไลน์].
เข้าถึงข้อมูลจาก [http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/2561/ict61-
CompleteReport-Q4.pdf](http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/2561/ict61-CompleteReport-Q4.pdf)

- สิรินาถ อุษสกุล. (2558). เจตคติที่มีต่องานขายประกัน ความพึงพอใจในงาน และความตั้งใจคงอยู่ในงานของพนักงานขายประกันทางโทรศัพท์กรณีศึกษาบริษัท โบรคเกอร์ประกันภัยรถยนต์แห่งหนึ่ง. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5406035591_3133_3493.pdf
- สุปรีญญา ลิ้มวานานนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในสถานที่ทำงานของพนักงานบริษัทห้างขายยาตราเสือดาว. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://202.44.135.157/dspace/bitstream/123456789/1677/1/58602381.pdf>
- Jack Picone. (2019). **9 Stages of Pre-Production**. [Online]. Available from : <https://www.nyfa.edu/student-resources/9-stages-of-pre-production/>
- Oskamp, S. (2005). **Attitude and Opinion**. Englewood Cliff, N.J. : Prentice-Hall.
- Reiner, Lawrence Scott , Knowledge, praxis and values in parks and recreation: The development of personal conduct codes as a measure of “professionalization” Dissertation.

แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี Guidelines of Educational Management for Employment of Vocational Student at Vocational Education Institutions in Chonburi Province

ปучุขร์สม์ ตันประภัสร์^{*1}, วรชัย วิภูอุปโภคตร² และธีระพงษ์ บุศราภูกุล³

Puncharat Tanprapat^{*1}, Vorachai Viphoouparakhot² and Theerapong Busarakoon³

^{*1}นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²⁻³หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

^{*1}Graduate student in Educational Administration, Siam Technology College

²⁻³Master of Education in Educational Administration Program, Siam Technology College

e-mail: Vorachaiv@Siamtechno.ac.th

Received: September, 28 2022

Revised: October, 22 2022

Accepted: October, 31 2022

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาในเชิงพื้นที่เป็นการปรับบทบาทการบริหารการศึกษาที่ให้รัฐส่วนกลางหรือหน่วยระดับชาติตัดสินใจในเชิงปฏิบัติน้อยลงและถ่ายโอนบทบาทเหล่านั้นไปให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ระดับล่างมากยิ่งขึ้นซึ่งครอบคลุมทั้ง “ระดับโรงเรียน” และ “ระดับภูมิภาค” โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งแก้ปัญหา โดยใช้โจทย์พื้นที่เป็นฐานเพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามบริบทความต้องการของพื้นที่ซึ่งเมื่อพิจารณาสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรีมีปัญหาในการจัดการศึกษาตามนโยบายของส่วนกลางขาดการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในระดับพื้นที่เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่โดยเน้นการเป็นฐานส่งเสริมการมีงานทำและเสนอแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 6 แห่ง จำนวน 341 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณะทำงานการจัดการศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งจังหวัดชลบุรีที่ 84/2559 (2560) จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน ซึ่งมี 3 ด้าน พบว่า ด้านการประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรีผ่านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป็นด้านกระบวนการพัฒนาและดำเนินการนำหลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี และด้านการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนแนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย (1) กำหนดให้มีคณะกรรมการในวางแผนและการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (2) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนในการบริหารจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ (3) สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอน การระดมทรัพยากร (4) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะส่งเสริมการมีงานทำสอดคล้องมาตรฐานอาชีพ มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ และการจัดการเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างคนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และ (5) การกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกลไกการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ, สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี

ABSTRACT

Area based education is a realignment of the role of education administration that allows central states or national bodies to make fewer practical decisions and transfers those roles to lower-level local authorities. “School level” and “regional level” by providing opportunities for various stakeholders in the community area to participate with the government in education management aimed at solving problems. using area problems as a base for the use of resources available in the area to be effective in accordance with the context of the needs of the area, when considering vocational education institutions in Chonburi Province, there are problems in managing education according to the central policy, lack of participation with the government at the area level to produce graduates according to user needs. The objectives of this research were to study area-based education management with an emphasis on being a base for employment promotion and to propose guidelines for educational management for employment in vocational schools in Chonburi Province. This research uses a combination of both quantitative and qualitative research methods. The respondents were 341 administrators

and teachers in 6 public and private vocational schools. The sample size was determined from the table of Krejcie and Morgan using a simple random sampling method and interviewed faculty members. Work on education management who have been appointed according to the Order of Chonburi Province No. 84/2559 (2017), amounting to 10 people by choosing a specific type. Data were analyzed by content analysis. The statistics used in the research were as follows: Frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation (S.D.)

The results showed that the implementation of educational institute administrators and teachers in educational management for employment of vocational education institutions in Chonburi province found that the overall level was at a high level. In terms of evaluating the effectiveness of the curriculum of education management for employment in Chon Buri province, the quality of learners had the highest average, followed by the process of developing and implementing educational curriculum for employment. used for educational institutions in Chonburi province and in planning for the preparation of curricula for employment of educational institutions at high levels respectively. Vocational education in Chonburi Province consists of the following: (1) establishing a committee in planning and driving education management for employment; (2) developing an information database system for information in decision-making or planning in educational administration to promote employment; (3) create a network of partners for cooperation in education management for employment and giving opportunities to various stakeholders In the community area, participate in the management of educational institutions in all aspects, such as teaching and learning management. Resource mobilization (4) Develop competency-based curriculum to promote employment in accordance with professional standards It is modern and aims to meet the needs of the country. and teaching and learning management should shift towards building people with 21st century skills; and (5) supervision, monitoring and quality monitoring. There should be opportunities for all sectors in the local community to participate in traceability in order to lead to improvements. Mechanism of education management for having a job is clear.

Keywords: Educational Management Guidelines for Employment, Vocational Education Institutions in Chonburi Province

---

บทนำ

การขับเคลื่อนให้ประเทศไทยสู่ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกยุคศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ทำให้ความต้องการกำลังคนที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมทั้งแรงกดดันจากภายในประเทศ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทศนคติความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของคนไทยที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตของเศรษฐกิจที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใสและมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มที่ บางส่วนของสังคมยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรจะเป็น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ดังนั้นการที่จะดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่เรียกว่า “การปฏิรูปประเทศไทย” ทำให้รัฐบาลกำหนด “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” เป็นกรอบในการพัฒนาประเทศระยะยาว กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาไว้ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ สมรรถนะและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การศึกษาจึงได้รับความคาดหวังจากทุกภาคส่วนว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นกลไกหลักที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมศักยภาพคน การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ มุ่งพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานภายในประเทศ เรียนจบแล้วมีงานทำและมีขีดความสามารถแข่งขันในระดับสากล ให้มีความเพียงพอ รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาล และได้กำหนดกรอบวิธีการที่ต้องจัดทำฐานข้อมูลความต้องการแรงงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยที่สถานศึกษาจะต้องมีฐานข้อมูลการผลิตและการพัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับความต้องการในพื้นที่ของจังหวัดและตรงทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องให้ภาคประชาชนในสังคม อันได้แก่ สถานประกอบการ และกลุ่มอาชีพอิสระเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บูรณาการการเรียนรู้คู่ไปกับการทำงานและร่วมกับสถานประกอบการหรือกลุ่มอาชีพอิสระ ทำให้เกิดแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาเป็นฐานในการพัฒนา โดยเปิดโอกาสให้แก่ภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การกำหนดโจทย์ปัญหาหรือเป้าหมายที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียนของแต่ละพื้นที่การร่วมออกแบบการพัฒนาคุณภาพสนับสนุน ตลอดจนตรวจสอบการใช้ทรัพยากรการศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ที่สอดคล้องกับบริบทและ

ความต้องการสามารถตอบโจทย์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน บนฐานข้อมูลความรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2560) ในหลายจังหวัดของประเทศไทยที่ชุมชนหรือพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งได้มีการรวมตัวกันของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สถานประกอบการมูลนิธิ รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2560)

ประเทศไทยเริ่มแนวคิดกระจายบทบาทการศึกษา และเปิดให้เกิดการศึกษาเชิงพื้นที่มาตั้งแต่ราว พ.ศ.2533 อันเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้ ประการแรกความตระหนักต่อภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการทบทวนบทบาทของการศึกษา และทุนมนุษย์ต่อการพัฒนาประเทศ ประการที่สอง การเกิดกระแสกระจายอำนาจการปกครองที่มาพร้อมกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และประการสุดท้าย ความเชื่อมั่นที่ลดลงต่อกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และพ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายบทบาทจัดการศึกษาออกไปสู่พื้นที่มากขึ้น แต่การกระจายบทบาทดังกล่าวมีความทับซ้อนกันระหว่างสองหน่วยงาน ทางด้านกระทรวงศึกษาธิการเสนอให้กระจายบทบาทไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา (Educational service area: ESA) ส่วนกระทรวงมหาดไทยเสนอให้กระจายไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ส่วนกระทรวงศึกษาธิการได้ข้อสรุปว่าจะมีการกระจายบทบาทมาบริหารในรูปเขตพื้นที่การศึกษา เฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหลัก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ครั้งล่าสุดในปี2559 มีสาระสำคัญดังนี้ (1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่ในแผนยุทธศาสตร์ภาพรวมของประเทศ ดูแลด้านบุคคล และดูแลด้านงบประมาณ (2) สำนักงานศึกษาธิการภาค ดูแลยุทธศาสตร์ภาค ประสานงาน และกำกับดูแลหน่วยตัดสินใจระดับจังหวัด และ (3) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (ก.ศ.จ.) ซึ่งรับผิดชอบภารกิจแทนเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.รับผิดชอบยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด และดูแลโรงเรียนในพื้นที่ของตนเอง โดยมีอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อ.ก.ศ.จ.) เป็นหน่วยสนับสนุน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาในเชิงพื้นที่ (Site or Area based Education) เป็นการปรับบทบาทบริหารการศึกษา ให้รัฐส่วนกลางหรือหน่วยระดับชาติตัดสินใจในเชิงปฏิบัติน้อยลงและถ่ายโอนบทบาทเหล่านั้นไปให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ระดับล่างมากยิ่งขึ้น ซึ่งครอบคลุมทั้ง “ระดับโรงเรียน” และ “ระดับภูมิภาค” 2 ซึ่งพบแนวคิด (Concept) ที่ใช้ควบคู่กับการศึกษาเชิงพื้นที่ได้อีกมาก เช่น การกระจายบทบาททางการศึกษา (Decentralization) และการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน (School based management: SBM) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) นอกจากนี้การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งแก้ปัญหาโดยใช้โจทย์พื้นที่เป็นฐานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องตามบริบทความต้องการของพื้นที่ (วรชัย วิภูอุปโคตร, 2564)

จังหวัดชลบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวใน การจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลโดยใช้แนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐาน (Area Based Education Management) และการปฏิรูปการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ต้อง มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของประชากรวัยเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ การศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรมการทำงาน และคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบ อาชีพ และเสริมสร้างศักยภาพและปลูกฝังให้นักเรียนมีสมรรถนะและความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในสังคมที่ มีการทำงานอุตสาหกรรมเป็นฐาน (Industry-Based Society) ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่ มั่งคั่งและมั่นคง เป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมโลก จึงได้จัดทำโครงการการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดชลบุรี ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา โดยใช้จังหวัดเป็นฐาน: การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนวัยเรียน วัย แรงงานและวัยสูงอายุให้พัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ตอบสนองต่อภาคเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้อาชีพหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี, 2560) โดยใช้รูปแบบ CHONBURI MODEL ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เด็กและเยาวชนใน ระบบการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งสถานศึกษา สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ ผู้บริหาร ครู บุคลากรและประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพให้เกิดกับผู้เรียนในทุกระดับ การศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมผู้เรียนและเยาวชนให้เป็นกำลังทรัพยากรที่มีคุณสมบัติ มีพฤติกรรมการทำงาน และเข้าสู่การทำงานอาชีพในภาคอุตสาหกรรมในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดเน้น ในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และ ระดับเทคโนโลยี รวมทั้งการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นหรือระยะ ยาว ได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสร้างเครือข่ายของสถาบันการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และรัฐบาล ใน การช่วยให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ การสนับสนุนด้านการเงิน และร่วมใช้ ทรัพยากร อันจะก่อให้เกิดการนำความรู้เชิงวิชาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเป็นการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเทศให้สามารถ แข่งขันกับระดับนานาชาติได้อย่างมั่นคงต่อไป สอดคล้องกับการ พัฒนาบุคลากร ด้านอาชีวศึกษาสู่ตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมและการผลิต เพื่อยกระดับการแข่งขันของ ประเทศ มุ่งเน้นความร่วมมือสามประสาน Triple Helix (Stanford University, 2014) ประกอบด้วย ด้านการศึกษา ด้านความต้องการของภาคเอกชน และด้านนโยบายภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง อาศัยทฤษฎี เกี่ยวกับแนวคิดความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมและการผลิต ตลอดจนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับอุปสงค์และอุปทานของตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบ อาชีพและพฤติกรรมการทำงานอาชีพในจังหวัดชลบุรี (Industrious Behaviors and Characteristics) ใน 10 ด้าน ซึ่งการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดชลบุรีนั้นสถานศึกษาและหน่วยงาน ที่จัดการศึกษาต้อง

วิเคราะห์สภาพพื้นฐานและบริบทของจังหวัดชลบุรีเพื่อพิจารณาศักยภาพในการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ และวิเคราะห์ข้อมูลวิถีการดำเนินชีวิต ความต้องการแรงงาน และการทำงานของประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นผู้ให้บริการผลผลิตของสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจะนำมาสู่ การกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำการเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นและวินัยในการทำงานใน ภาคอุตสาหกรรมให้ประสบผลสำเร็จ ครอบคลุมด้านความรู้ (Knowledge) กระบวนการ (Process) และ เจตคติ (Attitude) โดยทำให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาและได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยอุตสาหกรรม และพฤติกรรมการทำงานอาชีพนี้แล้ว มันใจว่าจะสามารถนำไปใช้ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมได้จริง สามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ ได้อย่างแท้จริง และเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพใน ภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านอุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ อุตสาหกรรม เกษตร อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมก่อสร้างและที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี, 2560)

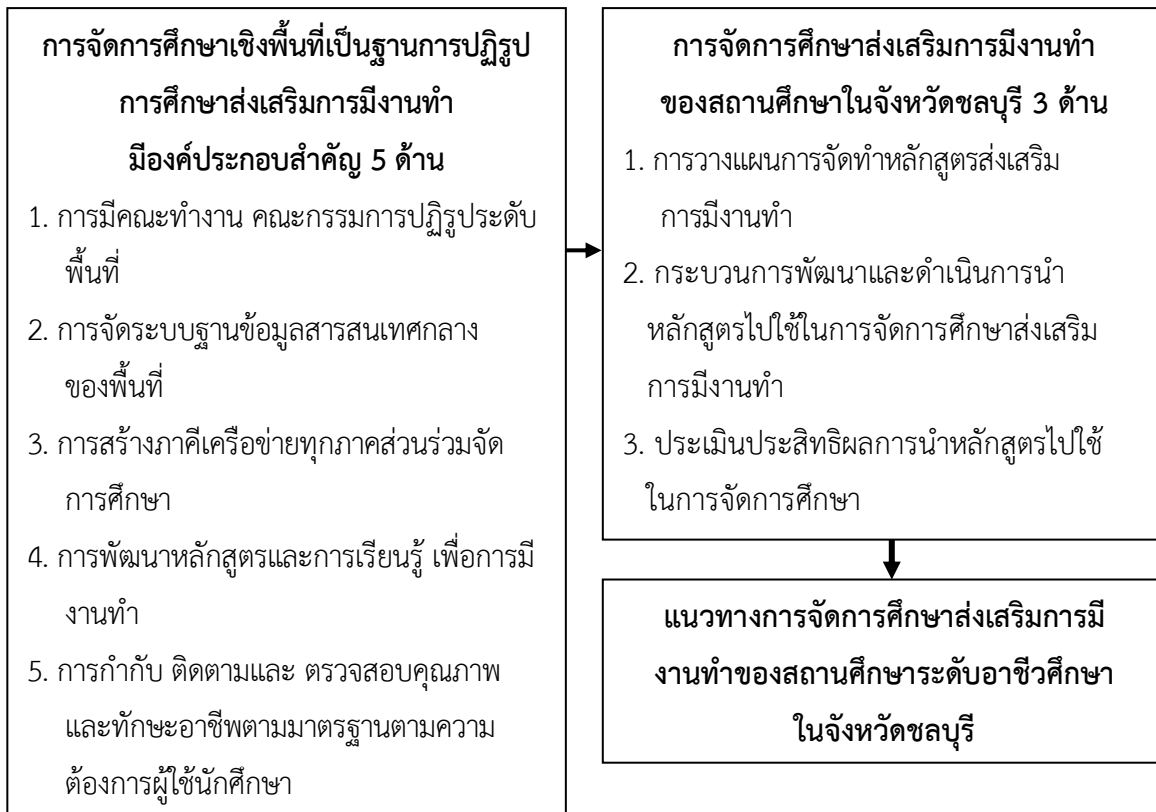
จากนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลโดยใช้แนวคิด การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐาน (Area Based Education Management) และการปฏิรูปการจัดการ การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยจึงได้เกิดแนวคิดที่จะศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมี งานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้เพื่อเป็นกรอบทิศทางสำหรับสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษาที่สนใจในการนำไปใช้ในในการวางแผน พัฒนา การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐานในการปฏิรูปการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ
2. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษา การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐานปฏิรูปการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ (นโยบายการศึกษาระดับชาติ แผนพัฒนาอาชีวศึกษา การปฏิรูปการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน และ รูปแบบการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ของกระทรวงศึกษาธิการ) และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ แยกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม การจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี ประชากร เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน รวม 33 แห่ง มีผู้บริหารและครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 3,012 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำระดับอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี จำนวน 6 แห่ง จำนวน 341 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) 2) ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำของจังหวัดชลบุรีที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งจังหวัดชลบุรีที่ 84/2559 (2560) จำนวน 10 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของจังหวัดชลบุรีที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งจังหวัดชลบุรีที่ 84/2559 (2560) จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ในการศึกษา คือ 1) การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐานการปฏิรูปการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การมีคณะทำงาน คณะกรรมการปฏิรูประดับพื้นที่การจัดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกลางของพื้นที่การสร้างภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ และการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและทักษะอาชีพตามมาตรฐานตามความต้องการผู้ใช้นักศึกษา 2) การจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำ กระบวนการพัฒนาและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ และประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษา และ 3) แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือจากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา หลักการและทฤษฎี จากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .895

4. แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หার้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน

การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของ สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี	ระดับการดำเนินงาน (n=341)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านที่ 1 การวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อ การมีงานทำของสถานศึกษา	3.96	.289	มาก	3
ด้านที่ 2 กระบวนการพัฒนาและดำเนินการ หลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี	4.20	.221	มาก	2

การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของ สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี	ระดับการดำเนินงาน (n=341)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านที่ 3 ประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัด การศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของ สถานศึกษาจังหวัดชลบุรี	4.22	.249	มาก	1
รวม	4.13	.166	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี มีการดำเนินงานของครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ 3 ประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรีผ่านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.22) รองลงมาเป็น ด้านที่ 2 กระบวนการพัฒนาและดำเนินการนำหลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี ($\bar{X}$ = 4.20) และด้านที่ 1 การวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.96) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนด้านการประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี

ด้านประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงานของครูผู้สอน (n=341)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ชื่อสัตย์	3.88	.924	มาก	8
2. ระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา	4.13	.819	มาก	4
3. ใฝ่เรียนรู้	4.13	.825	มาก	5
4. ขยันและอดทน	3.72	.452	มาก	9
5. ประหยัด	4.68	.466	มากที่สุด	2
6. ปลอดภัย	4.44	.898	มาก	3
7. คิดสร้างสรรค์	4.68	.465	มากที่สุด	1
8. ทำงานเป็นทีม	4.13	.825	มาก	6
9. จิตสาธารณะ	4.09	.837	มาก	7
รวม	4.21	.723	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรีผ่านคุณภาพผู้เรียนมีความสำคัญจำเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงาน

คุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ 9 ประการ (Attitude) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}= 4.68$) รองลงมา ประหยัด ($\bar{X}= 4.68$) ปลอดภัย ($\bar{X}= 4.44$) ตามลำดับและขยันและอดทน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}= 3.72$)

ส่วนที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะทำงานการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของจังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน พบว่า พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 8 คน และเพศหญิง จำนวน 2 คน อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-60 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการ 3 คน และเป็นครู 2 คน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หาค่าความถี่ของข้อมูลและจัดอันดับ ผลสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน มาประมวลผลนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี สรุปผลสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถาม 2 ประเด็น จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ที่ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการในวางแผนและการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนในการบริหารจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ โดยเฉพาะข้อมูลความต้องการแรงงาน นโยบายของรัฐ บริบทที่แวดล้อมของสถานศึกษา
3. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การระดมทรัพยากรและอื่น ๆ
4. พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำสอดคล้องมาตรฐานอาชีพ มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ และการจัดการเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างคนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
5. การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนพื้นมีส่วนร่วมในการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข กลไกการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำชัดเจน

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรีมีองค์ประกอบที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลด้านแนวทางการจัดการศึกษา ส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ที่ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการในวางแผนและการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่เป็น เช่นนี้เพราะการทำงานใด ๆ ไม่สามารถกระทำได้เพียงลำพังต้องเกิดจากความคิดร่วมกันของบุคลากรที่ได้ ทำงานร่วมกัน เป็นไปตามที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี (2560) ระบุไว้ว่าการสร้างภาคีเครือข่าย ความร่วมมือที่สมัครใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย (ร่วมคิด/วางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมินผล) ซึ่งสอดคล้องกับวรชัย วิภูอุปโภค (2564) ที่ว่า ความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่บรรลุผลสำเร็จ นั้น ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้รับบริการอื่น ๆ ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วน ต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อนำไปสู่กระบวนการในการบริหารจัดการ “คณะทำงานและการบริหารจัดการ (Working Group and Management)” ที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนการพัฒนา

2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนในการบริหารจัดการ การศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ โดยเฉพาะข้อมูลความต้องการแรงงาน นโยบายของรัฐ บริบทที่แวดล้อมของ สถานศึกษาที่จำเป็นต้องมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพราะข้อมูลสารสนเทศจะช่วยให้เกิดการตัดสินใจใน การวางแผนเพื่อการพัฒนาได้ตรงตามความต้องการแรงงานในพื้นที่ ทำให้สามารถนำไปวางแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (2558) ข้อมูลที่ได้มีการจัด การทำการประมวลผลแล้วจนมีความสมบูรณ์ให้เป็นสารสนเทศ สามารถนำมา ใช้ประกอบการตัดสินใจใน การบริหาร การวางแผนหรือนำไปใช้ในการสื่อความหมายให้บุคคลอื่นเข้าใจ เป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จ ของการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านการจัด การเรียนการสอน การระดมทรัพยากรและอื่น ๆ สอดคล้องกับกล้า ทองขาว (2558) ที่ว่าผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหลักสูตรการเรียนตามความสนใจ ความ ถนัด และศักยภาพของผู้เรียน โดยประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อการเรียนที่สอดคล้อง และ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่และสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือสาม ประสาน (The Triple Helix Concept) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติของประเทศไทย (2557) ที่ว่าช่วยให้ เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้สร้างเครือข่ายของสถาบันการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และรัฐบาลให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความรู้ เกิดการสนับสนุนด้านการเงิน และการร่วมใช้ทรัพยากร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการ นำความรู้เชิงวิชาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเทศให้ สามารถแข่งขันกับระดับนานาชาติได้อย่างมั่นคงต่อไป

4. พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำสอดคล้องมาตรฐานอาชีพ มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ ความต้องการของประเทศ และการจัดการเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างคนให้มีทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 ที่เป็นเช่นนี้เพราะคุณภาพของคนเป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการเสริมสร้างคนให้ทักษะวิชาการ วิชาชีพและวิชาชีพชีวิต มีสมรรถนะตามสาขาวิชาที่เรียน สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 จะให้เกิดทักษะ 3 ด้าน

คือทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563) ที่มีจุดเน้นในการพัฒนากำลังคนรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายและจัดการศึกษารองรับการพัฒนาคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อการคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-2580) ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข

5. การกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนพื้นที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข กลไกการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การกำกับติดตามและตรวจสอบคุณภาพจะช่วยให้สามารถนำผลไปพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวรชัย วิญญูปรโคตร (2562) ที่ว่าการดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมมีกระบวนการดำเนินการ ตามกรอบการจัดการแบบ PDCA เพราะการตรวจสอบย้อนกลับ การประเมินผล เพื่อปรับปรุง และการสรุปผลกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในพื้นที่ ซึ่งทำให้บรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual benefit) การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านการบรรลุผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในพื้นที่ในการดึงดูดให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการร่วมคิด ร่วมลงมือทำ และร่วมกันติดตามผล พัฒนาร่วมกันในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สถานศึกษาที่จะนำแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ควรเป็นสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่บริบทเช่นเดียวกันหรือคล้ายกัน
2. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอื่น สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับระดับการศึกษาที่จัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามบริบทของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา
3. ควรศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียน นักศึกษา ผู้แรงงานในระดับสากล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กล้า ทองขาว. (2558). การจัดการศึกษาแบบยึดพื้นที่เป็นฐาน. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(2): 21-36.

- คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน. (2559). **หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อ
การมีงานทำระดับอาชีวศึกษา โครงการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดชลบุรี**. ชลบุรี: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.
- จุฬารัตน์ มาเสถียรพงษ์ และคณะ. (2560). **รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการประสานงานวิจัย
และพัฒนากิจการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเชิงพื้นที่**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- วรชัย วิภูอุปโภคตร. (2564). การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ. **วารสารปัญญาภิวัฒน์**, 13(3): 320-332.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560-2579**.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://www.vec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). **นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคต
ประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.).
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2557). **การพัฒนานวัตกรรมของสวีเดน**. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
เข้าถึงข้อมูลจาก <http://www.nia.or.th/innolinks/200803/innovupdate.htm>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **รูปแบบการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่:
บทเรียนทางเลือก และเงื่อนไขความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2562-2564) จังหวัดชลบุรี**.
ชลบุรี: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1993). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. In Reading in Fishbein,
M(Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp.90-95). New York: Wiley & Son.
- Stanford, U. (2014). Triple Helix Research Group, The Triple Helix concept, [Online],
Retrieved from http://triplehelix.stanford.edu/3helix_concept.

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
PRACHUAP KHIRI KHAN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

LIU ZEHUA

หลิว เจ้อหัว

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: 6253100077.edu@bkkthon.ac.th

Received: September, 30 2022

Revised: October, 25 2022

Accepted: October, 31 2022

ABSTRACT

This study is a survey research with the objective of 1) to study the opinions on the transformational leadership of the school administrators Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 (2) to compare the opinions on the leadership change of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, classified by school size. The sample group was small, medium and large school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, the researcher determined the sample size by using Krejcie and Morgan tables. A total of 159 school administrators were sampled by stratified random sampling (1) 78 small school administrators (2) 64 medium school administrators and (3) 17 large school administrators. The tool used in the study was a questionnaire. The five-level rating scale has a confidence value of 0.92. The statistics used for data analysis are: Frequency distribution, percentage, standard deviation and the F value test.

The results showed that: 1) The school administrators have opinions on the transformational leadership of the school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 overall at a high level and 2) Comparison of opinions on transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 Classified by school size Overall, there was no

difference, except for aspect 1, ideological influence. There were different opinions on transformational leadership at the .05 level.

Keyword: Transformational Leadership of School Administrators

---

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพป.ประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 159 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (1) ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 78 คน (2) ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง 64 คน และ (3) ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ระดับการให้คะแนนห้าระดับมีค่าความเชื่อมั่น 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น ด้านที่ 1 อิทธิพลทางอุดมการณ์ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

Introduction

Educational act of the National Prof. 2542, as amended (No. 2) May. In 2545, a legal framework in the education process of Article 6 says that education must be to develop people in Thailand to be human and is a complete physical, mental, intellectual, and moral, ethical and cultural life, and be able to live with others happily. Section 39 requires the ministry to decentralize the administration and management of education, both academic, budget, personnel management, and general administration, to the

elementary school in the educational area directly and give priority to various reforms, namely the reform of the education system, learning reform, reform of education administration, reform of teachers, faculty, educational personnel, and resource reform, and investment for education. Studying the changes under this act is huge education reform, which reformed the whole system and how successful the reform depends on several important factors. But the factors that have the greatest influence on the organization's effectiveness are organization management which is considered important; it is important to the development and operation of the organization because every part of the organization can move in the desired direction and achieve the objectives set. Managers who succeed in administration must use several strategic and strategically important is to have leadership in management.

Reflections on the leadership ability of primary school administrators. At present, the question of whether the leadership style of the executive primary school which type is suitable for management? Today's constantly changing, which Suthep Mr. Sri Valley (2548 page 367) says that the leadership has broadly recognized rice. The present thing is transformational leadership. The name of this theory indicates the process of change or translation in a person. The leaders will focus on the change of standard moral values.

And evaluate future leaders in a foresighted way to make them aware. To the level of motivation of the follower, Then try to find ways to meet the needs and treat those who follow with human values. The main roles of transformational leaders are Causing various changes. Still, throughout the process of change, leaders and followers are bound Together steadily. The theory of transformational leadership has been established that is consistent with the scenario of a world where the change occurs at a time corresponding to the belle carpet of gold (2546 page 3) summarizes the results of empirical research and training development-leadership changes in the fire. Many found Executives or leaders with transformational leadership can achieve higher job and organizational effectiveness in the organization of different countries. Although the condition of the organization is limited in any leadership change is so interesting.

Of scholars, administrations, education, government, and other agencies In Thailand, over the past decade, there has been a study of leadership that is appropriate for the present, this time of change. New concepts the famous and recognized in current theories of transformational leadership. (Transformational Leadership Theory) A new

leadership theory. Or a new paradigm (New Paradigm) The leadership change is a change in paradigm (Paradigm Shift) into leadership with vision (Vision) distributed power or empowerment (Empowering electrode) is. Have morality (moral agents) and encourage followers to lead as well Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 was assigned by the Office of the Commission. The Ministry of Basic Education will conduct intensive workshop development courses to lead change to support education managers and the decentralization of administrators. In elementary school, the objective is to evaluate the performance of an intensive training workshop. With the target group of management training Elementary school in elementary school Transsexual pharmacist, who at one school in the Inspection Area 11,12,13 and 14 of the 9 provinces of Nakhon Ratchasima, Buri Ram, Surin, Si Sa Ket, Amnat Charoen, Yasothon, Roi Et and Ubon Ratchathani. A total of 248 people. The results showed that after the development of the trainees. Have a deep understanding of the content of the leader of the crib. Changes are at a good level. It is a mean of 4.05.

For this reason, the researcher is interested in studying the transformational leadership of the administrators in primary school under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 was the most used element of transformational leadership and at what level. In addition, in educational services currently, the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 has changed rapidly in all areas. The social, environmental, cultural, and technology of the day, the role of school administrators need to adapt and seek new ways. In line with the current situation to lead the organization to success according to society's hopes and the results of this study, the researchers believe that it is for the Management School, an experience of filling in the check process to improve their own leadership change to be effective.

Research Objectives

1. To study the transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2.
2. To compare the transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, classified according to the size of the school.

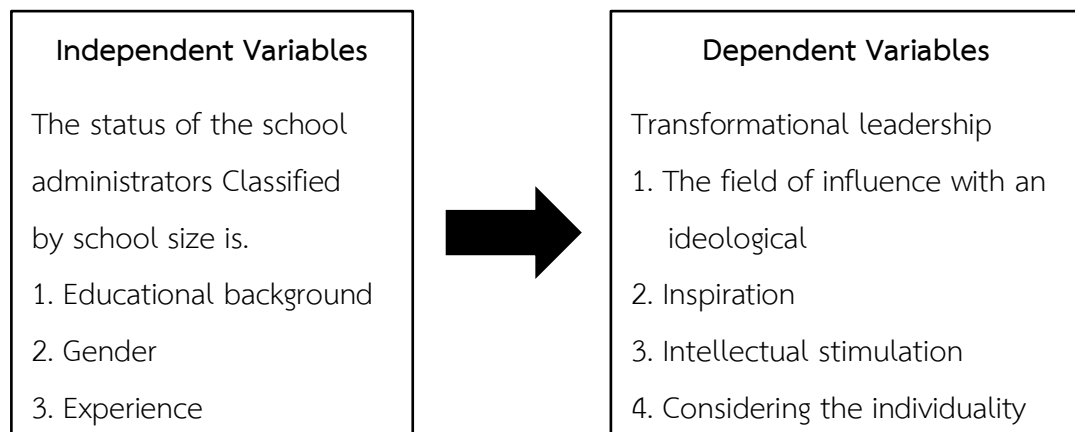

Research Hypothesis

The teachers who work in different school sizes had different opinions on the transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Khet Primary Educational Service Area Office 2.

Conceptual Framework

A study of the transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. Researchers have studied management concepts. The researcher has carried out the research with the following important steps.

Figure 1: Conceptual Framework

Research Methodology

The study was survey research about the transformational leadership of school administrators under Prachuab Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, by the following procedure.

1. Population and Sample
2. Variables used in the study.
3. Tools used in the study.
4. Check the tools used in the study.
5. Data Collection
6. Data Analysis and statistics used in the study

Research Findings

Table 1: Frequency and percentage of respondents

Status	Number (n)	Percentage (%)
Administrators by school size		
1. Small Size	78	49.10
2. Medium Size	64	40.30
3. Large	17	10.70
Total	159	100.00

Table 1 showed that the respondents were school administrator's small number of 78 people, representing 49.10 as school administrator's medium of 64 people representing 40.30 and school administrators a large number of 17 people think it is. 10.70 percent.

Table 2: Mean standard deviation and degree of feedback on Transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 in general

Executive Transformational Leadership	$\bar{X}$	S.D.	Comment Level
1. The field of influence for ideology	4.18	0.20	good
2. Inspiration	4.25	0.23	good
3. Intellectual stimulation	4.25	0.14	good
4. Considering the individuality	4.30	0.15	good
Total / Average	4.24	0.18	good

From Table 2, we found that the comments Executive transformational leadership Elementary school under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 Was at good level.

Table 3: Comparison Comments on Transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 classified by school size

Transformational Leadership	Source of Variance	SS	df	MS	F	p
1. The field of influence for ideology	Between groups	0.78	2	0.39	10.54	0.00*
	Within a group	5.80	156	0.03		
	Total	6.58	158			
2. Inspiration	Between groups	0.37	2	0.18	3.47	0.33
	Within a group	8.50	156	0.05		
	Total	8.88	158			
3. Intellectual stimulation	Between groups	0.02	2	0.01	0.65	0.52
	Within a group	3.14	156	0.02		
	Total	3.16	158			
4. Considering the individuality	Between groups	0.11	2	0.58	2.61	0.07
	Within a group	3.46	156	0.02		
	Total	3.57	158			
Total average	Between groups	0.32	2	0.29	4.31	0.23
	Within a group	5.22	156	0.03		
	Total	5.54	158			

* $P < .05$

From Table 3, we found that the comments on Transformational leadership of school administrators under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 classified by school size overall, no difference, except that one side has had a rich marketplace. There are reviews Transformational leadership varies at the .05 level.

Discussion of Research Findings

1. The school administrators have opinions on the transformational leadership of the school administrators. Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, the overall picture was at a high level, which was consistent with the research of Supaporn Siripankaew (2000: d). Under the Rayong Provincial Primary Education Office The

results showed that The leadership behaviors of women administrators in large, medium and small schools were at a high level. both overall and in each aspect Consistent with the research of Manat Yatcharoen (2001: d) studied the leadership of primary school administrators. Plubpla School Group under the Chanthaburi District Primary Education Office The results showed that Leadership of Elementary School Administrators Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2, the overall level was at a moderate level. Consistent with the research of Thawatchai Homyoen (2005 p. under the Nong Khai Educational Service Area Office, Region 2. Transformational leadership of basic education administrators Under the Nong Khai Educational Service Area Office, Region 2, overall, it was found that the educational institute administrators had a high level of leadership change. Corresponding to the research of Saranrat Chanthamol (2005: 49-51) studied the transformational leadership of elementary school administrators in the district.

Wang Saphung is under the Loei Educational Service Area Office, Region 2. Transformational leadership of elementary school administrators Wang Saphung District under the Loei Educational Service Area Office, Region 2, overall and by aspects Executives have a high level of transformational leadership. And in accordance with the research of Paisan Saenyosbunruang (2006, page d) has studied leadership behavior changes of administrators in relation to professional management of private school administrators in Khon Kaen Province. The overall change in leadership behavior of executives is at a high level, as Bundit Tanpitak said that leadership change means Leadership of executives using various methods In raising the need for awareness and awareness of the followers, the followers move away from self-interest to work for the common good of the agency. And strive to make great efforts to work to achieve success, and Sumalee Khumchandi said that leadership change. It is a process whereby leaders need to increase the level of their followers' efforts to meet expectations. The leader gives the followers a feeling of trust, joy, loyalty and respect for the leader. Enabling followers to become potential developers, self-reinforcing Self-control can be achieved by the change leader using one of the following methods: Enhance the follower's sense of awareness by recognizing the importance and value of the desired outcome and how to achieve the desired outcome that the follower does not take into account his or her own interests. But dedicated to the organization and policy team by stimulating the needs of the followers to rise to the level of Maslow's needs.

2. Comparison of opinions on the transformational leadership of school administrators Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2 Classified by school size Overall, there was no difference, except for aspect 1, ideological influence.

There were different opinions on transformational leadership at the .05 level, which was consistent with the research of Manat Yatcharoen (2001: d). Plubpla School Group under the Chanthaburi District Primary Education Office the results of the study revealed that the overall and individual comparative results Classified by school size and work experience found that differed not statistically. Consistent with the research Natharot Kabkrue (2004: d), studied the relationship between transformational leadership and coping behavior. A case study of a private company The results showed that Transformational leadership as a whole and individual components There was no correlation with coping behavior both overall and individual component at statistically significant level.

At the 05 level, this is consistent with the research by Kuhnert and Lewis (1987: 648-657). Leaders as Exchange Leaders are characterized by motivational behavior. for the benefit of both parties while the leader of change is at a higher level of development. will not pay attention to their own needs but will begin to see the value of the group and of the agency which is valuable.

Or higher virtue Leaders for change sacrifice their own interests to reach the minds of their followers. Encourage subordinates to see the value of ideals and dignity in order to.

Do not work on duty just for salary or any other rewards day to day. They also try to change the attitudes and beliefs of their subordinates. to be accepted and work until the goal.

This is consistent with the research of Migler (1992: 786-A, cited in Ubon Sophaphak, 2006: 45). Minnesota State Career Education and Technical College By exploring the nature and executive leadership from the education profession 1 and Technical College 12 by the executive respondents LBDQ-12 MLQ and LAI study results showed that compared with Management Group 2 found. The behavior of the executives in relation to the project initiation dimension and the change behavior and the exchange behavior were not different as Burns.

(1978: 29) describes process leadership in which leaders influence followers and vice versa. Followers influence the behavior of leaders as well. Transformational leadership can be

seen both on a narrow scale. It is a process that influences the individual (Individual) and on a broad scale. It is the process of using power to change society and reform institutions.

Of the awareness of the followers by raising the level of moral concepts and values higher, such as in matters of liberty, justice, equality, peace and humanitarian, without depending on emotions such as fear, selfishness jealousy Leaders make their followers go from "Everyday selves" to "self.

(Better selves) Burns had the idea that transformational leadership could be expressed by anyone in the organization. In every position that may be a leader or a follower and may involve people of equal, higher or lower influence, Burns sees leadership as an interaction.

Of persons with different powers motivation level and skills to go to a common goal, and Bass views transformational leadership as different from trade-off leadership. But it is not a separate process. Bass has described transformational leadership as an extension of trade leadership. This is because trade leadership focuses only on management or trade, which occurs between leaders, associates and followers.

Suggestion

1. There should be continuous education to develop leadership and change of educational institution administrators in educational institutions
2. There should be a presentation of the model for the use of transformational leadership of the school administrators. At the provincial or regional level
3. Should study the relationship between educational quality and transformational leadership of educational institution administrators. Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2
4. Should study the factors influencing the transformational leadership of the school administrators. Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2

References

- Bundit Thanpitak. (1997). **Relationships between leadership, power, and faith.** and job satisfaction of secondary school teachers. educational thesis Ph.D., Srinakharinwirot University.
- Chana Pongsuwan. (2005). **The relationship between transformational leadership and Decentralization of academic administration of basic educational institutions, Pak Tho District Ratchaburi Educational Service Area Office District 1.** Master's Degree Thesis Srinakharinwirot University.

- Kalyanee Promthong. (2003). **Relationship between emotional intelligence and leadership. Changes in management in the College of Physical Education.** thesis Master of Education.
- Khwanchai Jakreng. (2008). **The relationship between transformational leadership and management.** by using the school as the base of the basic educational institutions in the 3rd and 4th grade under the office. Samut Songkhram Education Area. Master's Degree Thesis, University Srinakharinwirot.
- Ministry of Education. (2006) **Announcement of the Ministry of Education Re: Higher Education Standards.** Copies of documents.
- Natharot Kabkrua. (2004). **The relationship between transformational leadership and behavior.** Coping with a case study of a private company. Management thesis Master's degree, Burapha University.
- Prayut Choosorn. (2005). **Leadership behavior and development guidelines for management.** Professionals of primary school administrators in the Northeastern region Thesis, Doctor of Education Khon Kaen University.
- Preecha Taslamai. (2006). **The relationship between leadership style of school administrators and school administrators.** school effectiveness Under the Chaiyaphum Educational Service Area Office 1-3. Master's thesis Loei Rajabhat University
- Paisan Saenyosbunruang. (2006). **Leadership behavior change of executives.** related to Professional management of provincial private school administrators Khon Kaen. Master of Education Thesis Khon Kaen University.
- Rattikorn Chongwisan. (2000). **Results of transformational leadership training of student leaders.** Kasetsart University. Doctoral Thesis, University Srinakharinwirot.
- Rungkan Rodrue. (2003). **Leadership of primary school administrators. Affiliated with Office National Education Board.** Master's thesis Burapha University.
- Thawat Boonyamanee. (2007). **Leadership and change.** Bangkok: Odeon Store.
- Thawatchai Homyoen. (2005). **A Study of Transformational Leadership of Educational Institution Administrators.** Basic, under the Nong Khai Educational Service Area Office, District 1. Educational Report Independent, Master of Education Khon Kaen University.

แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์
ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

Guidelines for the Administration of The Student Caring and Supporting
Operating System To Advance Human Development in Medium-Sized
Schools Under the Office of The Bangkok Secondary
Educational Service Area Office 1 Group 4

นริศ จีรบรร*¹ และไตรรัตน์ สิทธิทูล²

Narit Jeeraborvorn*¹ and Thairath Sittitool²

*¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

*¹Graduate student in Educational Administration, Siam Technology College

²Master of Education in Educational Administration Program, Siam Technology College

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: narit.jeeraborvorn@gmail.com

Received: October, 4 2022

Revised: October, 29 2022

Accepted: October, 31 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวน 4 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน และครู 132 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 136 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกผู้บริหารสถานศึกษาแบบเจาะจง จากผู้บริหารของโรงเรียน จำนวน 4 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.34) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($\bar{X}$ = 4.31) ด้านการคัดกรอง ($\bar{X}$ = 4.23) และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}$ = 4.19) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X}$ = 4.01) และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 พบว่า แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ (1) ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรประสานงานภายในโรงเรียนเพื่อส่งต่อข้อมูลของนักเรียน เช่น ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งต่อนักเรียน (2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อง่ายต่อการนำไปใช้ และควรสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนที่หลากหลาย (3) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข โรงเรียนควรประสานนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เข้ามา มีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน (4) ด้านการคัดกรอง โรงเรียนควรจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา (5) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา โรงเรียนจัดการประชุมเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนาการบริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนขนาดกลาง

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the administration of the student caring and supporting operating system to advance human development in medium-sized schools. Under the office of The Bangkok Secondary Education Service Area Office 1 Group 4 and 2) Study the guidelines for the development of the student caring and supporting operating system to advance human development in medium-sized schools. Under the office of The Bangkok Secondary Education Service Area Office 1 Group 4. This research is a quantitative and qualitative research. By dividing the samples used in quantitative research, namely school administrators. and teachers in medium-sized schools. Under the office of The Bangkok Secondary Education Service Area Office 1 Group 4, 4 schools Divided into 4 school administrators and 132 teachers, totaling 136 people. The researcher determined the sample size by opening the ready-made tables of Krejcie &

Morgan. After that, the researchers performed a simple random sampling. to determine the proportion of each school The research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of 0.96. by randomly selecting administrators of specific educational institutions from 4 schools.

The results of the research were as follows: 1) the administration of the student support system for the development of complete humanity in medium-sized schools; Under the Bangkok Secondary Education Service Area Office, Region 1, Group 4, the overall performance was at a high level ($\bar{X}$ = 4.21). It was found that the side with the highest mean was in terms of promotion and development ($\bar{X}$ = 4.34), The second was prevention and correction ($\bar{X}$ = 4.31), screening ($\bar{X}$ = 4.23), and individual student recognition ($\bar{X}$ = 4.19) forward side ($\bar{X}$ = 4.01) and 2) The guidelines for the development of the student caring and supporting operating system to advance human development in medium-sized schools. Under the office of The Bangkok Secondary Education Service Area Office 1 Group 4 that (1) forwarding side Schools should coordinate within the school to pass on student information such as advisors, guidance teachers, student affairs teachers. Coordinating with external agencies to refer students. (2) Knowing students individually Schools should use technology to systematically prepare student information. for easy use and should create tools used to collect a variety of student data. (3) Prevention, assistance and correction Schools should coordinate with psychologists. social worker to play a role in the operation of the student support system Coordinate with parents or persons involved in preventing, assisting and solving problems of students (4) screening Schools should classify students into normal groups, risk groups and problem groups. (5) Promotion and development the school held a meeting to find ways to organize activities to promote students.

Keywords: Guidelines for The Administration Development, The Student Caring and Supporting Operating System, Medium-Sized Schools

---

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษาตามหมวด 4 มาตรา 22

ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 3)

จากรายงานสถิติของกรมสุขภาพจิต พบว่า สถานการณ์ในปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มต้องการรับความช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ข้อมูลจากกรมสุขภาพจิตในส่วนของกาให้บริการสายด่วนสุขภาพจิตพบว่า กลุ่มเยาวชนโทรเข้ามาปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตมากยิ่งขึ้น โดย พบว่า 1 ใน 3 ของผู้ที่โทรเข้ามาปรึกษาทั้งหมด เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนอายุ 11-19 ปี และ 5 อันดับปัญหาที่พบมาก คือ อันดับที่ 1) ภาวะอารมณ์เครียดหรือวิตกกังวล ร้อยละ 43.32 อันดับที่ 2) ภาวะอารมณ์เศร้า ร้อยละ 23.42 อันดับที่ 3) ปัญหาครอบครัว ร้อยละ 9.94 อันดับที่ 4) ปัญหาความรัก ร้อยละ 8.60 และอันดับที่ 5) โรคจิตเวช ร้อยละ 5.89 ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือเหตุการณ์ที่เป็นอันตรายต่อเด็ก (รายงานประจำปีกรมสุขภาพจิต, 2563: 161)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547: 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ได้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ก็ยังมีปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากความหลากหลายของโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างกันมาก ปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก็จะมีบริบทที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละขนาดของโรงเรียน จากข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้กำหนดกลุ่มโรงเรียน กลุ่ม 4 มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 11 โรงเรียน โดยมีโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียน ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

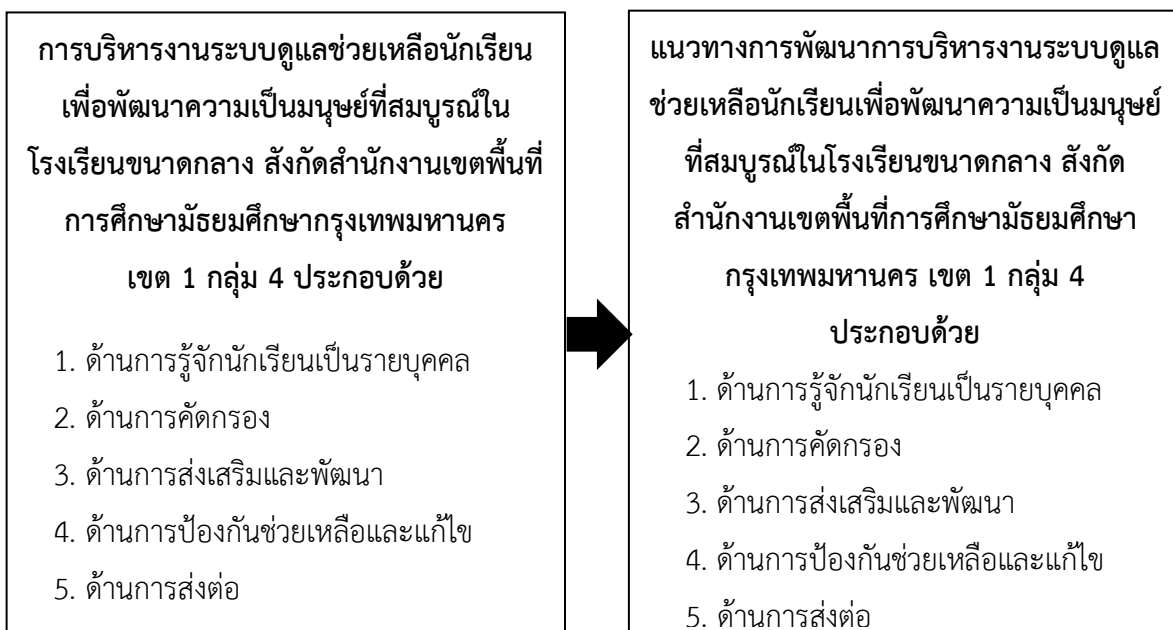
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยใช้แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2563 จาก 4 โรงเรียน จำนวน 210 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 136 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครู จำนวน 132 คน โดยผู้วิจัยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

กลุ่มผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยใช้แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ

2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยใช้แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) มาใช้เป็นแนวทางใน

การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยใช้แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) มาใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวน 5 ด้าน รวม 30 ข้อ โดยแต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม และตรงกับสภาพความเป็นจริง และมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยมีค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

4.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 เพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีเด่น โดยการสุ่มผู้บริหารสถานศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.56	มาก	4
2. ด้านการคัดกรอง	4.23	0.65	มาก	3
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.34	0.57	มาก	1
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	4.31	0.55	มาก	2
5. ด้านการส่งต่อ	4.01	0.55	มาก	5
รวม	4.21	0.51	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.34) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($\bar{X}$ = 4.31) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X}$ = 4.01)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จากผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อง่ายต่อการนำไปใช้ สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนที่หลากหลาย

การบันทึกข้อมูลนักเรียนของครูที่ปรึกษาต้องบันทึกให้เป็นปัจจุบัน ควรเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ

2.2 *ด้านการคัดกรอง* โรงเรียนควรจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา คัดกรองนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย สามารถนำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 *ด้านการส่งเสริมและพัฒนา* โรงเรียนควรจัดประชุมเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนโดยเฉพาะ นอกเหนือจากกิจกรรมตามหลักสูตรของโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2.4 *ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข* โรงเรียนควรประสานงานกับนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ให้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างเหมาะสม

2.5 *ด้านการส่งต่อ* โรงเรียนควรประสานงานภายในโรงเรียนเพื่อส่งต่อข้อมูลของนักเรียน เช่น ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งต่อนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการส่งต่อข้อมูลนักเรียน จัดทำรายงานและติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ได้บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ และกำหนดบทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน นำผลมาคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ตามความถนัดและความสนใจ สื่อสารกับผู้ปกครองให้รับทราบถึงปัญหาของนักเรียนที่พบในโรงเรียน แจ้งผลการดำเนินการต่าง ๆ และการส่งต่อให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ โคตรเพ็ง (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านการส่งเสริมนักเรียน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา การส่งต่อ การคัดกรองนักเรียน และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้ดำเนินการแนะนำให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติศร แยมคุณเชาว์ (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น มีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ และบทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน มีการสัมภาษณ์ครูประจำวิชา ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน ดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ทราบสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของนักเรียน สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านพฤติกรรม และด้านการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ศึกษาข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ศึกษาข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกสุขภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศร แยมคุณเชาว์ (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ผลการวิจัยพบว่าด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคัดกรอง พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ในการคัดกรองนักเรียน สรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา รายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม มีการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย และจัดการประชุมเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนร่วมกันระหว่างครูที่ปรึกษา ฝ่ายบริหาร และครูแนะแนว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ งามอาจ อินทร์แพง (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสองคลอง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการคัดกรอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ตามความถนัดและความสนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออก รวมทั้งให้นักเรียนได้เสนอเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียน เพื่อกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน มีการจัดประชุมผู้ปกครองประจำชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนร่วมกัน จัดกิจกรรมโฮมรูมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน แนะนำโครงการพิเศษ และจัดทำสรุปผลการดำเนินการประชุมผู้ปกครองเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกาพรณ แก้วโพธิ์ (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสื่อสารกับผู้ปกครอง ให้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนที่พบในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ร่วมมือกับครูประจำวิชา จัดกิจกรรมซ่อมเสริม เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง รวมทั้งจัดทำข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน และติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทราบความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุตติมา ถาวรแก้ว (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อ การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการดำเนินงานแจ้งผลการดำเนินงานการส่งต่อให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งต่อชี้แจงให้นักเรียนและผู้ปกครอง เข้าใจถึงความจำเป็นในการดำเนินการส่งต่อ ประชุมปรึกษาเป็นรายกรณีกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนในการส่งต่อ จัดทำสรุปและรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ติดตามผลการแก้ปัญหาให้นักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนไปสู่กลุ่มปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพลินพิศ สิงห์คำ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ด้านการส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

กลุ่ม 4 ซึ่งสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาจากมากไปน้อยดังนี้ ลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านการส่งต่อ รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ด้านการคัดกรอง และด้านการส่งเสริมและพัฒนา อาจเป็นเพราะว่า ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรประสานงานภายในโรงเรียนเพื่อส่งต่อข้อมูลของนักเรียน เช่น ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ในการส่งต่อนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการส่งต่อข้อมูลนักเรียน จัดทำรายงานและติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ งามอาจ อินทร์แพง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสองคลอง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญในด้านการส่งต่อว่า โรงเรียนควรมีการพัฒนาให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเบื้องต้นก่อนการส่งต่อ มีมาตรการให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อนการส่งต่อไปยังผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่าง ๆ มีฐานข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ครูที่ปรึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลได้สะดวกและมีความรวดเร็ว มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความคุ้นเคยและหารือในการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการส่งต่อ และครูที่ปรึกษาชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการในการแก้ไขปัญหาเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการรับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคลากรอื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ผลจากการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารตามลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

1. **ด้านการส่งต่อ** โรงเรียนควรมีการสร้างความร่วมมือ MOU กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการส่งต่อ เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อเป็นภาคีเครือข่ายในการส่งต่อนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ติดตามผลการส่งต่ออย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี เป็นคนเก่ง คนดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. **ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล** โรงเรียนต้องสร้างความตระหนัก ถึงความจำเป็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่ครูที่ปรึกษาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพราะการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทราบข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลที่แท้จริง สามารถนำข้อมูลไปใช้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. **ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข** การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องดำเนินงานโดยยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ ต้องมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยปราศจากอคติ และช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนทุกคนโดยเท่าเทียมกัน เพื่อที่จะพัฒนานักเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

4. **ด้านการคัดกรอง** โรงเรียนควรจัดประชุมกำหนดเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจนเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ใช้เครื่องมือที่หลากหลายสามารถคัดกรองนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำผลการคัดกรองไปใช้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป โดยผลของการคัดกรองจะต้องเก็บข้อมูลเป็นความลับ

5. **ด้านการส่งเสริมและพัฒนา** โรงเรียนควรสำรวจความต้องการของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ ตรงกับความต้องการของนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน ควรเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนเฉพาะด้านโดยเฉพาะ นอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารโรงเรียนต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (ม.ป.ป.). คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4

(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

กรมสุขภาพจิต. (2562). 5 อันดับปัญหาเด็กไทย. เข้าข้อมูลจาก <https://www.dmh.go.th/news/dmh/view.asp?id=29898>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา.

(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ชุตินาถ อารแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต

นักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

(ปทุมธานี-สระบุรี). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ณรงค์ โคตรเพ็ง. (2559). ระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นุชรีย์ ผึ้งคุ้ม. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปกาวรรณ แก้วโพธิ์. (2559). ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เพลินพิศ สิงห์คำ. (2560). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2550). กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ.2550. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Category/Laws/RuleMetDistEdMnt2550-02-12-2010.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://krukob.com/web/book-75/>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. (2563). ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา. เข้าถึงข้อมูลจาก <https://eservice.sesao1.go.th/info/maps/student>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (2563). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563. เข้าถึงข้อมูลจาก <https://www.sesao1.go.th/activity/21-default/operation/12659-actionplan>
- องอาจ อินทร์แพง. (2559). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสองคลอง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อดิสร แยม์คุณเขาว. (2559). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Krejcie, Robert V., and Daryle, W. Morgan (1970). Determining sample size for research activities, *Education and Psychological Measurement*, 607-610.

การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง
โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of Mathematics Skill Packages on Basic Knowledge in
Real Numbers by Using Tai Teaching Method for Mathayomsuksa 2 Students

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์

Nantawat Pattaragorranan

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: drnantawat@gmail.com

Received: October, 11 2022

Revised: November, 8 2022

Accepted: November, 16 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) หาดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พิงสายอนุสรณ์) จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 แผน ชุดฝึกทักษะ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.03/79.56 2) ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6427 แสดงว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิด

เป็นร้อยละ 64.27 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดฝึกทักษะ, เทคนิคการสอนแบบ TAI

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To develop the mathematics skill package on basic knowledge in real numbers by using TAI teaching method to be efficient at the 75/75 criterion; (2) To study effectiveness index of their learning achievements through using TAI teaching method with the programmed learning sets; and (3) To examine their satisfaction towards mathematics learning on basic knowledge in real numbers by using TAI teaching method.

This research was experimental research. The sample used in the research were Mathayomsuksa 2 students in the first semester of the academic year 2021 of Watthungkhu Mathayomsuksa School, selected by simple random sampling method. The research instruments were: (1) Ten learning plans about basic knowledge in real numbers by using TAI teaching method for Mathayomsuksa 2 students; (2) Ten sets of the mathematics skill package on basic knowledge in real numbers by using TAI teaching method for Mathayomsuksa 2 students; and (3) Twelve items learning achievement test of multiple choices.

The research results were revealed as follows: (1) The mathematics skill package developed by the researcher on basic knowledge in real numbers by using TAI teaching method was efficient at 81.03/79.56; (2) The effectiveness index of their learning using mathematics skill package on basic knowledge in real numbers by using TAI teaching method has amounted to 0.6427. Therefore, learners have 64.27% progress in learning; and (3) Students' opinion towards mathematics learning by using the skill package and TAI teaching method was at high level.

Keywords: Mathematics Skill, TAI Teaching Method

บทนำ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ อีกทั้งช่วยในการคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ จึงทำให้คณิตศาสตร์มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 47)

จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือเรียกโดยย่อ “สทศ.” ได้ประกาศผลสอบแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ซึ่งพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนวิชาคณิตศาสตร์เฉลี่ยอยู่ที่ 32.40 คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50..ซึ่งถือว่าต่ำมาก และสะท้อนให้เห็นถึงระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารหลักสูตร ที่มีความไม่สอดคล้องกัน ดังนั้นจะเห็นได้จากข้อสอบของสทศ. เป็นข้อสอบที่เน้นการวิเคราะห์ ส่วนการเรียนการสอนของโรงเรียน จะเน้นการท่องจำ ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนเกิดความสับสนในการทำข้อสอบและไม่เข้าใจสิ่งที่โจทย์ถาม ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนต่ำ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2558: ออนไลน์) และจากข้อมูลคะแนน O-NET จากการสัมภาษณ์ครูห้องวิชาการ พบว่าคะแนนสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2562 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งครุ (พิงสายอนุสรณ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในวิชาคณิตศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 27.91 จากคะแนนเต็ม 100 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือและการสอนแบบรายบุคคลเข้าด้วยกัน โดยสามารถนำมาใช้กับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสนใจที่จะเรียน และยังส่งเสริมการทำงานแบบกลุ่ม ช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในด้านการเข้าสังคม การแก้ปัญหา และการช่วยเหลือกัน (กฤษฎา ขวัญถาวร, 2554: 2-3)

เนื่องด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันมีความก้าวหน้าและมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเพิ่มศักยภาพให้กับตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ก้าวทันยุคสมัยและนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียน ซึ่งแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ชนิดหนึ่ง ที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่กับการเรียนช่วยทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วและเป็นการฝึกทักษะการใช้กฎใช้สูตรต่างๆ ที่เรียนไป ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปแก้ปัญหาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอนใช้ในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (อุษณีย์ เสือจันทร์, 2552: 18)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI ซึ่งผู้วิจัยเลือกเนื้อหา เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พิงสายอนุสรณ์) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่อไป

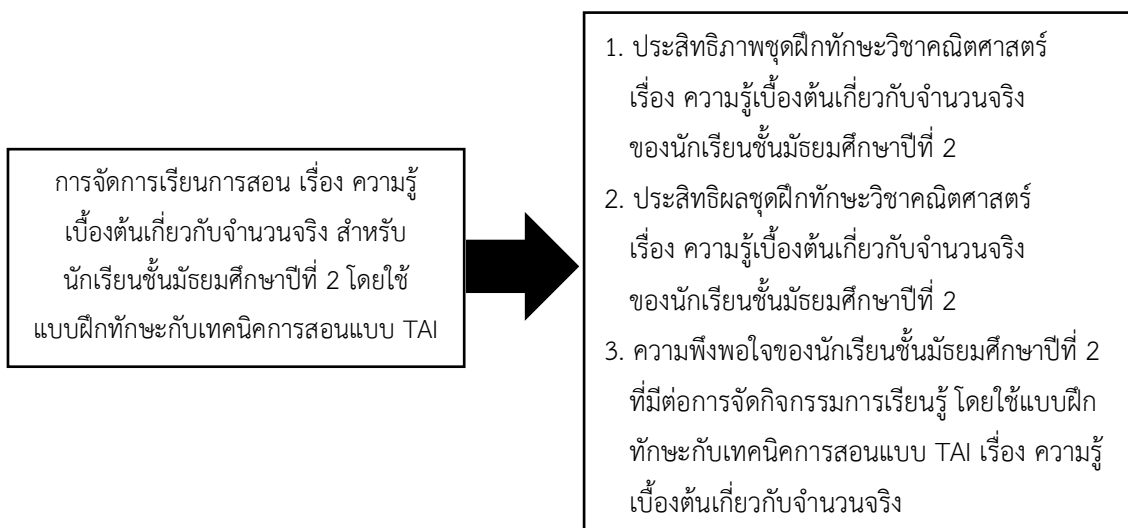

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะกับเทคนิคการสอนแบบ TAI เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้ชุดฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้ชุดฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พึงสายอนุสรณ์) จำนวน 5 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 217 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พึงสายอนุสรณ์) จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากมา 1 ห้องเรียน จากทั้งหมด 5 ห้องเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบฝึกทักษะ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 แผน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 12 ข้อ
4. แบบวัดความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริงโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การหาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ คำนวณโดยใช้สูตร E.I. ดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2544: 31-51)

$$E. I. = \frac{P_2\% - P_1\%}{100 - P_1\%}$$

เมื่อ P1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน

P2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน

Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

3.2 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร t-test ดังนี้ (ประสาธ เนืองเฉลิม, 2556: 230)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ผลต่างระหว่างคะแนนผลสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.3 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สูตร t-test (Mean One Sample Test) โดยมี $df = n - 1$ (ประสาธน์ เนิ่งเฉลิม, 2556: 229)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{S.D.}{\sqrt{N}}}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
μ_0	แทน	เกณฑ์ที่ตั้งขึ้นในที่นี้คิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ขั้นแห่งความอิสระ
$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบจำนวนจริง โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ TAI มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.03/79.56
2. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6427 แสดงว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 64.27
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.17 เมื่อพิจารณารายชื่อแล้ว พบว่า มีผลประเมินอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนสามารถค้นพบคำตอบด้วยตนเอง และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบฝึกทักษะมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดทักษะเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.03/79.56 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะในการสร้างชุดฝึกทักษะนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์และการสร้างชุดการเรียนรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผน การจัดลำดับเนื้อหาและขั้นตอนการเรียนรู้ การเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก จากความรู้ที่ใกล้ตัวไปไกลตัว ทั้งยังมีกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาสาระได้ง่าย มีคำชี้แจงตลอดจนมีคำสั่งที่ชัดเจนให้นักเรียนได้เรียนรู้ คิดค้น หาคำตอบและทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ผู้วิจัยสร้างชุดการเรียนรู้นี้มีระบบโดยผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และมีการปรับแก้จนมีความเหมาะสม ตลอดจนมีการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้โดยผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์การประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและผ่านการทดลอง (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนเพื่อหาประสิทธิภาพจากแบบรายบุคคล กลุ่มย่อย และแบบภาคสนาม มีการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง จึงทำให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ชุดฝึกทักษะยังมีกิจกรรมให้นักเรียนทำงานกลุ่มและเสนอความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้เกิดความน่าสนใจแก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ความรู้และความสนใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกันและนำเสนอตามความถนัดและความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

2. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6427 แสดงว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 64.27 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานแบบกลุ่มร่วมมือ โดยที่แบบฝึกทักษะได้ผ่านการสร้างที่เหมาะสมแก่ตัวของนักเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะจากนั้นนำเนื้อหาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความกระชับรัดกุม โดยมีการเรียงลำดับเนื้อหาที่เริ่มจากง่ายไปหายาก ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสมแก่ตัวของนักเรียน ผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ โคตรนารา (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เมทริกซ์ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิผลมากขึ้น..และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธินันท์ กลั่นคุ้มฉวี (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนการสอนแบบ TAI ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยาที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหามสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ TAI ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ TAI ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง จากผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ TAI เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.17 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงว่า วิธีการสอนแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม.. ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบกลุ่ม และแบบรายบุคคลเข้าด้วยกัน โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือกันในการหาคำตอบและตรวจคำตอบ อีกทั้งนักเรียนจะได้ประสบการณ์จากการทำงานแบบกลุ่ม ทำให้นักเรียนรู้จักการปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดีขึ้น และยังเป็นการทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้รับความสนใจจากการร่วมทำกิจกรรม จึงทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีความสนใจในการร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ โคตรนารา (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI จำเป็นต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรม ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องวางแผนในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด
2. ครูผู้สอนควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนสอน
3. ควรมีการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TAI กับการเรียนแบบปกติ หรือการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤษฎา ขวัญถาวร. (2554). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ธนาภรณ์ โครตนารา. (2556). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. ระยอง: โรงเรียนระยองวิทยาคม.
- นิธินันท์ กลั่นควัฒน์. (2559). ผลการจัดการเรียนการสอนแบบ TAI ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยาที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหามหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ เสือจันทร์. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยน และวิธีจัดหมู่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

CREATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AT ZHENGZHOU
UNIVERSITY HENAN PROVINCE
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน

Shen Yuxin^{*1} and Thansaya Thassopon²

เฉิน ยู่ซิน^{*1} และธัญศญา ธรรมโสภณ²

Leadership in Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: 15903863334@163.com

Received: October, 26 2022

Revised: November, 14 2022

Accepted: November, 21 2022

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China; and 2) to compare the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, classified by educational level, and work experience.

The research was survey research. The population is the faculty of tourism management including 161 instructors at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, Sample, totaling 113 instructors, was obtained by simple random sampling method. The research procedure consisted of 4 steps; (1) study of literature and related research; (2) creation of research instrument; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The research of research found that; 1) the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China overall and in each aspect was at a high level; and 2) a comparison of the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, classified by educational level and work experience were not different.

Keywords: Creative Leadership, Administrators, Zhengzhou University, Henan Province

---

บทคัดย่อ

การทำวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ อาจารย์คณะกรรมการจัดการท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 161คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินงานมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเจิ้งโจว มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหาร, มหาวิทยาลัยเจิ้งโจว, มณฑลเหอหนาน

Introduction

Today's society is changing rapidly. Due to the growth of science, technology, and innovation, society has become a world of information. And the structure of society has changed. China, therefore, has to speed up the modernization of education. This policy aims to modernize the education system by 2035 according to Plan 2035: 1) to create a modern education system; 2) to achieve universal integration. in quality preschool education 3) quality and balanced compulsory education for children aged 1-9 years 4) achieving maximum attendance in high school for children aged 1-12 years 5) significantly improving vocational education 6) creating a more competitive higher education system 7) providing adequate education for children/young people with disabilities, and 8) the establishment of a new education management system affecting the problems of China's education is the educational disparity between urban and rural people. The Chinese government is trying to solve this problem by supporting scholarships at all levels and upgrading the quality of education and educational institutions to equal levels across the system. By

developing teachers through training, seminars, and knowledge skills organized by higher education institutions and institutions with high potential. Take care of teacher development courses and improve teaching and learning curriculum, therefore, senior administrators must manage work according to government policies and must develop themselves and the organization to be effective. Administrators must dare to think differently in order for the organization to achieve maximum efficiency through creative leadership. Leading the organization to set goals with quality the successful administration of a university depends on many factors and a combination of parties, meanwhile to make the change successful always have to be monitored. To achieve this goal university administrators are the key players in the successful development of the university. Leadership with creative leadership is required. Miller (2022) referred to the importance of creativity as one of the most important qualities of a modern organization leader and leader whose creativity itself is the abandonment of rigid structures, a very desirable trait for individuals in leadership positions to have in a corporate setting. She provides creative leadership as a concept with 7 components including inventiveness, imagination, innovation, vision, progressiveness, originality, and resourcefulness. Creative leadership is a leader who has the ability to lead change and the ability to take on challenges in new ways to achieve set goals. It can be seen that creative leadership is essential for university administrators to operate the university effectively. The ideas of many scholars have been mentioned, such as Bennis and Warren. (2002); Couto, R. A., & Eken, S. C. (2002); Parker & Becknad. (2004); Sternberg & Lubart. (2009); Harris. (2009); Stall and Temperley. (2008); Maxwell. (2012); Palas and Horth. (2005); and Robinson. (2000) have 5 concepts, namely vision, individual consideration, flexibility and adaptability, creativity and teamwork can transform an organization for quality. The role of university administrators is to create opportunities to develop teachers and university personnel into creative leaders. Not only promoting student learning but also promoting the development of teachers and personnel in the university for the researcher to apply all 5 concepts to apply in this research. It includes aspects of having a vision that takes into account the flexibility and adaptability of personal creativity and teamwork. To accelerate the development of education quality and create educational opportunities to expand educational opportunities in Chinese society by taking into account the creation of equality and fairness for all groups.

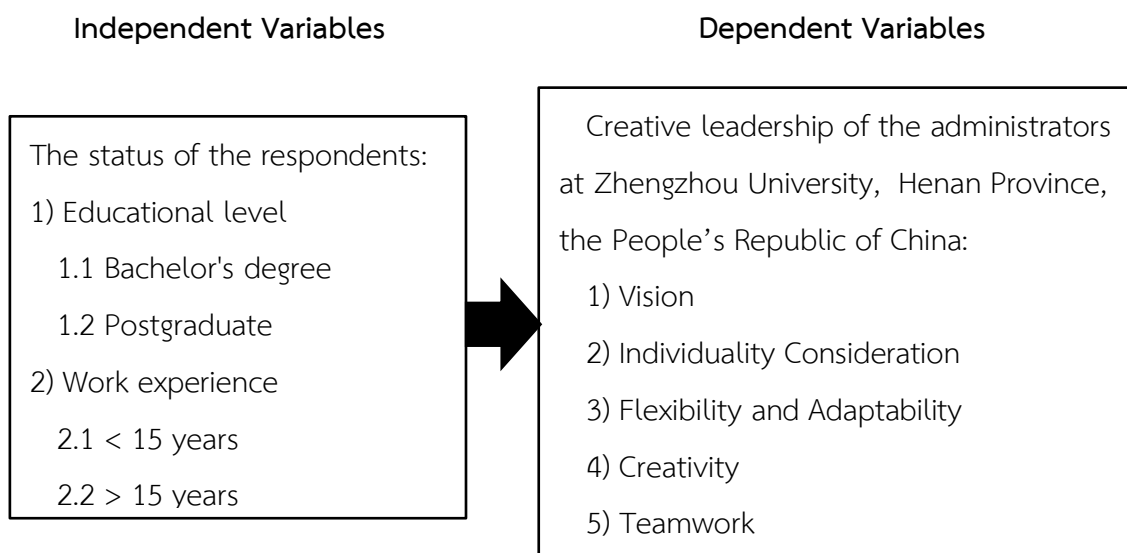
From such importance, the researcher was interested in studying the creative leadership roles of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, People's Republic of China. To be used in planning for Zhengzhou University administrators to improve the management process and self-development to be more efficient and effective.

Research Objectives

1. to study the level of creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People’s Republic of China.
2. to compare the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People’s Republic of China. The instructors in the faculty of tourism management perception classified by educational level, and work experience.

Conceptual Framework

In this research, the researcher has synthesized the concepts of academics who have the corresponding concept of creative leadership. To define a conceptual framework for the Creative Leadership of the Administrators of Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, as shown in figure 1.

Figure 1: Conceptual Framework

Methods of Conducting Research

Population: The population is the instructors in the faculty of tourism management who work in the academic year 2022 at Zhengzhou University, Henan province, the People's Republic of China. The number of 161 instructors.

Sample: The sample consisted of 113 instructors at Zhengzhou University, Henan province, the People's Republic of China. The sample size is determined by Krejcie & Morgan (1970) and was obtained by simple random sampling.

Research instruments

The instrument used in this research was a questionnaire. Created by the researcher from the research on creative leadership of the administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China divided into 2 parts as follows:

Part 1: A questionnaire about the general information of the respondents. Checklist classified by educational level and work experience.

Part 2: The questionnaire was used to collect instructors' perceptions of the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China in five areas: 1) Vision 2) Individuality Consideration 3) Flexibility and Adaptability 4) Creativity, and 5) Teamwork.

Creating Data Collection instruments

1. Study the concepts, theories, and related research papers. About creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China to use as a guideline for questionnaire construction.

2. Create a questionnaire on the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, and present the questionnaire to the advisors with suggestions. and then completely revised it.

3. The questionnaire was created and presented to 3 experts to find content validity or consistency between questionnaire-written questions and definitions of operational terms. By using the index of item total Congruence IOC method for each questionnaire that ranges between 0.67-1.00.

4. The instrument was a tryout by 30 instructors while not a sample to find reliability using Cronbach's alpha coefficient formula, (Conbach, 1970) using a software package. There is a confidence value of more than .70 and all questionnaires had a confidence of .82.

5. Editable queries were used to create complete instruments used in research to collect data from the sample group.

Data Analysis

1. The data were analyzed by statistical software packages:

1) Analysis of the general data of the respondents classified by educational level and work experience using frequency distribution statistics, and percentage.

2) Creative Leadership data of the Administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China were analyzed by averages and standard deviations.

3) Comparison of Creative Leadership of Administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, classified by educational level and work experience by t-value analysis.

Data analysis result

1. Results of the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China as shown in Table 1

Table 1: Shows the Mean, standard deviation, and level of creative leadership administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China. Overall and in each aspect.

(n=113)

No.	Creative Leadership	$\bar{X}$	S.D.	Level
1	Vision	4.03	.230	High
2	Individuality Consideration	4.12	.397	High
3	Flexibility and Adaptability	3.92	.223	High
4	Creativity	3.84	.184	High
5	Teamwork	4.02	.210	High
Total		3.99	.132	High

From Table 4.2 was found that the creative leaders of the administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China overall a high level

($\bar{X}$ = 3.99). Considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The Consideration of individuality had the highest mean ($\bar{X}$ = 4.12), followed by teamwork ($\bar{X}$ = 4.02), and flexibility and adaptability had the lowest mean. ($\bar{X}$ = 3.92)

2. Result of a comparative analysis of creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, classified by education level and work experience as shown in Table 2-3

Table 2: Compare the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China, classified by Educational Level

(n=113)

Details	Educational Level				t	p
	Bachelor's degree		Postgraduate			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. Vision	4.01	.217	4.11	.262	-1.953	.053
2. Individuality Consideration	4.13	.400	4.11	.391	.180	.857
3. Flexibility and Adaptability	3.93	.226	3.88	.214	.934	.352
4. Creativity	3.83	.182	3.85	.195	-.469	.640
5. Teamwork	4.01	.199	4.03	.251	.408	.684
Total	3.99	.134	4.00	.126	-.363	.717

From Table 2 instructors with different educational levels come to recognize the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the Republic of China was not different.

Table 3 : Compare the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the Republic of China, classified by Work Experience.

(n=113)

Details	Work Experience				t	p
	< 15 years		> 15 years			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. Vision	4.04	.227	4.03	.233	.312	.756
2. Individuality Consideration	4.10	.419	4.13	.385	-.378	.706
3. Flexibility and Adaptability	3.92	.214	3.92	.231	-.079	.937
4. Creativity	3.86	.202	3.82	.172	1.255	.212
5. Teamwork	4.05	.210	4.00	.209	1.371	.173
Total	4.00	.137	3.98	.129	.560	.577

From Table 3 instructors with different work experiences come to recognize the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the Republic of China was not different.

Discussion

1. to study the level of creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China.

The creative leadership of the administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China overall a high level. Because School administrators have a good relationship with teachers. High trust and negotiation resulted in instructors' perceptions of the creative leadership of administrators at the University. Good administrators must have morals, ethics, honesty, fairness, discipline, and patience, which are important principles of management. In addition, administrators should have the knowledge and the ability to use modern technology. Encourage instructors and students within the school to be creative and manage the school. Develop according to goals, this research finding was in accordance with the research of Kanchana Sila. (2013) which was found that studied about creative leadership of school administrators. Affiliated with Bangkok Bang Khen District Office classified by school size, it was found that the creative leadership of the school administrators under Bangkok Bang Khen District Office

overall and each aspect is at a high level. Also, the findings were in the same direction as Researcher Qingling Zhang. (2016) it was found that the desired state of the creative leadership of primary school principals to promote teachers' creativity in Guangxi, China was at the highest level overall, the findings were in the same direction as those of the researcher Patcharee Intapat. (2020) Conducting research on the Creative Leadership of school Administrators under the Secondary Educational Service Area Office 3. The Creative Leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office 3 was at a high level.

2. to compare the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China. The instructors in the faculty of tourism management perception classified by educational level, and work experience.

2.1 Instructors with different educational levels come to recognize the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China was not different. Because Administrators focus on instructors at all educational levels. Each instructor shares the responsibility of helping each other improve and change is easy. Instructors embrace constructive leadership for the benefit of the university. The key role of leaders at university is to help instructors feel comfortable with change and constructive leadership. Able to plan operations and apply concepts and theories in performing duties, it is also used in the creative leadership process to work effectively. This research finding was in accordance with the research of Airin Samaae. (2019) A Study of Creative Leadership of The School Administrators Under Yala Primary Educational Service Area Office 3. found that the creative leadership of school administrators in Yala Primary Educational Service Area Office 3, teachers with different educational levels had no statistical differences. Also, the findings were Poowanat Kongkaew. (2021) Study Creative Leadership of School Administrators Under the Secondary Educational Service Area Office 1 Group 2 which found instructors with different educational levels. Opinions on the creative leadership of school administrators as a whole were not different.

2.2 Instructors with different work experience levels come to recognize the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China was not different. Because instructors who have different working experiences give importance to creative leadership, where most leaders use creative leadership in administration and decision-making which makes all personnel

receive equality. There is equality in performance. Relationships between instructors with different levels of practical experience were discussed. Understand the various processes until they work efficiently. This research finding was in accordance with the research of Jarvis, and Tiffany Lynn. (2015) Researchers examined whether Missouri school administrators were prepared to meet the creative leadership needs of the 21st century. The results revealed that occupational attributes such as age, gender, school level, job level, job indoctrination, and age, gender identity are more likely to occur. And work experience was not significantly associated with creative abilities. This research finding was in accordance with the research of Airin Samaae. (2019) A Study of Creative Leadership of The School Administrators Under Yala Primary Educational Service Area Office 3 found that teachers consist of experience was not different. Also, the findings were Sukanya Sai Lod. (2021) The objectives of this quantitative research were to study the relationship between the creative leadership of school administrators and the organizational citizenship behavior of teachers under the Pathumthani primary educational service area office, the research findings were as follows classified by work experiences revealed that there were not differences.

Recommendations

Recommendations of research

1. Vision: Administrators should encourage instructors and related parties to participate in setting a common vision for the development of educational institutions in the same way.
2. Individuality Consideration: Administrators should appoint and assign tasks to the right people to have concrete clarity. Look at the potential and abilities of each instructor, for the best interests of the organization.
3. Flexibility and Adaptability: Administrators should be flexible and adapt the organization to the circumstances in which they are involved in the performance of certain activities. And has a serious and systematic performance evaluation. There are improvements and improvements.
4. Creative: Administrators should encourage instructors to express their opinions, listen to them, and jointly develop educational institutions in a creative way, assessment performance according to actual conditions have a follow-up after assessment provide periodic reports.

5. Teamwork: Administrators must promote, support, advise and cooperate with those involved by emphasizing happy participation in the work.

Proposals for next research

1. Study the factors affecting the creative leadership of administrators at Zhengzhou University, Henan Province, the People's Republic of China.

2. Qualitative research should be conducted to gain insights into the creative leadership of university administrators to expand educational opportunities in other theoretical frameworks.

References

- Airin Samaae. (2019). **A Study of the Creative Leadership of the School Administrators under Yala Primary Educational Service Area Office 3**. Retrieved from <http://oar.hu.ac.th/wp-content/uploads/2020/03/Airin62.pdf>
- Bennis, W. (2002). **Creative Leadership**. [ABI]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Couto, R. A., & Eken, S. C. (2002). **To Give Their Gifts Health, Community, and Democracy**. (1st ed.). Vanderbilt University Press.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing**. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Harris, A. (2009). Creative leadership. **Journal of Management in Education**, 9-11.
- Jarvis, Tiffany Lynn. (2015). **A Mixed Methods Analysis on Creative Leadership and Missouri School Administrators**. Dissertations. 323. Retrieved from <https://digitalcommons.lindenwood.edu/dissertations/323>
- Kanchana Sila. (2013). **Leader in creative education**. Bangkok, Saraphan Phut. Graduate School: Srinakharinwirot University.
- Krejcie RV, Morgan DW. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3): 607-610.
- Miller, L. (2022). **Creative leadership drives productivity and fosters success in A company**. Retrieved from <https://clutch.co/hr/resources/importance-of-creative-leadership>.
- Maxwell. (2012). **The 5 levels of Leadership**. New York: Center Street.
- Palus, C. J. and Horth, D. M. (2005). **Organizational Behavior**. C.A.: The Dryden Press.

- Parker, J.P.& Begnaud, L.G. (2004). **Developing Creative Leadership**. Portsmouth, NH.: Teacher Ideas Pr.
- Patcharee Inthapat (2020). **the Creative Leadership of school Administrators under the Secondary Educational Service Area Office 3**. Master's Degree Thesis, Educational Administration, Graduate School, Technology Rajamangala Thanyaburi University.
- The people's Republic of China. (2019). **China's Education Modernisation 2035 Plan.**, The CCPC and State Council Publishes. The State Council. Retrieved from www.gov.cn/xinwen/2019-02/23/content_5367987.htm
- Robinson, S.G. (2000). **Teacher Job Satisfaction and Levels of Clinical Supervision in Elementary Schools**. Ph.D. Dissertation. The University of Southern Mississippi. Retrieved from <http://search.proquest.com/dissertations/docview/304626407?accountid=31098>.
- Sternberg, R. J., & Lubart, T. I. (2009). **Defying the crowd: Cultivating creativity in a culture of conformity**. New York: Free Press.
- Stoll, L. & Temperley, J. (2009). Creative leadership: A challenge of our times. **School Leadership and Management**, 29(1): 63-76.
- Sukanya Sai Lod. (2021). Creative Leadership of the School Administrators and Organizational Citizenship Behavior of Teacher under Pathumthani Primary Educational Service Area Office. **Journal of MCU Palisueksabuddhaghosa**, 7(2): 163.

**การศึกษาความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล
สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย**
**Study the expectation of the quality of life
of the Directorate of Joint Civil Affairs**

ร้อยตรีสิทธิชัย กำเนิดทอง

Second Lieutenant Sitthichai Kamnerdtong

หลักสูตรพัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Master in Community Development Faculty of Social Administration, Thammasat University

e-mail: sitthichai.kamnerdtong@gmail.com

Received: November, 8 2022

Revised: November, 26 2022

Accepted: November, 29 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร 2) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร ประชากร ได้แก่ กำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร จำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถาม นำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตในปัจจุบันของกำลังพลที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จากทั้งหมด 11 เรื่อง คือเรื่องความมั่นคงในอาชีพการงานที่ทำอยู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.20 แสดงให้เห็นว่าการเป็นกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร ส่งผลให้กำลังพลเกิดความมั่นคงในอาชีพหน้าที่การงานอย่างสูงที่สุด เพราะการเป็นกำลังพลในสังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร ถือว่าเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จึงมีความมั่นคงในอาชีพการงานอย่างสูงที่สุด นอกจากนี้ ยังมีสวัสดิการที่ได้รับทั้งตามระเบียบของทางราชการที่มีกำหนดไว้ และสวัสดิการเพิ่มเติมตามนโยบายผู้บังคับบัญชาของ กรมกิจการพลเรือนทหาร และเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เรื่องรับสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตร อาจกล่าวได้ว่ากำลังพลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีบุตร จึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยในเรื่องสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรน้อยที่สุด รวมไปถึงสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรถ้าเป็นการศึกษาในสถานศึกษาเอกชนในบางแห่ง สามารถเบิกค่าเล่าเรียนได้เพียงบางส่วนจึงทำให้ค่าเฉลี่ยในเรื่องสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรน้อยลงตามไปด้วย 2 ความคาดหวังใน 4 มิติของกำลังพล มิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมิติความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.95 มิติด้านนี้ จะกล่าวถึง ความคาดหวังในการเลื่อนยศสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถ และความคาดหวังเกี่ยวกับความสมบูรณ์ในคุณภาพชีวิตของตนเองและคนในครอบครัว แสดงให้เห็นว่ามิติที่กำลังพล ต้องการขณะนี้คือ ด้านความสมบูรณ์ของชีวิตไม่ใช่เพียงความสมบูรณ์ของชีวิตตนเองแต่หมายรวมถึงความสมบูรณ์ของสมาชิกในครอบครัว สะท้อนให้เห็นว่า

กำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร มีความต้องการที่จะได้รับความก้าวหน้าในการรับราชการ เพื่อเป็นเกียรติ และความภาคภูมิใจแก่ตนเองและครอบครัว รวมไปถึงความต้องการให้ชีวิตของตนเองและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตนเองและครอบครัวได้รับการยอมรับจากสังคม

คำสำคัญ: กำลังพล, กรมกิจการพลเรือนทหาร, ความคาดหวัง, คุณภาพชีวิต

ABSTRACT

This research aims to 1) study the expectation of the quality of life of the Directorate of Joint Civil Affairs' personnel, 2) study personal factors affecting the quality of life of the Directorate of Joint Civil Affairs' personnel, and 3) study the ways to improve the quality of life for the Directorate of Joint Civil Affairs' personnel. The population is 158 officers from the Directorate of Joint Civil Affairs. A set of questionnaires was used as a tool. This is analytical descriptive research.

Results found that out of 11 quality of life categories, the stability in career path had the highest score of 4.20. This shows that working at the Directorate of Joint Civil Affairs can ensure career path stability. This is because being an officer at the Directorate of Joint Civil Affairs is being in the government service which gives stable career path with clearly stated welfare and extra welfare according to the commanders' policy. The quality of life category which received the lowest score was the reimbursement for children's tuition fees. This may imply that the majority of personnel do not have children, therefore, the reimbursement of children's tuition fees is not the priority of concerns, effecting on the lowest score on this matter. This is also because the tuition fees can only be partially reimbursed if the children go to a private school. As for the expectation of the four dimensions of the quality of life, wanting a fulfilled life had the highest score at 3.95. This includes the expectation of getting promoted according to their capabilities and skills and the expectation of a good quality of life for themselves and their families. This shows that the fulfilled life wanted by the personnel is not only for themselves alone but also for their families. This also indicates that they would like to progress in their career path not only for their self-pride but also for the pride and the wellbeing of the whole family as well as to be accepted by and well-integrated into the society.

Keywords: Personnel, Directorate of Joint Civil Affairs, Expectation, Quality of Life

---

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งการพัฒนาที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้กำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ ในสาขาต่าง ๆ ปัญหาหนึ่งที่สำคัญขององค์กรต่าง ๆ คือ การสูญเสียกำลังคน นั่นจึงเป็นปัญหา ซึ่งประเทศต่าง ๆ ที่กำลังพัฒนาส่วนมาก ได้เคยเผชิญมาแล้วหรือกำลังเผชิญอยู่ ปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างล่าช้าหรือไม่พัฒนา โดยเฉพาะในระบบราชการ หรือรัฐวิสาหกิจซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ซึ่งหากขาดกำลังคน ประเทศย่อมไม่สามารถพัฒนาไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดไว้ได้ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย และการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพได้นั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือ และความเสียสละในการทำงานอย่างจริงจังของบุคคลในองค์กร ซึ่งเป็นที่ตระหนักและยอมรับกัน โดยทั่วไปแล้วสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นไม่เหมือนกับการพัฒนาทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ เพราะว่ามันุษย์อาจได้รับการจูงใจ โน้มน้าว ให้ผลิตหรือทำงานมากกว่าเดิมได้ จึงเป็นที่มาว่าการจูงใจ โน้มน้าว ให้บุคคลในองค์กรทำงานอย่างร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้ภารกิจขององค์กรลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น สิ่งหนึ่งก็คือการที่บุคคลในองค์กรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งหมายถึงการได้มีงานทำและได้ทำงานที่มีความหมาย มีคุณค่า และได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม มีสวัสดิการต่าง ๆ ที่มอบให้กับตนเองและครอบครัวเพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงาน นอกจากนี้ ยังรวมถึงด้านสุขภาพ (ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ) การศึกษา การเรียนรู้ การอบรม สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความปลอดภัย และความมั่นคง เป็นต้น กล่าวคือ ถ้าบุคคลในองค์กรมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ และเต็มใจ ในการทำงานอย่างจริงจัง ยอมเสียสละ และทุ่มเททำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมกับมีความภาคภูมิใจในอาชีพของตน รักและศรัทธาในอาชีพและหน้าที่ของตน

สกาเวเดียน ปธนสมิทธิ (2540) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า เป็นแนวคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วแสดงออกมาโดยการพูด การเขียน และการแสดงออกดังกล่าวนั้นขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางสังคม ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้ หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ความคาดหวังคือการแสดงออกทางทัศนคติอย่างหนึ่งซึ่งอาจมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงออก ได้ตอบ สิ่งต่าง ๆ ในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ จึงควรพิจารณาในด้านองค์ประกอบของทัศนคติควบคู่ไปด้วย

ระวี ภาวิไล (2523) ได้ให้คำนิยามว่าคุณภาพชีวิต คือ ชีวิตที่มีคุณภาพพึงประสงค์ คือ ชีวิตที่อาศัยสภาพแวดล้อมทั้งปวง เอื้ออำนวยสุขภาพทางกาย เพื่อเป็นรากฐานของสันตนาการ ทางจิตใจ ทำให้เกิดบูรณาการทางความรู้สึกรู้สึกนึกคิดเต็มที่ตามศักยภาพในมนุษย์ มีความสามารถ สร้างสรรค์และผลิตผลรวมกันเข้าเป็นสังคม ที่มั่นคง ผาสุก สมบูรณ์ และปราศจากความขัดแย้ง

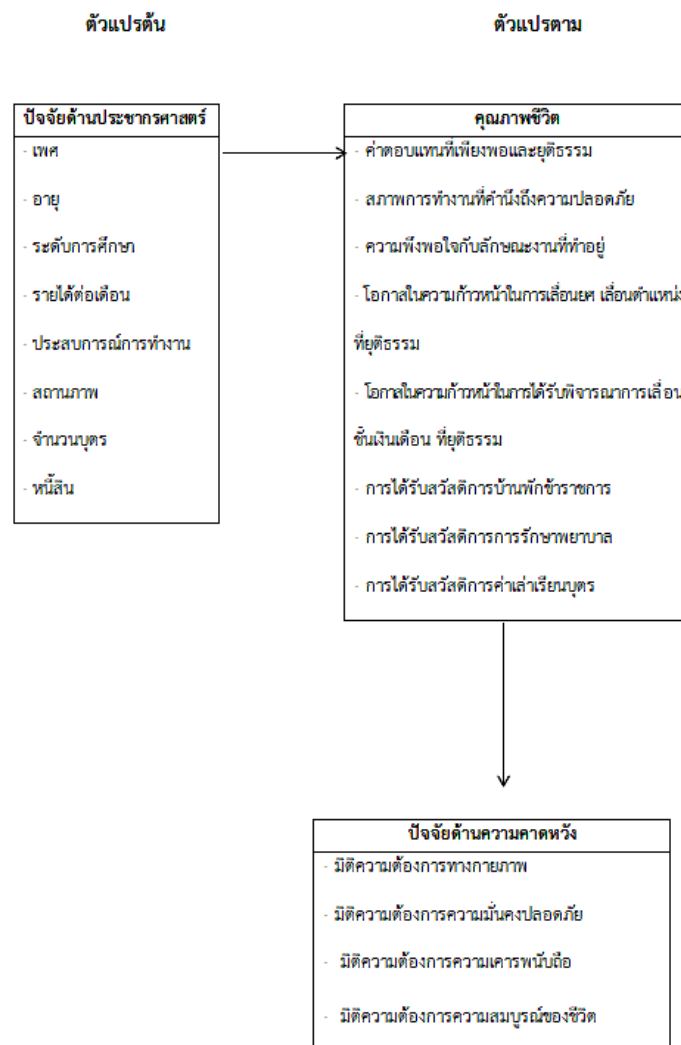
ทฤษฎีลำดับความต้องการของ Abraham Harold Maslow สำหรับลำดับขั้นความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs) เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยา คุณภาพชีวิตมีความเป็นมาอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปีพ.ศ.2493-2502 (ทศวรรษ 1950) มาสโลว์ (1954) อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้คิดค้นทฤษฎีแรงจูงใจ-The Theory of Human Motivation ขึ้นมา ซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตของมนุษย์บนความคิดที่ว่า การตอบสนองต่อแรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบื้องหลังของมนุษย์ มาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่นักการจัดการให้ความสนใจ โดยบอกถึงลำดับขั้น ความต้องการของมนุษย์ที่มีแนวโน้มความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้น เมื่อความต้องการพื้นฐาน ได้รับการตอบสนองแล้ว โดยลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ในการดำรงชีวิต แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ประกอบด้วย (1) ความต้องการทางกายภาพ (2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (4) ความต้องการความเคารพนับถือ และ (5) ความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร เพื่อนำผลการวิจัยมาหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร เพื่อให้กรมกิจการพลเรือนทหาร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการดูแลด้านความมั่นคงของชาติ และมีภารกิจในการปฏิบัติงานที่สำคัญและใกล้ชิดกับประชาชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล จึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับกำลังพล เพื่อทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจต่าง ๆ การได้ทราบถึงความคาดหวังในเรื่องคุณภาพชีวิตของกำลังพลในสังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร จะทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตในความคาดหวังของกำลังพลดังกล่าว ทำให้เกิดขวัญ กำลังใจ และก่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างทุ่มเท และเสียสละ เพื่อประเทศและประชาชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตของกำลังพล ในสังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ของกำลังพลในองค์กรว่าเป็นอย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่ศึกษาในพื้นที่ กรมกิจการพลเรือนทหาร ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ
2. ขอบเขตด้านประชากร กำลังพลที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่กำลังพลในสังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร
3. ขอบเขตด้านตัวแปร
  - 3.1 ตัวแปรต้น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานภาพ จำนวนบุตร หนี้สิน
  - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับคุณภาพชีวิตในปัจจุบัน และความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตในความต้องการของกำลังพลในสังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565 รวมระยะเวลา 5 เดือน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กรของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร

5.2 ทำให้ทราบความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร เป็นแนวทางในการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อประเทศชาติและประชาชน

5.3 เป็นพื้นฐานในการวิจัยเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ให้แก่กำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร สำหรับผู้สนใจต่อไป

6. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

7.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการที่เป็นนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน และ พนักงานราชการ สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 260 คน (กรมกิจการพลเรือนทหาร, 1 ตุลาคม 2564)

7.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอน ดังนี้ การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากจำนวนข้าราชการที่เป็นนายทหารสัญญาบัตร และ นายทหารประทวน ที่ปฏิบัติงานในกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย จำนวนทั้งสิ้น 260 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 158 คน โดยใช้วิธีการคำนวณสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1970: 725)

8. เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง การเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวนประชากรที่ใช้เป็นขนาด ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 158 คน

9. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสำรวจข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน จำนวนบุตร สถานภาพ หนี้สิน โดยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามแบบมีคำตอบให้เลือก 2 คำตอบ (Simple-Dichotomy Question) และคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choices Question)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในปัจจุบันของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร ได้แก่ คำตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยความพึงพอใจกับลักษณะงานที่ทำอยู่ งานที่ทำอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับความความรู้ความสามารถเพียงใด ได้รับการส่งเสริมปัจจัยต่าง ๆ ในการทำงาน เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงานที่เพียงพอที่ทำให้การทำงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันทำได้สะดวกและประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้นเพียงใด มีความมั่นคงในอาชีพการงานที่ท่านทำอยู่เพียงใด โอกาส ในความก้าวหน้าในการทำงานในการเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง

มีความยุติธรรมเพียงใด โอกาสในความก้าวหน้า ในการได้รับพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือน มีความยุติธรรมเพียงใด สวัสดิการที่ได้รับเช่น บ้านพักข้าราชการ สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล และสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตร ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาเพียงใด โดยลักษณะคำถามของส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิด และใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert Scale)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร ได้แก่ มิติความต้องการทางกายภาพ มิติความต้องการความมั่นคงปลอดภัย มิติความต้องการความเคารพนับถือ และมิติความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต โดยลักษณะคำถามของส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิด และใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert Scale)

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร โดยลักษณะคำถามของส่วนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด

10. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

10.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาค้นคว้า

10.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตและภาพลักษณ์ของกำลังพลสังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร

10.3 สร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แล้วนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้อง ชัดเจน ของภาษาที่ใช้

10.4 นำร่างแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้แนะนำอีกครั้ง ก่อนนำไปตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ

11. การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชา และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

12. การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามให้กำลังพลกลุ่มตัวอย่าง ให้ครบ 158 ชุด และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกำลังพล ตั้งแต่เดือน มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ.2565 โดยผู้วิจัยอธิบาย และควบคุมการตอบคำถามด้วยตนเองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน

13. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อพร้อมที่จะนำไปวิเคราะห์ และเมื่อข้อมูลสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป โดยนำแบบสอบถาม ที่ได้รับการลงรหัสและตรวจสอบแล้วไปดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

13.1 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

13.2 บันทึกรหัสลงในแบบสอบถาม

13.3 บันทึกรหัสแบบสอบถามลงในเครื่องประมวลผล (Computer)

13.4 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกในเครื่องประมวลผล (Computer)

13.5 ประมวลผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

13.6 วิเคราะห์ข้อมูลและตีความเพื่อนำไปเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

14. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทำการรวมตรวจสอบความสมบูรณ์ แปลงข้อมูลและเข้ารหัส ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS และหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยสถิติที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย คำอธิบายเชิงเหตุผล ค่าสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) อธิบายปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิต ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยด้านความคาดหวัง ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่า Cronbach's Alpha วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยในปัจจุบันด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร ระหว่างกลุ่มของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพ จำนวนบุตร หนี้สิน โดยใช้ Independent Sample t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในปัจจุบันของกำลังพลสังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร ปัจจัยด้านความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการทางกายภาพ ปัจจัยความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความมั่นคงปลอดภัย ปัจจัยด้านความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการความเคารพนับถือ ปัจจัยด้านความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต ส่วนปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพ จำนวนบุตร หนี้สิน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสถิติ ที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านความคาดหวัง ที่สามารถพยากรณ์คุณภาพชีวิตอันพึงประสงค์ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis/MRA) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 158 คน รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 158 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 เป็นกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร โดยวิเคราะห์จำแนกกำลังพล

ตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพ จำนวนบุตร หนี้สิน จากการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

1) *เพศ* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามเพศ แบ่งเป็น เพศชาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 เพศหญิงจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9

2) *อายุ* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามอายุแบ่งเป็น ช่วงอายุ 17-30 ปีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9

3) *ระดับการศึกษา* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาแบ่งเป็น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ระดับปริญญาตรี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

4) *รายได้ต่อเดือน* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนแบ่งเป็น รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 รายได้ต่อเดือน 10,001 -20,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 รายได้ต่อเดือน 40,001-50,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 รายได้ต่อเดือน 50,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9

5) *ประสบการณ์การทำงาน* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานแบ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 0-10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 ผู้ที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 ผู้ที่มีประสบการณ์ 21-30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 ผู้ที่มีประสบการณ์ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7

6) *สถานภาพ* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพแบ่งเป็น ผู้ที่มีสถานภาพโสด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 ผู้ที่มีสถานภาพสมรส จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 ผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ผู้ที่มีสถานภาพอยู่ด้วยกันแต่ไม่ได้แต่งงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

7) *จำนวนบุตร* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนบุตรแบ่งเป็น ผู้ที่ไม่มีบุตร จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ผู้ที่มีบุตร 1-2 คน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ผู้ที่มีบุตร 3 คนขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

8) *หนี้สิน* จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนหนี้สินแบ่งเป็น ผู้ที่มีหนี้สินต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 ผู้ที่มีหนี้สิน 10,001-20,000

บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 ผู้ที่มีหนี้สิน 20,001-30,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ผู้ที่มีหนี้สิน 30,001-40,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ผู้ที่มีหนี้สิน 40,001-50,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ผู้ที่มีหนี้สิน 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในปัจจุบันของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในปัจจุบันของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 3.53 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในปัจจุบันของกำลังพลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากทั้งหมด 11 เรื่อง คือ เรื่องความมั่นคงในอาชีพการงานที่ทำอยู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.20 แสดงให้เห็นว่า การเป็นกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร ส่งผลให้กำลังพลเกิดความมั่นคงในอาชีพหน้าที่การงานอย่างสูงสุด เพราะการเป็นกำลังพลในสังกัดสังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร ถือว่าเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จึงมีความมั่นคงในอาชีพการงานอย่างสูงสุด นอกจากนี้ ยังมีสวัสดิการที่ได้รับทั้งตามระเบียบของทางราชการ ที่มีกำหนดไว้ และสวัสดิการเพิ่มเติมตามนโยบายผู้บังคับบัญชาของกรมกิจการพลเรือนทหาร และเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เรื่องรับสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตร อาจกล่าวได้ว่ากำลังพลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่มีบุตรจึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยในเรื่องสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรน้อยที่สุด รวมไปถึงสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตร ถ้าเป็นการศึกษาในสถานศึกษาเอกชนในบางแห่ง สามารถเบิกค่าเล่าเรียนได้เพียงบางส่วนจึงทำให้ค่าเฉลี่ยในเรื่องสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรน้อยลงตามไปด้วย

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการทางกายภาพของกำลังพล

สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการทางกายภาพ ของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 3.65 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการทางกายภาพในปัจจุบันของกำลังพล กรมกิจการพลเรือนทหาร จากทั้งหมด 3 เรื่อง คือ เรื่องความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) หรือเงินพิเศษในการจัดหาเครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) ความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับสิทธิด้านที่อยู่อาศัย และความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการอาหารกลางวันสำหรับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในกรมกิจการพลเรือนทหาร ซึ่งความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) หรือเงินพิเศษในการจัดหาเครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 3.70 แสดงให้เห็นว่ากำลังพลส่วนใหญ่คาดหวังเกี่ยวกับเรื่องของเครื่องแต่งกายที่จะได้รับสวัสดิการไม่ว่าจะเป็นการตัดเครื่องแบบ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายเนื่องจากกำลังพลของกรมกิจการพลเรือนทหาร ต้องแต่งกายในชุดปฏิบัติงานที่เป็นเครื่องแบบที่ทางราชการกำหนดในการมาปฏิบัติงาน ซึ่งเครื่องแบบที่มีอยู่อาจจะไม่เพียงพอในการใส่มาปฏิบัติงานในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งถ้ามีเครื่องแบบน้อยชุดจึงมีความจำเป็นต้องซักทำความสะอาดบ่อย ส่งผลให้เครื่องแบบที่มีอยู่สีซีด ดูเก่า ใส่แล้วไม่สวยงาม นอกจากนี้ ในแต่ละโอกาสยังมีการแต่งเครื่องแบบอื่น ๆ อย่างเช่น ชุดฝึกกลายพราง ชุดกีฬา ชุดปกติขาว ชุดปกติคอแบะ (สำหรับร่วมพิธีสำคัญ) ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงเครื่องหมายที่ต้องประดับบนชุดเครื่องแบบ เช่น ป้ายชื่อ แพรแถบเข็มแสดงวิทยฐานะต่าง ๆ หมวกที่ใช้กับเครื่องแบบแต่ละชนิด รองเท้า และสายคาดกระบี่

กระบี่ ฤงมือ ซึ่งเครื่องหมายและส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องแบบหลายชิ้นมีราคาค่อนข้างสูง จึงทำให้กำลังพลมีความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายมากที่สุด รองลงมาคือความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับสิทธิ ด้านที่อยู่อาศัย และเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เรื่องความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการอาหารกลางวันสำหรับกำลังพลที่ปฏิบัติงานใน กรมกิจการพลเรือนทหาร แสดงให้เห็นว่ากำลังพลของ กรมกิจการพลเรือนทหาร ไม่ใช่ไม่คาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการอาหารกลางวันแต่คาดหวังน้อยที่สุด จากข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการทางกายภาพ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการ ความมั่นคงปลอดภัยของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 3.69 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบันของกำลังพล กรมกิจการพลเรือนทหาร จากทั้งหมด 2 เรื่อง คือ เรื่องความคาดหวังเกี่ยวกับหลักประกันในชีวิต เช่น การได้รับการชดเชยเมื่อเกิดภัยขณะปฏิบัติหน้าที่สำหรับตนเองหรือครอบครัว และความคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งความคาดหวังเกี่ยวกับหลักประกันในชีวิต เช่น การได้รับการชดเชยเมื่อเกิดภัยขณะปฏิบัติหน้าที่สำหรับตนเอง หรือครอบครัวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 3.82 แสดงให้เห็นว่ากำลังพลส่วนใหญ่คาดหวังเกี่ยวกับเรื่องหลักประกันในชีวิต โดยเป็นที่ทราบกันดีว่าอาชีพทหารนั้นเป็นอาชีพที่ต้องดูแลประเทศชาติในมิติด้านความมั่นคง จึงมีความเสี่ยงอันตรายอยู่ในภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งแต่ละหน่วยก็จะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกันออกไป ในส่วนของกรมกิจการพลเรือนทหาร เป็นหน่วยงานของกองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีความจำเป็นต้องอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในหลายสถานการณ์ เพื่อดูแลประชาชนในยามเกิดภัยต่าง ๆ เช่น กรณีเหตุการณ์ทางการเมือง กรมกิจการพลเรือนทหาร จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานแรก ๆ ในการเข้าไปเจรจา ต่อรอง เพื่อให้สถานการณ์ที่อยู่ในภาวะตึงเครียดกลับมาสู่ภาวะปกติโดยเร็ว หรือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) กรมกิจการพลเรือนทหาร ก็มีหลายบทบาทหน้าที่ในการออกไปบรรเทาทุกข์ให้กับประชาชน รวมไปถึงการเข้าไปในพื้นที่เสี่ยงการแพร่ระบาดของโรค หรือการมีส่วนร่วมในการร่วมดูแลประชาชนที่เข้าไปรับการฉีดวัคซีน จึงทำให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและเมื่อติดเชื้อก็อาจจะมีความเสี่ยงในการนำมาแพร่ให้กับคนในครอบครัวได้ จึงทำให้กำลังพลส่วนใหญ่คาดหวังเกี่ยวกับเรื่องหลักประกันในชีวิต เช่น การได้รับการชดเชยสำหรับตนเอง หรือหากมีเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความสูญเสียชีวิตตนเอง ก็คาดหวังให้ครอบครัวได้รับการชดเชย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรม จะเห็นได้ว่ากำลังพลของ กรมกิจการพลเรือนทหาร ก็มีความคาดหวังเช่นเดียวกัน แต่ด้วยการปฏิบัติงาน หรือการเป็นข้าราชการทหารนั้น จะมีการปกครองตามสายการบังคับบัญชา โดยจะยึดหลักอาวุโสตามลำดับชั้นเป็นสำคัญ จึงทำให้ความคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการร้องทุกข์เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า โดยอยู่ที่ร้อยละ 3.56

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการความเคารพนับถือของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการ ความเคารพนับถือของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 3.78 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการความเคารพนับถือในปัจจุบันของกำลังพล กรมกิจการพลเรือนทหาร จากทั้งหมด 2 เรื่อง คือ ความคาดหวังในการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเองจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วม และความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับเกียรติหรือการชื่นชมเมื่อทำความดีและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน โดยความคาดหวังในการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า ของตนเองจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 3.80 ซึ่งความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับเกียรติหรือการชื่นชมเมื่อทำความดีและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า อยู่ที่ร้อยละ 3.75 แสดงให้เห็นว่ากำลังพลของ กรมกิจการพลเรือนทหาร คาดหวังการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง หรือการมีศักดิ์ศรีในตนเอง มากกว่าการได้รับเกียรติ การชื่นชม การยกย่อง หรือรางวัลใด ๆ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับมิติด้านความต้องการ ความสมบูรณ์ของชีวิตของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ที่ร้อยละ 3.95 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต ในปัจจุบันของกำลังพล กรมกิจการพลเรือนทหาร จากทั้งหมด 2 เรื่อง คือ ความคาดหวังในความสมบูรณ์ด้านคุณภาพชีวิตของตนเองและคนในครอบครัว และ ความคาดหวังในการได้เลื่อนยศสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของตน โดยความคาดหวังในความสมบูรณ์ด้านคุณภาพชีวิตของตนเองและคนในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 4.08 ซึ่งความคาดหวังในการได้เลื่อนยศสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถของตน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า อยู่ที่ร้อยละ 3.82 แสดงให้เห็นว่ากำลังพลของ กรมกิจการพลเรือนทหาร คาดหวังในความสมบูรณ์ด้านคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัว มากกว่าการได้เลื่อนยศสูงขึ้น หรืออาจมองได้ว่าความสมบูรณ์ด้านคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวนั้นมาก่อน ยศฐานบรรดาศักดิ์นั่นเอง

สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของกำลังพลทั้ง 4 มิติ ของกำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร มิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมิติความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.95 มิติด้านนี้จะกล่าวถึง ความคาดหวังในการเลื่อนยศสูงขึ้นตามความรู้ความสามารถ และความคาดหวังเกี่ยวกับความสมบูรณ์ในคุณภาพชีวิตของตนเองและคนในครอบครัว แสดงให้เห็นว่ามิติที่กำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ต้องการขณะนี้คือ ด้านความสมบูรณ์ของชีวิต ไม่ใช่เพียงความสมบูรณ์ของชีวิตตนเองแต่หมายรวมถึงความสมบูรณ์ของสมาชิกในครอบครัว สะท้อนให้เห็นว่ากำลังพล สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย มีความต้องการที่จะได้รับความก้าวหน้าในการรับราชการเพื่อเป็นเกียรติและความภาคภูมิใจแก่ตนเองและครอบครัว รวมไปถึงความ

ต้องการให้ชีวิตของตนเองและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตนเองและครอบครัวได้รับการยอมรับจากสังคม

ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

- 1) คุณภาพชีวิตกำลังพลจะดีมากกว่านี้หากเพิ่มอัตราเงินเดือนให้สูงขึ้น จะทำให้กำลังพลสามารถใช้จ่ายได้เพียงพอโดยไม่ต้องเป็นหนี้
- 2) การปรับตำแหน่งควรปรับตามความสามารถและความอาวุโส
- 3) ต้องการให้องค์กรมีระบบการประเมินผลและการจัดการปัญหาการขาดแคลนกำลังพลให้ดีกว่านี้ อยากให้ใช้การประเมินผลสำหรับพิจารณาการเติบโตในตำแหน่งในอนาคต เพื่อผลักดันให้คนในองค์กรได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 4) ขอให้หน่วยจัดหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ด้านกิจการพลเรือน ปีละ 3 ครั้ง
- 5) ควรให้ค่าตอบแทนที่คุ้มค่ากับศักยภาพการทำงานของแต่ละบุคคล ใช้คนให้ถูกกับงานเพื่องานที่มีคุณภาพและควรพัฒนาบุคลากรตลอดเวลา เช่น การจัดการฝึกอบรม
- 6) เปลี่ยนแนวคิดวัฒนธรรมองค์กร
- 7) อยากได้เงินเดือนเพิ่ม หรือโบนัส
- 8) ควรมีการวางแผนจัดหาที่พักอาศัยเป็นของตนเองก่อนเกษียณอายุราชการอย่างน้อย 10 ปี เพื่อให้กำลังพลที่พักอาศัยในที่พักสวัสดิการมีที่พักอาศัยหลังหมดสิทธิพักอาศัยในที่พักสวัสดิการ
- 9) คาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพลให้ดีขึ้น

แนวทางการพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร

จากผลการศึกษาจากแบบสอบถามสามารถนำมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร ได้ดังนี้

- 1) ปลูกฝังการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการประมาณตนเองในการใช้จ่าย เพื่อลดการเป็นหนี้
- 2) อบรมอาชีพเสริมให้กับกำลังพลและครอบครัว เพื่อจะได้มีรายได้เสริมจากการรับราชการ
- 3) มีความชัดเจน โปร่งใส และยุติธรรม ในการพิจารณาบำเหน็จ (การเลื่อนขั้นเงินเดือน) ประจำปี เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจให้กับกำลังพล
- 4) มีความชัดเจน โปร่งใส และยุติธรรม ในการพิจารณาการเลื่อนขั้นยศ เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจให้กับกำลังพล

ข้อเสนอแนะ

1. กรมกิจการพลเรือนทหาร ควรส่งเสริมในการปลูกฝังค่านิยมของการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมไปถึงการหาช่องทางในการหาอาชีพเสริมในการเพิ่มรายได้ให้กับกำลังพล เพื่อลดปัญหาหนี้สิน ของกำลังพล

2. กรมกิจการพลเรือนทหาร ควรจัดให้มีการพบปะ พูดคุย ใต้ถ้ำม สารทุกข์สุกดิบ ระหว่างกำลังพล และผู้บังคับบัญชาระดับสูงของหน่วย เพื่อรับทราบปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของกำลังพล เพื่อหาแนวทางในการกำหนดเป็นนโยบายในการดูแลด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพลอย่างเป็นรูปธรรม

3. กรมกิจการพลเรือนทหาร ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้กำลังพลในหน่วยได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อที่กำลังพลจะสามารถประเมินตนเองหรือสามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้รับการพิจารณาความดีความชอบนั้น ๆ

4. กรมกิจการพลเรือนทหาร ควรส่งเสริมให้กำลังพลได้รับการศึกษา ทั้งหลักสูตรที่ทางราชการ กำหนด หลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ และการศึกษาในสถานศึกษาภายนอกกองทัพ เพื่อยกระดับความรู้ ความสามารถ และเพิ่มพูนประสบการณ์ของตนเองให้รอบด้านและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

5. จากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการทางกายภาพของ กำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดคือความคาดหวังเกี่ยวกับสวัสดิการเกี่ยวกับ เครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) หรือเงินพิเศษในการจัดหาเครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) กรมกิจการพลเรือน ทหาร ควรมีการเพิ่มเติมสวัสดิการเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย (เครื่องแบบ) รวมไปถึงเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการ ประกอบเครื่องแบบให้กับกำลังพลเพิ่มขึ้น

6. จากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ ความคาดหวังเกี่ยวกับหลักประกันในชีวิต เช่น การได้รับการชดเชยเมื่อเกิดภัยขณะปฏิบัติหน้าที่สำหรับ ตนเองหรือครอบครัว กรมกิจการพลเรือนทหาร ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของกำลังพล เป็นอันดับต้น ๆ หรือถ้าภารกิจที่ได้รับนั้นต้องเสี่ยงต่อภัยอันตราย และอาจทำให้เกิดการสูญเสียของ กำลังพล จึงควรมีการกำหนด การชดเชยทั้งสิทธิที่ทางราชการมอบให้ รวมไปถึงสิทธิพิเศษที่ กรมกิจการพลเรือน ทหาร อาจมีการเพิ่มเติมให้กับครอบครัวของกำลังพลที่ต้องสูญเสียผู้นำครอบครัวในการปฏิบัติภารกิจที่เสี่ยง อันตรายนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงินช่วยเหลือ หรือสิทธิในการรับบุตรของกำลังพลที่สูญเสียเข้ารับการบรรจุ ทดแทนกำลังพลดังกล่าว

7. จากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในมิติด้านความต้องการความเคารพนับถือ ของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดคือความ คาดหวัง ในการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเองจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น กรมกิจการพลเรือนทหาร ควรคำนึงถึงความเท่าเทียมกันในสังคม และการยอมรับฟังความคิดเห็นจากกำลังพล ทุกคน เนื่องจาก กรมกิจการพลเรือนทหาร เป็นหน่วยงานทางทหารจึงมีสายการบังคับบัญชาตามชั้นยศ ซึ่งถ้าเปิดโอกาสให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยสามารถออกความคิดเห็นในการร่วมกันปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหา ในสายงานที่ตนเองเกี่ยวข้องอย่างเสรี จะทำให้กำลังพลรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของ องค์กร และทำให้รู้สึกถึงการได้รับการยอมรับ และเห็นคุณค่าตนเองจากองค์กร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย เท่านั้น ควรมีการศึกษาในหน่วยอื่น ๆ ที่เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองบัญชาการกองทัพไทยเพิ่มเติม เพื่อเปรียบเทียบหรือสรุปภาพรวมของกำลังพลในสังกัดของกองบัญชาการกองทัพไทย
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตและความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตของกำลังพล สังกัด กรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย เท่านั้น สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นของขวัญและกำลังใจในการทำงานเมื่อระดับคุณภาพชีวิตเป็นไปตามความคาดหวังของกำลังพล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กุหลาบ รัตนัสจรธรรม. (2535). การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในวิธีการดำเนินงาน วางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์จำเป็นพื้นฐานในระดับหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ: โครงการมหาวิทยาลัยโครงการน้ำพระทัยจากในหลวงเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์. (2521). ประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจมา นิลบุตร. (2540). ความคาดหวังของข้าราชการตำรวจต่อรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชาศึกษารณีกองบัญชาการการศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระบรรพต ตยานนโท. (ปีนสง). (2556). ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิไลวรรณ จันทร์สุกรี. (2540). ความคาดหวังในงานของนักศึกษาพยาบาลปีที่สี่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑิรา เที่ยวยิ่ง และคณะ. (2540). ความคาดหวังและความเป็นจริงในการดูแลผู้สูงอายุจากครอบครัว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุไรวรรณ เกิดผล. (2539). ปัจจัยที่มีต่อความคาดหวังของหัวหน้าสถานีอนามัยต่อระบบการนิเทศงานสาธารณสุขผสมผสานในจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระวี ภาวิไล. (2523). “คุณภาพชีวิต” จดหมายข่าวสภาวะแวดล้อม. สถาบันวิจัยสภาพแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 19.
- วิภาดา วัฒนนามกุล. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวของผู้สูงอายุและผู้ดูแลในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัญญารัตน์ ญาติตาอิน. (2554). **ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน
ของข้าราชการ สังกัดกรมกิจการพลเรือนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. สารนิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการภาครัฐ บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา.**

Harland, D.G. (1972). **Health and Welfare Indicators. Current's Canadian Research
Ottawa, Onfario.** Department of Regional Economic Expansion, Oxford.

UNESCO. (1981). **Quality of life : An Orientation of population Education.** เข้าถึงได้จาก
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED213617.pdf>

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
Information Technology Based Management of Basic Education School
Under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1

โรยัลลี อาแวอดแด

Royallee Awaedodae

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Education Administration Branch Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: rozalee.mee@gmail.com

Received: November, 14 2022

Revised: November, 30 2022

Accepted: December, 6 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 148 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามอายุแลประสบการณ์ในการทำงาน บริหารการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the information technology based management of basic education school under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1; and 2) to compare the information technology based management of basic education school under the Narathiwat Primary Education Service Area Office 1, classified by ages and work experiences. Research methodology was a survey research. The population included 148 school administrators, The Sample was obtained via simple random sampling technique and comprised of 108 school administrators under the Narathiwat Primary Education Service Area Office 1. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) the information technology based of management of basic education school under the Narathiwat primary education service area office 1, overall and aspect were at high level; and (2) the comparison of information technology-based management of basic education school under the Narathiwat primary education service area office 1, classified by ages and work experience were not different in overall and aspect.

Keywords: information technology, Narathiwat Primary Education Service Area Office 1

บทนำ

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยโครงการรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Southeast Asian Ministers of Education Organization: SEAMEO) ได้มีการสำรวจสถานะของการใช้ ICT ด้านการศึกษาของกลุ่มประเทศสมาชิกซึ่งประกอบด้วยประเทศบรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ติมอร์ตะวันออก และเวียดนาม โดยจัดทำเป็นกรณีศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยมีการวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ 10 มิติและเพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานะของการใช้ ICT ในระบบการศึกษาของแต่ละประเทศในแต่ละมิติว่ามีการพัฒนาอยู่ในขั้นตอนใดให้มีมาตรฐานเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ (2555) จึงใช้โมเดลขององค์การ UNESCO (UNESCO's Model: Stages of ICT Development in Education) ซึ่งแบ่งระดับของการพัฒนาและการใช้ ICT ออกเป็น 4 ระดับคือระดับที่ 1 ขั้นเริ่มต้น (Emerging Stage) คือริเริ่มการใช้ ICT ในระบบการศึกษาโดยผู้บริหารครู และผู้เรียนเริ่มตระหนักถึงการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในระดับขั้นพื้นฐานระดับที่ 2 ขั้นประยุกต์ (Applying Stage) คือการนำ ICT มาใช้ในระบบการศึกษาโดยผู้บริหารครูและผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะใช้เครื่องมือ ICT

เริ่มใช้ประโยชน์ในการบริหารและในหลักสูตรระดับที่ 3 ขึ้นแพร่กระจาย (Infusing Stage) คือการนำ ICT มาใช้ในระบบการศึกษาโดยผู้บริหารครูและผู้เรียนมีความเข้าใจว่าจะใช้เครื่องมือด้าน ICT ได้อย่างไรและควรจะใช้เมื่อใดเพื่อที่จะให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนการสอนได้ระดับที่ 4 ขึ้นปรับโฉมใหม่ (Transforming Stage) คือการนำ ICT มาใช้ในระบบการศึกษาโดยผู้บริหารครูและผู้เรียนมีการใช้เครื่องมือด้าน ICT สร้างนวัตกรรมในการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนยุคใหม่ ซึ่งผลการศึกษาสามารถแบ่งระดับการพัฒนาของประเทศออกได้เป็น 3 กลุ่ม ประเทศกลุ่มที่ 1: สถานภาพการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการศึกษาจะอยู่ในขั้นแพร่กระจาย(Infusing) และขั้นปรับโฉมใหม่ (Transforming) ในเกือบทุกมิติของการวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วยบรูไนดารุสซาลาม มาเลเซีย และสิงคโปร์เพราะมีการวางแผนและมีนโยบายในระดับประเทศเพื่อพัฒนา ICT เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทุกห้องเรียนโดยมีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ICT อื่น ๆ ซึ่งมีอัตราส่วนของคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนักเรียนแต่ละคนค่อนข้างสูงใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้ทุกโรงเรียนมีการใช้ระบบการศึกษาแบบออนไลน์มากขึ้น ประเทศกลุ่มที่ 2 : สถานภาพการพัฒนา ICT ส่วนใหญ่จะอยู่ในขั้นแพร่กระจาย (Infusing) ในเกือบทุกมิติประกอบด้วยอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนามเพราะมีการพัฒนาแผนงานและมีนโยบายทางด้าน ICT เพื่อการศึกษาแต่อย่างไรก็ตามยังถือว่ามีความช่องว่างการพัฒนาระหว่างเขตเมืองและชนบททำให้การพัฒนาในบางมิติอยู่ในขั้นตอนการประยุกต์ (Applying) หรืออาจอยู่ในขั้นเริ่มต้น (Emerging)

เท่านั้นเอง ประเทศกลุ่มที่ 3 : สถานภาพการพัฒนา ICT เกือบทั้งหมดจะอยู่ในขั้นเริ่มต้น (Emerging) ในทุกมิติซึ่งประกอบด้วยกัมพูชา ลาว พม่า และติมอร์ตะวันออก เพราะเริ่มพัฒนาแผนงานและนโยบายทางด้าน ICT เพื่อการศึกษาและเริ่มมีโครงการเพื่อนำ ICT มาใช้แม้ว่าจะเป็นเพียงโครงการขนาดเล็กก็ตาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

สุทธนุศรีไสย์ และคณะ (2547) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคต่อมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา คือ 1) สถานศึกษาหลายแห่งโดยเฉพาะที่อยู่ชนบทห่างไกลหรือเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนเครื่องไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุน เครื่องที่ได้จากการบริจาคบางที่เป็นเครื่องที่ล้าสมัย ความเร็วต่ำ จำนวนเครื่องต่อคนใช้ในอัตราสูง 2) การพัฒนาโปรแกรมใช้งานของโรงเรียนให้ทันสมัยอยู่เสมอก็เป็นเรื่องลำบาก ติดปัญหาตรงที่สภาพเครื่องไม่รองรับโปรแกรมบางชุดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจบ้าง 3) การบริหารจัดการโรงเรียนให้ความสำคัญกับการมีเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนยังประสบปัญหาด้านงบประมาณในการจัดหาดูแลรักษาระบบการวางแผนใช้งาน และการติดตามประเมิน 4) ด้านบุคลากร คือ โรงเรียนขาดครูที่จบทางด้านนี้โดยตรง ครูไม่มีความรู้ด้านการใช้งาน ICT ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะจัดงบประมาณส่งเสริมด้านนี้ในแต่ละปีมากพอสมควร แต่พฤติกรรมหลังการอบรมแล้วครูไม่ได้ใช้ความรู้จากการอบรมหรือใช้ก็ส่วนน้อย อาจจะติดขัดที่เรื่องประเด็นเวลา หรือภาระงานที่มากเกินไป หรือบางครั้งเมื่อนำไปใช้แล้วประสบปัญหาเกิดความท้อถอย 5) ทศนคติของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อาจจะเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็น

เรื่องยุ่งยาก ซึ่งอาจจะมาจากเรื่องของภาษาในโปรแกรม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในโปรแกรมซับซ้อนเข้าใจยาก 6) พฤติกรรมการใช้งานที่พบบ่อย ๆ คือ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องพิมพ์ดีดราคาแพงนักเรียนใช้เพื่อการบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดูหนังฟังเพลง เล่นเกมส์ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มีมากกว่าการใช้เพื่อการแสวงหาความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2554-2556 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่เหมาะสม 4 ประการเพื่อเอื้อต่อการศึกษาระยะอนาคต (Future Education) ดังนี้คือ 1) สร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์มีธรรมาภิบาลคุณธรรมจริยธรรม วิจารณ์ญาณและรู้เท่าทันรวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย 2) สนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาของประเทศไทย 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของประเทศไทย 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษาซึ่งจะเอื้อต่อการสร้างธรรมาภิบาลของสังคมเพื่อให้เกิดการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงศึกษาธิการมีเอกภาพและบูรณาการสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2554)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 (2564) จะต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเท่าเทียมกันอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพสร้างความเข้มแข็งในด้านคุณภาพการศึกษาโดยมุ่งเน้นให้โรงเรียนใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้องมีความพร้อมและมีแนวทางที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการศึกษาหากไม่ศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ไม่จัดระบบให้สอดคล้องกับงานไม่มีการควบคุมและไม่พัฒนาคุณภาพบุคลากรให้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาให้ก้าวหน้าตามวิวัฒนาการก็ไม่เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนเท่าที่ควรจะเป็นซึ่งการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สมบูรณ์นับว่าเป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและศึกษาถึงสภาพการดำเนินงานบริหารวิชาการความต้องการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามกรอบกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนและยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงพัฒนาและจัดระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของโรงเรียนในการสนองตอบแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

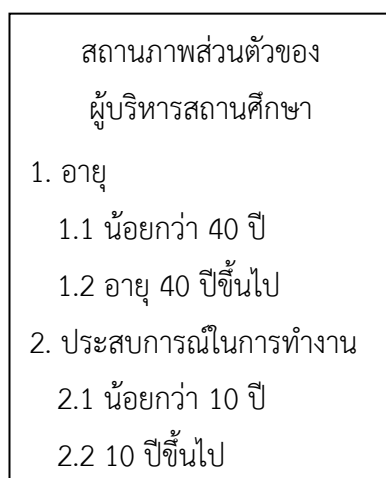
สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุในการทำงานแตกต่างกันมีการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความแตกต่างกัน

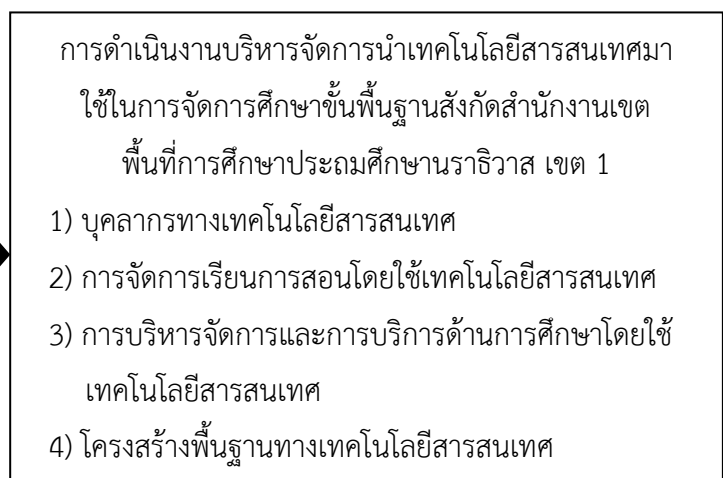
กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (2564) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยนำกรอบกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2554-2556 นำมาศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม

- 1) อายุ
  - 1.1) น้อยกว่า 40 ปี
  - 1.2) อายุ 40 ปีขึ้นไป
- 2) ประสบการณ์การทำงาน
  - 2.1) น้อยกว่า 10 ปี
  - 2.2) 10 ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (2564) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) บุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) การบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในเรื่องสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานซึ่งออกแบบในลักษณะแบบสอบถามประเภทปลายปิด (Closed form) เพื่อเลือกตรวจสอบรายการ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) (Likert, อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531: 114-115) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ เป็นเกณฑ์การให้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ความถี่ (Frequency)
- 2) ร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$)
- 4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4.2 สถิติที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

- 1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item Objective Congruence)
- 2) วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)
- 3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี อายุ และ ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันกับสภาพการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยการทดสอบค่าที่แบ่งกลุ่มอิสระต่อกัน t-test (independent)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สภาพการดำเนินงานการนำเทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากไปน้อยตามลำดับคือด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมา ด้านบุคลากรทางเทคโนโลยีการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ด้านการบริหารจัดการและการบริหารด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.53 สารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.56 และด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาสภาพการดำเนินงานสภาพการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายด้านพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาจำแนกตามอายุ สภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยทำให้ทราบถึงการศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้มาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่งในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดและด้านการจัดการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศน้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับนวัตกรรมดี เทียนไชย (2552) ที่ได้ศึกษาสภาพการนำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า สภาพการนำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการใน สถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยยุทธศาสตร์การใช้ ICT เพื่อการบริหารและบริการทางการศึกษามีระดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับสูงที่สุด รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์การกระจายโครงสร้างพื้นฐาน ICT เพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์การใช้ ICT เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน ตามลำดับและยุทธศาสตร์ การใช้ ICT เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรมีระดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับต่ำที่สุด

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

2.1 การเปรียบเทียบความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเทคโนโลยีสารสนเทศจำแนกตามอายุ พบว่า สภาพการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารที่มีอายุแตกต่างกัน น้อยกว่า 40 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไปมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารที่มีอายุต่างกันต้องปฏิบัติงานในสถานการณ์เดียวกันสภาพต่างๆเหมือนกันจึงมีความดำเนินการที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจำแนกตามประสบการณ์ใน พบว่าประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปี ขึ้นไป ไม่มี

ความแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความมุ่งมั่นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาของตนเพื่อให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ในยุคของความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยรูปแบบที่หลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพราะการนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาว่าดำเนินไปตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำการวิจัยและพัฒนาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือระหว่างกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดในการวิจัยและพัฒนาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงมีการนิเทศและติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความเพียงพอด้านซอฟต์แวร์เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมใช้งานต่างๆทันสมัยและเหมาะสมต่อการใช้งาน โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดหาซอฟต์แวร์ การอบรมการพัฒนาซอฟต์แวร์ ที่ทันสมัย รวมถึงการจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสม

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความรู้ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนให้มากขึ้น

5. ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2555). **กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ**

และการสื่อสารระยะ พ.ศ.2554-2563. สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กรวิทย์ เลิศศิริ. (2543). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา**

สงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

เกศรา ชั่งชวลิต. (2544). **การแสวงหาข่าวสารการรับรู้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทวดี เทียนไชย และคณะ. (2547). **หลักการประยุกต์ ICT**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จิตรา ประสทธิชัยวุฒิ. (2551). **การติดต่อสื่อสาร**. เข้าถึงได้ข้อมูล <http://school.obec.go.th/takbai/information/index01.html>.

ชินกรณ์ แก้วรักษา. (2554). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชัยศักดิ์ ตั้งนิติพิฐุจักร. (2546). **สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เขาวลิต ตนานนท์ชัย. (2546). **การศึกษาทางไกล: โอกาสและทางเลือกการศึกษาในสังกัดปัจจุบัน**. วารสารการศึกษานอกโรงเรียน, 33-36.

วชิระ ศิริสุนทร. (2550). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายน้ำพองสะอาดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4**. รายงานการศึกษานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วรางคณา ศรีเจริญ. (2546). **สภาพปัญหาและความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิโรจน์ สะอาดเอี่ยม. (2547). **สภาพปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ICT (Information and Communication Technology) ของครูและบุคลากรโรงเรียนในฝัน**. สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 1.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **หลากหลายวิธีกับการใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรณพ ธัญญชนะ. (2550). **พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. รายงานการค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5**. รายงานการศึกษานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
Academic Management in the 21st Century of Educational Institutions
Under the Narathwat Primary Educational Service Area Office 1

สมคิด ต้ายไธสง

Somkhith Taithaisong

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนราธิวาส

Special Education Center Narathiwat Province

e-mail: taithai003@gmail.com

Received: November, 17 2022

Revised: November, 29 2022

Accepted: December, 6 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงาน วิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรการวิจัยครั้งนี้ 148 คน เป็นหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 148 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 108 คน วิธิดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ตามการประเมินของหัวหน้างานวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ การทำงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21, สถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To study academic administration the 21st century of educational institutions under the Narathiwat primary educational service area office 1; and 2) To compare academic administration in the 21st century of educational institutions under the Narathiwat Primary Educational service area office 1. According to the assessment of the head of schools' academic, classified by education level and experience. Research methodology was survey research. The population totaling 148, included the head of school's academic under the Narathiwat Primary Educational service area office 1. Sample, totaling 108, using a simple random sampling technique and Krejcie&Morgan's table for sample size determination. The research process consisted of 4 steps: (1) research problem study (2) research design (3) data collection and data analysis (4) research report writing. The instrument used for data collection was a 5-level estimation questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-tests.

The results of the research found that: 1) academic administration in the 21st century of educational institutions under the Narathiwat primary educational service area office 1, Overall and aspect were at high level; and 2) comparison the academic administration in the 21st century of educational institutions under the Narathiwat primary educational service area office 1, according to the assessment of the head of the School's academic, classified by education level and experience Overall were different, overall were different With statistically significant at .05 level.

Keywords: Academic administration in the 21st century, Education institutions, Narathiwat primary educational service area office 1

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย การศึกษาจึงต้องเป็นพลวัต นั่นคือต้องปรับเปลี่ยนให้ทัน และสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติ และสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดหลักการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นการศึกษาตลอดชีวิต ใช้หลักการมีส่วนร่วม ต้องพัฒนาสาระและกระบวนการ

เรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจัดบูรณาการความรู้และทักษะต่างๆ ให้เหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา สอนเพ็ด สีสุลาด (2555) กล่าวสรุปว่า การจัดการศึกษาจะต้องสร้างสรรค์วงจรความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา และการสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ ในการพัฒนาตนเอง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความสนใจ สร้างสิ่งจูงใจต่อการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผล ยังไม่สอดคล้องกับสภาพจริง ด้านวิจัยเพื่อพัฒนา ยังไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวความจำเป็นของการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนแบบสมัยใหม่ต่างจากการเรียนแบบเดิม จะมีสถานการณ์สมมติในห้องเรียน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ให้เหมือนการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด และควรเป็นบริบทหรือสภาพแวดล้อมในขณะที่เรียนรู้ เกิดการสั่งสมประสบการณ์ใหม่ เอามาได้แย้งความเชื่อ หรือค่านิยมเดิม ทำให้ละจากความเชื่อเดิมหันมายึดถือความเชื่อ ค่านิยมใหม่ ที่เรียกว่ากระบวนการทัศน์ใหม่ ทำให้ผู้เรียนมีความคิดเชิงกระบวนการทัศน์ที่ชัดเจน และเกิดการเรียนรู้เชิงกระบวนการทัศน์ใหม่ได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีความสามารถในการรับข้อมูลหลักฐานใหม่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) และนำมาสังเคราะห์เป็นความรู้เชิงกระบวนการทัศน์ใหม่ ข้อสำคัญสำหรับผู้เรียนที่จะเรียนรู้ได้ต้องเกิดประเด็นคำถามอยากรู้ก่อนจึงอยากจะเรียน ไม่ใช่ครูอยากสอนเพียงฝ่ายเดียวแต่ผู้เรียนยังไม่มีประเด็นที่ไม่อยากรู้ ดังนั้นการออกแบบสถานการณ์การเรียนรู้จึงควรใช้บริบทสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนคุ้นเคยและรู้จัก ซึ่งก็คือสภาพของครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียนนั่นเอง สิ่งที่ได้จากคำถามอยากรู้ของผู้เรียนจะทำให้ครูเห็นความแตกต่างของพื้นฐานความรู้และพื้นฐานประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 (2564) พบว่ายังมีสภาพปัญหาอยู่หลายประการ ได้แก่ ด้านหลักสูตร สถานศึกษา ยังมีวิธีการจัดทำองค์ประกอบและโครงสร้างไม่สมบูรณ์ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลไม่ดีเท่าที่ควรแบบพิมพ์หรือแบบประเมินพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่างๆ ยังไม่เรียบริ้อย โดยเฉพาะภาพรวมของคะแนน O-NET ต่ำกว่าเกณฑ์ระดับประเทศ ส่วนในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ยังพบว่า งานวิจัยในชั้นเรียนมีน้อยและยังไม่มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สำหรับการจัดการศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีองค์ประกอบที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นของประเทศ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม และวิถีของประชาชน ทุกองค์ประกอบดังกล่าวต่างมี

อิทธิพลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมาก โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีปัญหาในการจัดการศึกษาค่อนข้างมากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 มีปัญหาอุปสรรคในด้านของคุณภาพการศึกษาผู้เรียน คือ นักเรียนขาดการเรียนรู้จากสื่อ อื่นๆ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยม ซึ่งต้องรับช่วงต่อ นักเรียนเหล่านี้เข้าสู่ระบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 (2564)

สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 สภาพการบริหารวิชาการยังจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลไม่อิงมาตรฐาน ทำให้ผลการประเมิน ระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาต่ำ และมีความแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียนขึ้นกับสภาพบริบท และ ปัจจัยต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการประเมินการประเมินระดับชาติต่ำลงด้วย นอกจากนี้ครูยังขาดการวางแผน พัฒนาการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้และการจัดตารางสอน การวัดผล ขวัญ กำลังใจ และการจัดทำระบบประเมินผลและระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนในบางส่วนยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควร

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาที่จะศึกษา การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามการประเมินของหัวหน้างานวิชาการจำแนกตามระดับ การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

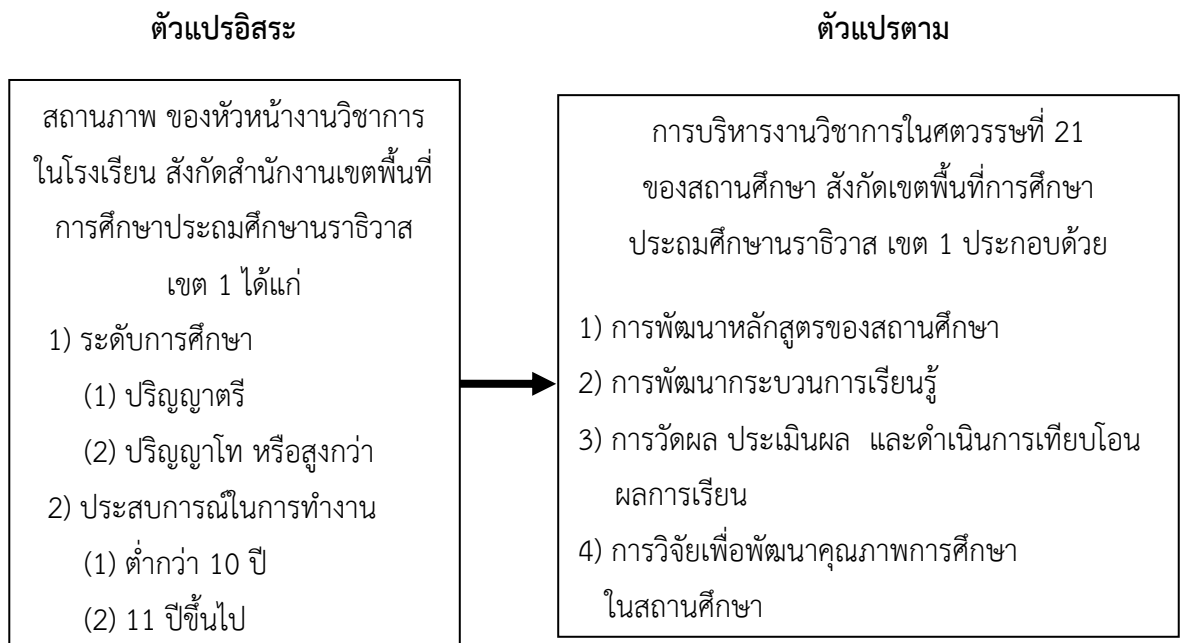
สมมติฐานของการวิจัย

การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามสภาพของหัวหน้างานวิชาการแตกต่างกัน

1. หัวหน้างานวิชาการที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 แตกต่างกัน
2. หัวหน้างานวิชาการที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันประเมินการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 บ่งออกเป็น 4 ด้าน ตามแนวคิดการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 (2564) ประกอบด้วย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
(2542) (1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) การวัดผล
ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 148 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน ของสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำนวน 108 คน โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่ม
ตัวอย่าง ของเครจซี่มอร์แกน และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1997) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
(Simple random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครู ดังนี้

- ระดับการศึกษา (1)ปริญญาตรี (2) ปริญญาโท หรือสูงกว่า
- ประสบการณ์ในการทำงาน (1) ต่ำกว่า 10 ปี (2) 11 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบสอบถามประเภทปลายปิด (Closed Form) เพื่อนำมาตรวจสอบรายการ ได้พัฒนาลักษณะแบบสอบถามจาก (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินของหัวหน้างานวิชาการต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ (1) ค่าร้อยละ (Percentage) (2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (4) การทดสอบค่าที แบบกลุ่มอิสระต่อกัน t-test (independent)

5.2 สถิติที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC

2) วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ผลการวิจัย

1. หัวหน้างานวิชาการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปีขึ้นไป

2. หัวหน้างานวิชาการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.28) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.25)

3. หัวหน้างานวิชาการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4. หัวหน้างานวิชาการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนยอมรับ ตระหนัก และเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

5. หัวหน้างานวิชาการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. หัวหน้างานวิชาการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน

7. หัวหน้างานวิชาการที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐาน สามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. หัวหน้างานวิชาการประเมินการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.28) ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ผู้บริหารมีการส่งเสริมด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ให้ครูเห็นความสำคัญในการพัฒนา นักเรียน และการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียน ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการ เรียนรู้โดยเน้นด้านคุณธรรมจริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เช่นเดียวกับการศึกษาของ ศิวพร ละหารเพชร (2563) เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็น ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กล่าวว่า การนิเทศการเรียน การสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรส่วนการปลูกฝัง ผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอนอย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และ ความถนัดของผู้เรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้ครู ในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในระดับมาก

สำหรับด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.25) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารยังไม่มีส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนเท่าที่ควร อีกทั้งหัวหน้างานวิชาการบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด รุ่ง แก้วแดง (อ้างถึงใน จินดา ทรัพย์เมฆ, 2549) กล่าวสรุปว่า บทบาทใหม่ ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งไม่มีตำราที่ไหนในโลกกำหนดไว้ คือ มาตรฐาน 30 ผู้สอนสามารถ “วิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม

สนับสนุนให้ผู้สอนนำกระบวนการ วิจัยมาผสมผสาน หรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ เป็นอย่างดีสถานศึกษาควรเน้นการวิจัยทั้งในห้องเรียนและการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา เช่นเดียวกับ การศึกษาของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการ ปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า การปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัด ชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่พบปัญหา ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัย ครูส่วนใหญ่ยังไม่ เข้าใจเรื่องการทำวิจัยและทำงานวิจัยน้อยมาก ไม่ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และรวบรวมเป็นหมวดหมู่ ครูไม่ได้ทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และสามารถ นำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการตาม ระเบียบแบบแผนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบที่แน่ชัด
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนครูให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมไปถึงสมรรถนะสำคัญแก่ผู้เรียนด้วย
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมี การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ และสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด การเทียบโอนผลการเรียนควรเป็นไปตามระเบียบที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการทำ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและมีระบบการกำกับ ติดตาม การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมา พัฒนาผู้เรียนและการสร้างเครือข่ายทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). รายงานการวิจัยประเมินผลการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้เขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับสมบูรณ์). เข้าถึงข้อมูลจาก backoffice.onec.go.th/uploads/Book/220-file.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- เทอดชัย ไสยลักษณ์. (2555). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วารสารคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (ฉบับพิเศษ), 758.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิวพร ละครเพชร. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2563-2565 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2565). (ม.ป.ท.).
- Krejci & Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3): 07-61.

แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการเงิน
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4
The Development of Budget Management Strategy by Focusing On
Performance In Accordance with The Financial Management Standards
In Order to Improve Efficiency of Management in Medium-Sized Schools
Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, Group 4

ปวีณา จรรยาจรกุล^{*1} และชัยฤทธิ์ แสงสว่าง²

Paweena Janyakajonkul^{*1} and Chairit Sangsawang²

^{*1}นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

^{*1}Master of Education in Educational Administration Program, Siam Technology College

²Graduate student in Educational Administration, Siam Technology College

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: paweena@mdn.ac.th

Received: November, 29 2022

Revised: December, 14 2022

Accepted: December, 19 2022

บทคัดย่อ

การบริหารงบประมาณ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ทุกหน่วยงานมีความจำเป็นต้องใช้ เพื่อให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ซึ่งในหน่วยงานจะต้องจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 136 คน จากสถานศึกษา จำนวน 4 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
รองลงมาคือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน
ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ และด้านการรายงานทางการเงินและ
ผลการดำเนินงาน และด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ตามลำดับ และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหาร
งบประมาณในโรงเรียนขนาดกลางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4
สรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องมีการดำเนินการใช้งบประมาณอย่างถูกต้องตามแผนกลยุทธ์และตามเป้าหมาย
ของสถานศึกษา อนุมัติงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและต่อผู้เรียนสูงสุด
มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้สามารถตรวจสอบ ติดตาม ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการ
ประเมินผลการจัดกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ ตรวจสอบการใช้งบประมาณ และรายงานผลการดำเนินงาน
ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและสาธารณะชนรับทราบอยู่เสมอ

คำสำคัญ: การพัฒนาการบริหารงบประมาณ, โรงเรียนขนาดกลาง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

ABSTRACT

Budget management is one of the important factors in the management of every organization. Whether it is a government agency or a private sector All departments are required. in order to be able to operate more flexibly in which the agency must prepare an effective budget in order to be able to use the existing budget for maximum benefit The researcher therefore has an interest in studying Guidelines for developing budget management in medium-sized schools, Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Region 1, Group 4, with the objectives of 1) studying budget management in medium-sized schools. under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Region 1 , Group 4 and 2) to study the approaches for developing budget management in medium-sized schools. under the Office of Bangkok Secondary Educational Service Area, Region 1, Group 4. This research was a combined quantitative and qualitative research. The sample used in the research was 136 teachers. The research tools were a 5-point estimation scale questionnaire with a reliability of 0.98 and a structured interview. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and content analysis.

The research findings were as follows: 1) budget management in medium schools, Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1, group 4, in general, was operating at high level. When considering side by side, it was at high level in every aspect. The side with the highest mean is Procurement system management, followed by supplies and asset management budget planning internal audit financial budget management and budget control and financial reporting and performance and the production cost calculation, respectively; and 2) guidelines for developing budget management in medium-sized schools, Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1, group 4. according to the goals of the school appropriate budget approval in order to maximize the benefit of educational institutions and learners. The information is updated so that it can be examined and followed up accurately. Including the evaluation of activities according to various projects, checking the use of the budget. and regularly report the results to those involved in education management and the public.

Keywords: Development of Budget Management, Medium-Sized Schools, The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, Group 4

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ให้มีศักยภาพ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกฝน การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555: 12) การจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เกิดจากองค์ประกอบหลายอย่างที่มีส่วนสนับสนุนให้มีกระบวนการในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ ในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน ในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วยการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 30-46) หน่วยงานในการบริหารจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

ทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 157-158)

การบริหารงบประมาณถือว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการบริหารงานทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ทุกหน่วยงานมีความจำเป็นต้องใช้ เพื่อให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ซึ่งในหน่วยงานจะต้องจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด งบประมาณเป็นสิ่งที่ชี้บ่งแนวความคิดในการบริหารงาน ตลอดจนวิธีการดำเนินงานงบประมาณ จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีการดำเนินงานและโครงสร้างของหน่วยงาน งบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสมมีเหตุผลจะเป็นการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2543: 7) สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาและเป็นตัวผลักดันให้การศึกษามีประสิทธิภาพสำเร็จดังเป้าหมายก็คือ การบริหารงานด้านงบประมาณ การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินและพัสดุให้เป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนั้น ทำให้ระบบงบประมาณมีความโปร่งใส มีความเป็นธรรม มีประสิทธิผล เพราะการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจะเน้นความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กร จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์แผนงาน โครงการ อย่างเป็นระบบมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงานเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากรการเงินและพัสดุที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่าง ๆ ขององค์กรหรือของรัฐ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและทำให้ประเทศชาติมั่นคงและพึ่งตนเองได้ (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2544: 22) การบริหารงบประมาณในปัจจุบันยังเกิดปัญหาในหลายด้านที่ต้องพัฒนา สอดคล้องกับ ชูบริ ม่วงกุ่ม (2558: 89) กล่าวว่า สถานศึกษามีการกำหนดแผนงานโครงการ แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติได้ครอบคลุมทุกด้าน ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับปฏิบัติงาน ควรมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับ จารุวรรณ มาแต่้ม (2561: 27) กล่าวว่า ควรสร้างและพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผล ตามยุทธศาสตร์และกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560: 78) กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนงบประมาณ แผนงานโครงการ และการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ ปฏิทินปฏิบัติงานและการประเมินแผนกลยุทธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า และตอบสนองความต้องการของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ให้ความสำคัญกับการบริหารงานภายใต้มาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงบประมาณที่เป็นส่วนที่สำคัญในการขับเคลื่อนงาน ภารกิจและการ

ดำเนินงานของสถานศึกษา ต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดความคุ้มค่าในภารกิจ เพื่อให้การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การบริหารงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2563: 3) โรงเรียนขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 พบว่าผลการดำเนินงานยังไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ยังมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างไม่คุ้มค่าต่อการจัดการศึกษาและไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานให้สาธารณชนได้รับทราบ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 เพื่อต้องการศึกษาการบริหารงบประมาณและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา วางแผน ปรับปรุงการบริหารงาน และพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

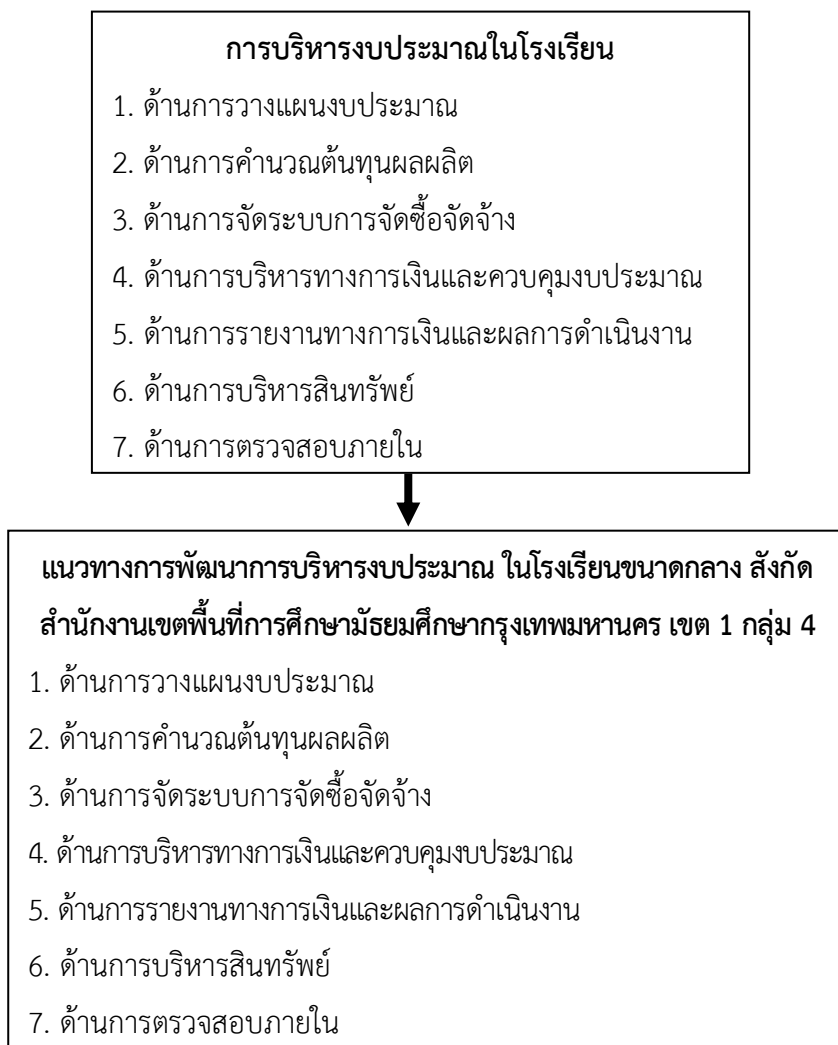
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยมุ่งศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2544: 22-23) ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ประกอบด้วย 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การคำนวณต้นทุนการผลิต 3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) การบริหารสินทรัพย์ 6) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และ 7) การตรวจสอบภายใน ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จาก 4 โรงเรียน จำนวน 210 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1)

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จำนวน 136 คน โดยผู้วิจัยหาขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารงบประมาณ และอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ตามมาตรฐานการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ดังนี้ (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2544: 22-23) ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ และ 7) ด้านการตรวจสอบภายใน

2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ตามมาตรฐานการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ และ 7) ด้านการตรวจสอบภายใน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 แบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1) ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ที่เป็นตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยไปยื่นหนังสือให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้วยตนเอง

4) ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ทรงคุณวุฒิในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

2) นำหนังสือขอความอนุเคราะห์มอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน พร้อมทั้งแนบบแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้เข้าใจประเด็นคำถาม พร้อมทั้งนัด วัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์

3) ดำเนินการสัมภาษณ์ ตามวันเวลาที่กำหนดในการให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งตลอดระยะเวลาในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจดบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์

4) นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมและวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสม และนำเสนอต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงาน โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981: 195) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปสำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สำหรับการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร ครูโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	54	39.70
หญิง	82	60.30
รวม	136	100.00
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
26-35 ปี	103	75.70
36-45 ปี	30	22.10
46 ปี ขึ้นไป	3	2.20
รวม	136	100.00
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	98	72.10
ปริญญาโท	38	27.90
รวม	136	100.00
ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	4	2.90
ครู	132	97.10
รวม	136	100.00
ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ

ไม่เกิน 5 ปี	68	50.00
6-10 ปี	37	27.20
11-15 ปี	28	20.60
16 ปี ขึ้นไป	3	2.20
รวม	136	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 มีจำนวนทั้งสิ้น 136 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 39.70 เป็นเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 60.30 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มีอายุ 26-35 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 มีอายุ 36-45 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 เมื่อจำแนก ตามระดับการศึกษา พบว่า ปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 72.10 ปริญญาโท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อย ละ 2.90 เป็นครู จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 97.10 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 50 6-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 11-15 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) จำแนกเป็นรายด้านและรายรวมทุกด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ในการแปลความหมาย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมและ รายด้าน

การบริหารงบประมาณ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.15	0.70	มาก	3
2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	3.96	0.69	มาก	7
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.23	0.60	มาก	1
4. ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ	4.06	0.74	มาก	5

การบริหารงบประมาณ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	4.00	0.75	มาก	6
6. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.20	0.64	มาก	2
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.11	0.68	มาก	4
โดยภาพรวม	4.10	0.69	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง ($\bar{X}$ = 4.23) รองลงมาคือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{X}$ = 4.20) ด้านการวางแผนงบประมาณ ($\bar{X}$ = 4.15) ด้านการตรวจสอบภายใน ($\bar{X}$ = 4.11) ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงินและการควบคุม งบประมาณ ($\bar{X}$ = 4.06) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.00) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ($\bar{X}$ = 3.96)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการวางแผน งบประมาณ

ด้านการวางแผนงบประมาณ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำแผน งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.74	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำแผน งบประมาณประจำปีสอดคล้องตาม แผนงาน/ โครงการ	4.15	0.77	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระบบข้อมูล สารสนเทศด้านงบประมาณที่ใช้ในการวางแผน งบประมาณครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	3.99	0.74	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อประชุมและ อนุมัติใช้แผนงบประมาณประจำปี	4.27	0.59	มาก	1

ด้านการวางแผนงบประมาณ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้จัดทำแผนงบประมาณประจำปีเสร็จตามเวลาที่กำหนด	4.16	0.68	มาก	3
โดยภาพรวม	4.15	0.70	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า การดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อประชุมและอนุมัติใช้แผนงบประมาณประจำปี ($\bar{X}$ = 4.27) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำแผนงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.17) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้จัดทำแผนงบประมาณประจำปีเสร็จตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X}$ = 4.16) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีสอดคล้องตามแผนงาน/โครงการ ($\bar{X}$ = 4.15) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านงบประมาณที่ใช้ในการวางแผนงบประมาณครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 3.99)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการคำนวณต้นทุนผลผลิตของกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ	4.03	0.75	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีข้อมูลงบประมาณและสารสนเทศที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	4.05	0.72	มาก	2
3. คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบการใช้งบประมาณดำเนินการของโรงเรียน	4.10	0.63	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการกำหนดเกณฑ์การอนุมัติงบประมาณอย่างชัดเจน	3.90	0.62	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระบบติดตาม	3.70	0.74	มาก	5

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ตรวจสอบการคำนวณต้นทุนผลผลิตตามแผนงาน/โครงการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง				
โดยภาพรวม	3.96	0.69	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า การดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบการใช้จ่ายงบประมาณดำเนินการของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.10) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีข้อมูลงบประมาณและสารสนเทศที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 4.05) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการคำนวณต้นทุนผลผลิตของกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ ($\bar{X}$ = 4.03) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการกำหนดเกณฑ์การอนุมัติงบประมาณอย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 3.90) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระบบติดตามตรวจสอบการคำนวณต้นทุนผลผลิตตามแผนงาน/โครงการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 3.70)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีแผนการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน/โครงการ	4.21	0.55	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศในการจัดซื้อจัดจ้าง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	4.08	0.57	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสตรวจสอบได้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.18	0.74	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในการตรวจรับพัสดุ	4.48	0.50	มาก	1

ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้างทำรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลา	4.22	0.66	มาก	2
โดยภาพรวม	4.23	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า การดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในการตรวจรับพัสดุ ($\bar{X}$ = 4.48) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการติดตามและประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้างทำรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลา ($\bar{X}$ = 4.22) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีแผนการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน/โครงการ ($\bar{X}$ = 4.21) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสตรวจสอบได้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}$ = 4.18) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศในการจัดซื้อจัดจ้างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 4.08)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำบัญชีโดยแยกตามประเภท	4.11	0.75	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนระบบเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีโดยคำนึงถึงการควบคุมภายใน	4.13	0.70	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำสมุดบัญชีรายการแยกประเภทของรายได้และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง	4.12	0.74	มาก	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนที่มีมาตรฐานเป็นระบบที่โปร่งใสมีการตรวจสอบ	4.01	0.71	มาก	4

ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ภายใน				
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำรายงาน การเงินและบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำทุก เดือนและส่งตามกำหนด	3.94	0.78	มาก	5
โดยภาพรวม	4.06	0.74	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า การดำเนินงานการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการบริหารงบประมาณทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนระบบเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีโดยคำนึงถึงการควบคุมภายใน ($\bar{X}$ = 4.13) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำสมุดบัญชีรายการแยกประเภทของรายได้และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง ($\bar{X}$ = 4.12) โรงเรียนมีการจัดทำบัญชีโดยแยกตามประเภท ($\bar{X}$ = 4.11) โรงเรียนมีการวางแผนที่มีมาตรฐานเป็นระบบที่โปร่งใสมีการตรวจสอบภายใน ($\bar{X}$ = 4.01) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการเงินและบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำทุกเดือนและส่งตามกำหนด ($\bar{X}$ = 3.94)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ชัดเจนและปฏิบัติได้	3.99	0.75	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการมอบหมายงานด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานมีความชัดเจนและทุกคนได้รับรู้	4.05	0.70	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการรายงานผลทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	3.99	0.88	มาก	4

ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน/โครงการกิจกรรมที่กำหนดไว้	4.01	0.74	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการติดตามและประเมินผลการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	3.97	0.69	มาก	5
โดยภาพรวม	4.00	0.75	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า การดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการมอบหมายงานด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานมีความชัดเจนและทุกคนได้รับรู้ ($\bar{X}$ = 4.05) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน/โครงการกิจกรรมที่กำหนดไว้ ($\bar{X}$ = 4.01) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานมีความชัดเจนและปฏิบัติได้ ($\bar{X}$ = 3.99) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการรายงานผลทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 3.99) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 3.97)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีกระบวนการจัดหาพัสดุที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560	4.29	0.60	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการลงทะเบียนครุภัณฑ์ อย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	4.13	0.70	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการเก็บรักษา				

ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
บำรุงรักษา และคิดค่าเสื่อมราคาอย่างเป็นปัจจุบัน	4.05	0.70	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทหาย่างชัดเจน	4.29	0.65	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการใช้ทรัพย์สินมาใช้ในการวางแผนจัดการทรัพย์สินต่อไป	4.26	0.57	มาก	3
โดยภาพรวม	4.20	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า การดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีกระบวนการจัดหาพัสดุที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560 ($\bar{X}$ = 4.29) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทหาย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.29) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการใช้ทรัพย์สินมาใช้ในการวางแผนจัดการทรัพย์สินต่อไป ($\bar{X}$ = 4.26) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการลงทะเบียนครุภัณฑ์ อย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 4.13) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการเก็บรักษา บำรุงรักษาและคิดค่าเสื่อมราคาอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 4.05)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการตรวจสอบภายใน

ด้านการตรวจสอบภายใน	ระดับการดำเนินงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษา	4.15	0.70	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ	4.26	0.60	มาก	1

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการกำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน	4.10	0.71	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบภายใน	3.99	0.68	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการรายงานผลการตรวจสอบภายใน	4.06	0.72	มาก	4
โดยภาพรวม	4.11	0.68	มาก	-

จากตารางที่ 9 พบว่า การดำเนินงานงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ทั้งให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.26) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.15) โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.10) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการรายงานผลการตรวจสอบภายใน ($\bar{X}$ = 4.06) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบภายใน ($\bar{X}$ = 3.99)

ตอนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 คน เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีร่วมกับครูเพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผน/โครงการ และมีการวางแผนงบประมาณที่ครบถ้วน และต้องผ่านการอนุมัติใช้แผนจากคณะกรรมการสถานศึกษาก่อนนำมาใช้

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านงบประมาณที่ใช้ในการวางแผนงบประมาณครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษา

และครู ดังนั้นในการวางแผนงบประมาณควรมีการเก็บหลักฐานร่องรอยที่ชัดเจนและเป็นระบบรวมทั้งมีการส่งต่อข้อมูลให้ครบถ้วน

2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการคำนวณต้นทุนผลผลิตกิจกรรมที่สอดคล้องกับราคาปัจจุบันเพื่อเป็นข้อมูลราคากลางของโรงเรียน และควรเก็บข้อมูลสารสนเทศให้ครบถ้วน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติงบประมาณอย่างชัดเจน

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีระบบติดตามตรวจสอบการคำนวณต้นทุนผลผลิตตามแผนงาน/โครงการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้นผู้ที่รับผิดชอบควรมีการติดตามตรวจสอบการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ตรงตามราคากลางอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงาน และรักษาผลประโยชน์ของโรงเรียน

3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรจัดซื้อจัดจ้างตามแผน/โครงการ ที่กำหนดไว้ และถูกต้องตามระเบียบพัสดุทุกขั้นตอน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ทำรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อพร้อมสำหรับการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้าง

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศในการจัดซื้อจัดจ้างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ดังนั้น ควรจัดเก็บเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นระบบและ เป็นปัจจุบันเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาข้อมูล พร้อมทั้งมีการส่งต่อข้อมูลที่ครบถ้วน

4. ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการจัดทำบัญชีโดยแยกตามประเภท ของรายได้และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง มีการจัดทำรายงานการเงินและบัญชีรายรับ-รายจ่าย ประจำทุกเดือน และส่งรายงานต้นสังกัดตามกำหนด มีมาตรฐานเป็นระบบที่โปร่งใสและมีการตรวจสอบภายใน

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการจัดทำรายงานการเงินและบัญชีรายรับ-รายจ่าย ประจำทุกเดือนและส่งตามกำหนด ดังนั้น ทุกครั้งที่มีรายรับ-รายจ่าย เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชีควรทำการบันทึกรายรับ-รายจ่าย เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ผู้บริหารและครูควรมีนโยบายหรือแนวทางการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีรายงานผลการดำเนินงานหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมทุกครั้งเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและครบถ้วน และมีการติดตามที่เป็นระบบ

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการติดตามและประเมินผลการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน และมีการติดตามการรายงานทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

6. ด้านการบริหารสินทรัพย์ ผู้บริหารและครูควรมีกระบวนการจัดหาพัสดุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อความถูกต้องและให้เกิดความโปร่งใส มีการลงทะเบียนครุภัณฑ์

ครบถ้วน มีการเก็บรักษาบำรุงและคิดค่าเสื่อมราคาอย่างเป็นปัจจุบัน และกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาอย่างชัดเจน

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครู มีการเก็บรักษา บำรุงรักษาและคิดค่าเสื่อมราคาอย่างเป็นปัจจุบัน ดังนั้นผู้รับผิดชอบจะต้องมีการคิดค่าเสื่อมราคาประจำปีและมีทะเบียนคุมครุภัณฑ์ เพื่อสามารถติดตามและง่ายต่อการบำรุงรักษา

7. ด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารและครูควรมีการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการใช้งบประมาณ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบภายในที่ชัดเจนพร้อมทั้งมีการรายงานผลการตรวจสอบภายใน

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบภายใน ดังนั้นควรจัดอบรมและเพิ่มความรู้ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ในเรื่องงานงบประมาณและสามารถตรวจสอบภายในได้ถูกต้องตามกฎระเบียบ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 ที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารงบประมาณมีความจำเป็นในการขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายตามกลยุทธ์ที่สถานศึกษากำหนด วางแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรมาอย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด การบริหารจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างมากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต้องมีความเป็นผู้นำ มีทัศนคติที่ดี มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายทางการศึกษาที่ชัดเจน บริหารงานตามระเบียบทางราชการกำหนด ในการบริหารงานต้องได้รับความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและต่อความรู้สึกของสังคม ซึ่งแนวทางการบริหารงบประมาณตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 ว่าเป็นระบบที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการ บริหารการเงินตามหลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน (school-base management) โดยสถานศึกษาต้องมีแผนการหารายได้และแผนการจ่ายเงินรวมทั้งมีการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินสำหรับไว้ใช้จ่ายในกิจการของสถานศึกษา มีการควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินงานทาง

การเงินให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังต้องมีระบบข้อมูลที่เชื่อถือได้ เป็นปัจจุบัน และครอบคลุมการดำเนินงานทางการเงินทุกด้าน มีรายงานที่รวดเร็วและมีเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบได้ โดยสะดวก เพื่อแสดงถึงความโปร่งใส (transparency) และความรับผิดชอบ (accountability) ในการบริหารการเงินของสถานศึกษา จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของซูบริ ม่วงกุ่ม (2558) ที่ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทราวดี เกตุณะ (2560) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบและปัญหาแนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ทั้ง 7 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการลดต้นทุนการผลิต ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรมาต้องมีการใช้จ่ายอย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด ในแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา และมีข้อมูลในระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน มีระบบติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของซูบริ ม่วงกุ่ม (2558) ที่ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบในการบริหารงบประมาณ ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดแผนงานโครงการ แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติได้ครอบคลุมทุกด้าน ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับปฏิบัติงาน ระบบการตรวจสอบภายในไม่มีอิสระ และขาดความต่อเนื่อง โดยมีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแผนงาน โครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติจริงอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน สร้างแรงจูงใจ ตลอดจนจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม การจัดทำตัวชี้วัด และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบและปัญหาแนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนงบประมาณ แผนงาน/โครงการ และการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ ปฏิทินปฏิบัติงาน และการประเมินแผนกลยุทธ์ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณที่สำคัญคือ สถานศึกษาควรจัด ประชุมบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้าง

ความเข้าใจ และจัดอบรมเกี่ยวกับดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ มาแต้ม (2561) ที่ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลของสถานศึกษา เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารแบบมุ่งเน้นของสถานศึกษาควรมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ควรสร้างและพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลตามยุทธศาสตร์และกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4

สรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องมีการดำเนินการใช้งบประมาณอย่างถูกต้องตามแผนกลยุทธ์และตามเป้าหมายของสถานศึกษา อนุมัติงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและต่อผู้เรียนสูงสุด มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้สามารถตรวจสอบ ติดตาม ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ ตรวจสอบการใช้งบประมาณ และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและสาธารณะชนรับทราบอยู่เสมอ

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 สถานศึกษาต้องมีการดำเนินการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรมาอย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด นำข้อมูลงบประมาณมาคิดคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายแต่ละกิจกรรมตามงาน/โครงการที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และมีข้อมูลในระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน และมีระบบติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับซูบรี ม่วงกุ่ม (2558) ที่กล่าวว่า การคำนวณต้นทุนผลผลิต หมายถึง การกำหนดนโยบายตามมาตรฐานทาง การเงินด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ โดยวิเคราะห์ กิจกรรมตาม งาน/โครงการ ที่วางไว้ ทั้งต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้เกิด ตัวผลผลิตที่มีในแผนกลยุทธ์ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายระยะสั้นระยะยาว ตลอดจนการประเมินผลของ กิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับบุญยวีร์ พัฒน์ธนภิตดิโชค (2559) ที่กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนในการบริหารงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ ควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การประเมินผลการดำเนินงาน และสอดคล้องกับภัสราวุธิ เกตุณะ (2560) ที่กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน และโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตามภารกิจงาน 7 ด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการศึกษพบว่า การบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นการดำเนินงานของ สถานศึกษา ต้องนำข้อมูลงบประมาณมาคิดคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายแต่ละกิจกรรมตามงาน/โครงการที่ เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และมีข้อมูลในระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน กำหนดเกณฑ์การอนุมัติงบประมาณโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีระบบ ติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

2. จากการศึกษพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 4 โดยมีข้อเสนอแนะเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 การวางแผนงบประมาณ สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่าย งบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องตามแผน/โครงการโดยมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาประชุมจัดทำแผนงบประมาณเพื่ออนุมัติการใช้แผนงบประมาณประจำปี มีระบบ ข้อมูลสารสนเทศการควบคุม ติดตาม และประเมินผลอย่างชัดเจน

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระบบข้อมูล สารสนเทศด้านงบประมาณที่ใช้ในการวางแผนงบประมาณครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ดังนั้นในการวางแผนงบประมาณควรมีการเก็บหลักฐานร่องรอยที่ชัดเจนและเป็นระบบรวมทั้งมีการ ส่งต่อข้อมูลให้ครบถ้วน

2.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิต สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานนำข้อมูลงบประมาณมาคิดคำนวณ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายแต่ละกิจกรรมตามงาน/โครงการ ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และมีข้อมูลในระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน

จากระดับการดำเนินงานข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีระบบติดตามตรวจสอบการ คำนวณต้นทุนผลผลิตตามแผนงาน/โครงการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้นผู้ที่รับผิดชอบควรมีการ ติดตามตรวจสอบการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ตรงตามราคากลางอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิด ความโปร่งใสในการดำเนินงาน และรักษาผลประโยชน์ของโรงเรียน

2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุ โดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน/โครงการโดยคณะกรรมการจัดซื้อจัด จ้างตรวจสอบและตรวจรับพัสดุด้วยความโปร่งใส มีการตรวจสอบประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง

จากระดับการดำเนินงานซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศในการจัดซื้อจัดจ้างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ดังนั้น ควรจัดเก็บเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบันเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาข้อมูล พร้อมทั้งมีการส่งต่อข้อมูลที่ครบถ้วน

2.4 ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายตามประเภทของเงิน เพื่อควบคุมงบประมาณโดยจัดให้มีการวางแผนที่มีมาตรฐานเป็นระบบที่โปร่งใส มีการตรวจสอบภายในและรายงานการเงินและบัญชีรายรับ-รายจ่าย ต่อต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง

จากระดับการดำเนินงานซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการจัดทำรายงานการเงินและบัญชีรายรับ-รายจ่าย ประจำทุกเดือนและส่งตามกำหนด ดังนั้น ทุกครั้งที่มีการรับ-รายจ่าย เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชีควรทำการบันทึกรายรับ-รายจ่าย เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

2.5 ด้านการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานกระบวนการจัดหาพัสดุ ควบคุมเก็บรักษา บำรุงรักษา และจำหน่ายออกจากทะเบียน มีการลงทะเบียนครุภัณฑ์และคิดค่าเสื่อมราคา มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง จัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่า และมีหลักฐานในการเบิกจ่ายอย่างถูกต้อง

จากระดับการดำเนินงานซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการติดตามและประเมินผลการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน และมีการติดตามการรายงานทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

2.6 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานรายงานผลทางการเงินตามนโยบายของสถานศึกษา แนวปฏิบัติด้านการรายงานการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศรายงานการเงินและผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ครบถ้วนชัดเจน มีการกำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินในการจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่า และต้องมีหลักฐานในการเบิกจ่าย

จากระดับการดำเนินงานซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครู มีการเก็บรักษา บำรุงรักษาและคิดค่าเสื่อมราคาอย่างเป็นปัจจุบัน ดังนั้นผู้รับผิดชอบจะต้องมีการคิดค่าเสื่อมราคาประจำปีและมีทะเบียนคุมครุภัณฑ์ เพื่อสามารถติดตามและง่ายต่อการบำรุงรักษา

2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน สถานศึกษาต้องมีการดำเนินงานตรวจสอบงบประมาณอย่างต่อเนื่อง กำหนดแนวนโยบายตามมาตรฐานทางการเงิน เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ วิเคราะห์และควบคุมการปฏิบัติงานในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง และมีการรายงานผลการดำเนินการอยู่เสมอ

จากระดับการดำเนินงานซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบภายใน ดังนั้นควรจัดอบรมและเพิ่มความรู้ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ในเรื่องงานงบประมาณและสามารถตรวจสอบภายในได้ถูกต้องตามกฎระเบียบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง ๆ และในหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการบริหารงบประมาณในโรงเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษา

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จรรุวรรณ มาแต่้ม. (2561). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2544). **มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles** กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- ชุบรี ม่วงกุ่ม. (2558). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญยวีร์ พัฒน์ธนภิตติโชค. (2559). **สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ภัศราวดี เกตุนะ. (2560). **การศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน** ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วีระพงษ์ ก้านกิ่ง. (2560). **สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). **รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ประจำปี 2555**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรื. (2544). **มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อก.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2563). **ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1**. เข้าถึงข้อมูลจาก <https://eoffice.sesao1.go.th/info>
- Best, J. W. (1981). **Research in education**. (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall, 195.
- Krejcie, R. V and Daryle, W. M. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**. 607-610.

THE TEACHING MANAGEMENT OF ENVIRONMENTAL DESIGN MAJOR AT
THE UNDERGRADUATE LEVEL OF SHENYANG CITY
UNIVERSITY IN SHENYANG CHINA

การจัดการเรียนการสอน วิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมระดับปริญญาตรี
ของเมืองเสิ่นหยาง มหาวิทยาลัยในเสิ่นหยาง ประเทศจีน

Gao Chongwen

เกา ฉงเหวิน

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: 492000437@qq.com

Received: December, 7 2022

Revised: December, 19 2022

Accepted: December, 21 2022

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To study the problems of the teaching management mode of environmental design at the undergraduate level of Shenyang City University; 2) To compare the teaching management mode of the environmental design major of LuXun Academy of Fine Arts and Shenyang City University; and (3) To develop the teaching management mode of the environmental design major at the undergraduate level of Shenyang City University.

The research was a mixed methodology research consists of quantitative research and qualitative research. Population was students majoring in environmental design at the undergraduate level of Shenyang City University and LuXun Academy of Fine Arts, totaling 252 students. The sample size was determined by more than 95% of the population, obtained by simple random sampling method, totaling 243 students perceptively The key informants were teachers of environmental design major at the undergraduate level of Shenyang City University, industry experts, and employers, obtained by purposive sampling method. The instruments used for data collection were questionnaire, and interview records. The statistics used for data analysis were percentage, mean, variance, and t-test.

The research findings revealed that: 1) There were a series of problems in the teaching mode of environmental design major in Shenyang City University, such as "lack of cultivating students' innovative thinking, lack of cognition of the importance of architecture, weak basic teaching, lack of practical teaching, and inadequate utilization of teaching resources"; 2) In the teaching mode of environmental design major of LuXun Academy of Fine Arts, "basic teaching and professional integration, organic integration of supporting disciplines, good architectural foundation, and many practical courses" were worthy of Shenyang City University's reference; and 3) Based on the interdisciplinary systems engineering and modularization theory, the researchers established a new environmental design teaching model for Shenyang City University. And based on this new model, a macroscopic environmental design teaching evaluation system was established.

Keywords: The Teaching Management of Environmental Design Major, Shenyang City University

---

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาการ ออกแบบสิ่งแวดล้อมระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเมืองเสิ่นหยาง 2) เปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของวิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยจิตรศิลป์ หลู่ ซุ่น และมหาวิทยาลัยในเสิ่นหยาง และ 3) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเมืองเสิ่นหยาง

การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรคือนักศึกษาวิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย เมืองเสิ่นหยาง และวิทยาลัยจิตรศิลป์ หลู่ ซุ่น รวมนักศึกษา 252 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 95 ของประชากร โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวนนักเรียน 243 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคืออาจารย์วิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเมืองเสิ่นหยาง ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม และ นายจ้าง ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีปัญหาหลายประการในโหมดการสอนวิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยในเสิ่นหยาง เช่น "การขาดการปลูกฝังความคิดเชิงนวัตกรรมของนักศึกษา การขาดความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของสถาปัตยกรรม การสอนพื้นฐานที่อ่อนแอ, ขาดการสอนภาคปฏิบัติ และการใช้ทรัพยากรการสอนไม่เพียงพอ" 2) ในโหมดการสอนวิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยจิตร

ศิลป์ หลู่ ชุ่น "การสอนพื้นฐานและการบูรณาการทางวิชาชีพ การรวมสาขาวิชาที่สนับสนุนเข้าด้วยกัน พื้นฐานทางสถาปัตยกรรมที่ดีและหลักสูตรภาคปฏิบัติมากมาย" มีค่าสำหรับการอ้างอิงของมหาวิทยาลัย เมืองเสิ่นหยาง และ 3) จากทฤษฎีวิศวะกรรมระบบแบบสหวิทยาการและทฤษฎีการทำให้เป็นโมดูล นักวิจัย ได้สร้างรูปแบบการสอนการออกแบบสิ่งแวดล้อมใหม่สำหรับมหาวิทยาลัยในเสิ่นหยาง และจากโมเดลใหม่นี้ ระบบการประเมินการสอนการออกแบบสิ่งแวดล้อมระดับมหภาคได้ถูกสร้างขึ้น

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนวิชาเอกการออกแบบสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยเมืองเสิ่นหยาง

Introduction

The teaching mode and research method of Chinese environmental design are imported from the West. Internationally, environmental design research began in the early 20th century. They believe that "at the beginning of design, the building is obliged to observe the changes of the environment at all times, live in harmony with the environment, and have the obligation to minimize the negative impact on the occupants. And meet the individual needs of the human beings living in it." (Christopher Day, 1990: 15-16) In China, "environmental design" evolved from "interior design". China's interior design profession began in 1957, when the Central Academy of Arts and Crafts established China's first "Department of Interior Decoration". After entering the 1980s, due to the reform of the social and economic system, the original concept of interior design education is far from meeting the market demand, and the connotation and pattern of China's interior design education have undergone great changes. In its place is a professional concept that integrates interior design, landscape design and architectural design - environmental design education. "The Department of Environmental Art and Design of the Academy of Arts and Design of Tsinghua University is the first teaching unit in China to offer the major of environmental design." (<https://www.ad.tsinghua.edu.cn/jgsz/xssz/hjyssjx.htm>, 2016) Since then, the Central Academy of Arts and Crafts, Tongji University, and Chongqing Institute of Architecture and Engineering have successively become pilots for environmental design. As the Ministry of Education set the environmental design major as a second-level discipline of "design art", the major became a popular domestic design discipline at that time. "According to the data provided by the National Bureau of Statistics, since 2001, the proportion of China's urban population has reached a height of 51.27%. At the same time, according to the data of six consecutive censuses, the urban population data has a significant increasing gradient: 12.84% (1953),

17.58% (1961), 20.43% (1982), 25.84% (1990), 35.39% (2000), 49.68% (2010)." (<http://www.stats.gov.cn/tjsj/pcsj/rkpc/6rp/indexch.htm>, 2016) Such huge population growth has naturally brought about the rapid development of related disciplines such as architecture, civil engineering, and municipal management, which are indispensable to human life. Environmental design is a discipline that explores how people and buildings, and the environment can coexist in harmony. Only by promoting the rapid construction of environmental design disciplines can related industries such as interior, architecture, and urban planning develop rapidly. Complementing each other is that the development of environmental design education can also significantly improve the spiritual image of the city.

As a new discipline, environmental design is developing rapidly under the impetus of the market. Due to the rapid development, the status quo is that problems and achievements coexist. As a highly practical discipline, its market positioning is very clear. This clear market positioning will not cause major changes due to different professional institutions and academic backgrounds that environmental design majors rely on. How to integrate under the market background, conduct in-depth investigation and research from the environmental design education system itself, and establish a more complete and reasonable environmental design teaching management model, this is one of the meanings of my research on this topic. The researchers in this paper will take Shenyang City University in Shenyang, China as an example, combine the development status of environmental design teaching models in other Chinese universities and the difficulties and priorities of environmental design majors, and study the major changes and challenges that environmental design education faces due to the development of the times. Such as the renewal of educational concepts, the transformation of models, and the reconstruction of systems. It is hoped that the teaching problem of environmental design major in Shenyang City University can be solved. To provide Shenyang City University with a feasible, inclusive, characteristic, stable and extensible teaching management model, and to promote the balanced and sustainable development of environmental design teaching. To achieve the purpose of "letting students directly face real and complex problems, conduct design research with comprehensive and interdisciplinary thinking, and use various knowledge, methods and skills to solve related problems through continuous exploration." (Rita C Richey, 2017). Therefore, through environmental design education to cultivate environmental design talents, to make China's urban image shine.

The research of this paper stems from the confusion and reflection on the problems existing in the teaching mode of environmental design major at the undergraduate stage of Shenyang City University. Shenyang City University is in Shenyang City, Liaoning Province, China, in the Northeast region. In recent years, with the rapid development of modernization in Northeast China, the optimization and protection of the environment has become a hot issue of people's attention. Therefore, the society's demand for environmental design professionals and compound talents is more and more urgent, and the requirements are getting higher and higher. Correspondingly, the teaching theory system of Shenyang City University urgently needs to be improved and reformed along with the social changes. Compared with other universities in China, the teaching mode of environmental design major in Shenyang City University is not mature enough, the curriculum design and practical experience are insufficient, and the professional discipline education is still in its infancy. Although the environmental design major offered by Shenyang City University has now become the key discipline of the school. However, how to learn from the advanced teaching concepts of other universities, realize the high adaptability and high-quality development of the discipline, and train high-quality design practitioners to meet the needs of the rapid development of environmental design in China and the construction of social-related industries. This is the direction I need to explore and think about.

According to CNKI's literature search, the researchers found that Shenyang City University has relatively few academic papers with "environmental design" such as "interior", "public art", "landscape", "garden" as key words. Environmental design is a new discipline full of vitality and continuous improvement. Whether in developed countries or in China, environmental design education is constantly innovating and developing. Discussing the localization reform of environmental design education has important practical significance in the field of environmental design. Therefore, the researchers hope that through this paper, based on interpreting the cognition and achievements of predecessors in the region, combined with the perspective of my own learning courses and teaching theories, to carry out research on the teaching management model of environmental design majors, to establish a new teaching mode. At the micro level, the researchers hope that this model can provide specific reference for the imperfect and immature professional teaching of Shenyang City University. It makes the setting and configuration of its professional teaching structure more reasonable, reduces the waste of manpower and material resources, saves educational

resources, and improves teaching efficiency. In order to cultivate environmental design talents who keep pace with the times and adapt to the needs of the market. At the macro level, the researchers hope that this model can be used as a methodological reference for environmental design professional teaching, a kind of epistemological enlightenment, and a specific feasibility test.

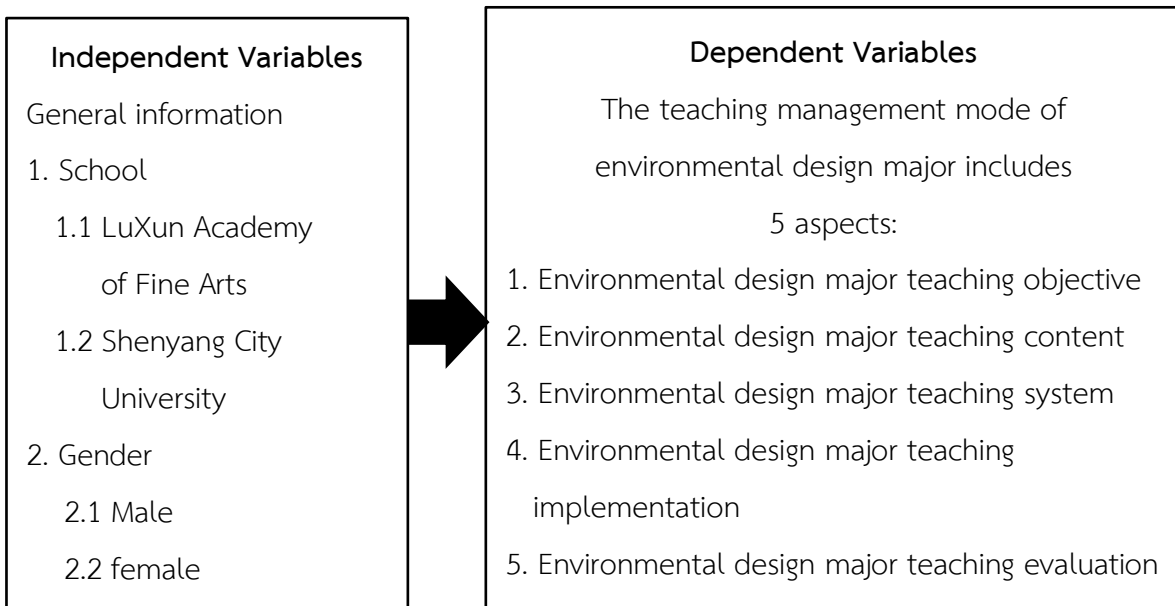
Research Objectives

1. To study the problems of the teaching management mode of environmental design at the undergraduate level of Shenyang City University
2. To compare the teaching management mode of the environmental design major of LuXun Academy of Fine Arts and Shenyang City University
3. To develop the teaching management mode of the environmental design major at the undergraduate level of Shenyang City University

Research Hypothesis

Teaching objectives, teaching content, teaching system, teaching implementation, and teaching evaluation have an impact on the teaching mode of the environmental design major of Shenyang City University

Conceptual Framework

Figure 1: Conceptual Framework

Research Methodology

Population was students majoring in environmental design at the undergraduate level of Shenyang City University and LuXun Academy of Fine Arts, totalling 252 students. The sample size was determined by more than 95% of the population, obtained by simple random sampling method, totalling 243 students. The key informants were teachers of environmental design major at the undergraduate level of Shenyang City University, industry experts, and employers, obtained by purposive sampling method. The instruments used for data collection were questionnaire, and interview records. The statistics used for data analysis were percentage, mean, variance, and t-test.

Population		Sample
The students of environmental design major at the undergraduate level of LuXun Academy of Fine Arts	144	139
The students of environmental design major at the undergraduate level of Shenyang City University	108	104
Total	252	243

Figure 2: (Objectives 1 and 2) Population and sample

Population		Sample
Teachers of environmental design major at the undergraduate level of Shenyang City University	16	3
Industry experts	2	2
Employers	2	2
Total	20	7

Figure 3: (Objectives 3) Population and sample

Role	Name	Educational Background	Work Experience	School/ Company	Position
Teacher	Wang Song	Master	8 Years	Shenyang City University	School of Architecture and Civil Engineering,

Role	Name	Educational Background	Work Experience	School/ Company	Position
					Director of School Office
	Zhang Bo	Master	6 Years		School of Architecture and Civil Engineering, Environmental Design Major, Lecturer
	Liu Xu	Master	6 Years		School of Architecture and Civil Engineering, Environmental Design Major, Lecturer
Expert	Zhao Chunyan	Doctor	18 Years	LuXun Academy of Fine Arts	School of Architecture Design and Art, Professor
	Kang Jing	Master	12 Years	Shenyang City University	BIM Center, Director
Employer	Wang Minggang	Undergraduate	20 Years	Shenyang Rongcheng	General manager
	Li Ning	Mid-Level Engineer	10 Years	Landscape Construction Engineering Co.,Ltd.	Project manager

Figure 4: Focus group composition

Research Findings

Table 1: The overall difference in teaching mode between two schools

Variable	School	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
Teaching objectives	LuXun Academy of Fine Arts	139	4.65	0.46	3.56	.00
	Shenyang City University	104	4.38	0.67		
Teaching content	LuXun Academy of Fine Arts	139	4.36	0.61	8.64	.00
	Shenyang City University	104	3.53	0.83		
Teaching system	LuXun Academy of Fine Arts	139	4.57	0.54	4.06	.00
	Shenyang City University	104	4.23	0.68		
Teaching implementation	LuXun Academy of Fine Arts	139	4.59	0.54	4.32	.00
	Shenyang City University	104	4.23	0.71		
Teaching evaluation	LuXun Academy of Fine Arts	139	4.59	0.53	4.02	.00
	Shenyang City University	104	4.27	0.67		
Teaching mode	LuXun Academy of Fine Arts	139	4.55	0.48	5.92	.00
	Shenyang City University	104	4.12	0.61		

According to Table 1,

1) LuXun Academy of Fine Arts and Shenyang City University environmental design majors have overall differences in the five dimensions of the teaching mode, and the differences are significant ($p < 0.001$).

2) Regarding the environmental design major teaching mode, the overall mean of LuXun Academy of Fine Arts is 4.55, and the standard deviation is 0.48; the overall mean of Shenyang City University is 4.12, and the standard deviation is 0.61. It shows that in general, the students of LuXun Academy of Fine Arts have a higher degree of recognition of the five dimensions of the environmental design teaching model than Shenyang City University.

3) Analyzing Shenyang City University from various dimensions, the order of students' recognition in each dimension of the teaching model is as follows: teaching objective > teaching evaluation > teaching system > teaching implementation > teaching content. The average value of students in the dimension of "teaching objective" is the largest, which is 4.38. The mean value in the dimension of "teaching content" is the

smallest, which is 3.53. It shows that the students at Shenyang City University agree with the teaching objectives of the environmental design major and have a low level of mastery of the teaching content of the environmental design major.

Table 2: The overall difference of gender in teaching mode

School	Gender	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
Shenyang City University	Male	45	4.24	0.61	1.84	0.07
	Female	59	4.03	0.59		
LuXun Academy of Fine Arts	Male	40	4.58	0.60	0.49	0.62
	Female	99	4.54	0.43		

According to Table 2,

1) There is no gender difference in the teaching mode of environmental design major between Shenyang City University and LuXun Academy of Fine Arts ($p > 0.05$).

2) Shenyang City University has an average of 4.24 for males and 4.03 for females; LuXun Academy of Fine Arts has an average of 4.58 for males and 4.53 for females. Therefore, males in the two schools have a higher degree of recognition of the teaching model of environmental design than females.

Table 3: The gender comparison of Shenyang City University's teaching mode in 5 dimensions

Variable	Gender	n	Minimum	Maximum	$\bar{X}$	S.D.
Teaching objectives	Male	45	3.00	5.00	4.49	0.70
	Female	59	2.82	5.00	4.29	0.64
Teaching content	Male	45	1.55	5.00	3.63	0.75
	Female	59	2.00	5.00	3.45	0.87
Teaching system	Male	45	3.00	5.00	4.37	0.67
	Female	59	2.20	5.00	4.13	0.68
Teaching implementation	Male	45	3.00	5.00	4.38	0.68
	Female	59	2.00	5.00	4.11	0.72
Teaching evaluation	Male	45	3.00	5.00	4.38	0.68
	Female	59	2.70	5.00	4.18	0.67

Variable	Gender	n	Minimum	Maximum	$\bar{X}$	S.D.
Teaching mode	Male	45	3.00	5.00	4.24	0.61
	Female	59	2.73	5.00	4.03	0.59

According to Table 3,

A further analysis of the five dimensions of the teaching model of the environmental design major of Shenyang City University found that from the average value, the students at Shenyang City University agree with the five dimensions of the teaching model for males higher than females.

Discussion of Research Findings

1. Discussion of Research Objective 1

There were five components of problems existing in the teaching mode of environmental design major in Shenyang City University which consisted of teaching objectives, teaching content, teaching system, teaching implementation, and teaching evaluation. The major findings were revealed as such because through investigation and research, it is found that the problems existing in the teaching mode of environmental design major in Shenyang City University are consistent with other research findings. This research finding was in accordance with the research of Author Xu Minghao (2020, p46-48) which was found that analysis of the existing problems in environmental design education: the structure of teachers is not perfect; the training objectives are not clear enough; the curriculum system is old-fashioned; the teaching method is single; the teaching facilities are not perfect; the teaching management level needs to be improved; the teaching evaluation system needs to be more standardized.

Also, the findings were in the same direction with Researcher Yu Xiaoqian (2021, p3) that the problems existing in the teaching of environmental design courses are: the set environmental design teaching course system is not perfect; the training objectives are not clear; the set environmental design teaching courses lack practical application; the teaching content in the professional field of environmental design is outdated and the method is single.

Moreover, from the research of Researcher Chen Keqian (2009, p33), it was found that the problems of environmental design education are: the curriculum setting system is

not perfect; the scope of curriculum setting is not comprehensive; the setting of the specific content of the curriculum is still lacking; the curriculum setting lacks characteristics.

2. Discussion of Research Objective 2

The major findings were revealed as such because by comparing the teaching management modes of LuXun Academy of Fine Arts and Shenyang City University, it is found that the advantages of LuXun Academy of Fine Arts are consistent with the research on the teaching modes of environmental design majors in other excellent universities. It is worth learning from Shenyang City University.

This research finding was in accordance with the research of Author Zheng Shuyang (2019: 7) which was found that in the concept and method of design research, there should be not only individual thinking of experience and analysis, but also a systematic and comprehensive overall thinking. Only by developing academic resources in adjacent disciplines of humanities, science and engineering and related majors based on our own disciplinary advantages can we seek breakthroughs in the cooperation of integration and development.

Also, the findings were in the same direction with Zhong Yan (2006: 32) that the curriculum setting of the environmental design major is the carrier for each university to cultivate the compound design talents of the environmental design major. The rationality of the professional curriculum setting is not only related to whether the major itself has a reasonable logic of existence, but also to the environmental design cultivated by each university. Whether talents have strong social adaptability. Only by adapting to the needs of economic and social development, can the majors set by the university ensure that the talents it trains can meet the requirements of economic and social development. However, the cultivation of talents in universities is cyclical. Therefore, the setting of professional courses is not simply to adapt to the needs of economic and social development but should be carried out according to the needs of economic and social development for various types of senior professionals at all levels. Long-term prediction makes the professional setting have a certain advance and wide adaptability, so that the professional setting and the economic and social development can form a benign and mutually adaptive relationship.

Moreover, from the research of Researcher Yin Ni and Liu Jingjing (2021, p2), it was found that to cultivate high-quality environmental design professionals, universities need to introduce an applied talent training system, attach great importance to practical teaching, establish a suitable talent training mechanism, adjust the traditional talent training model, and greatly improve the quality of environmental design talent training.

3. Discussion of Research Objective 3

The major findings were revealed as such because the teaching management mode of the environmental design major should keep pace with the times and should be reformed with the development of the times, to cultivate more talents who can meet the needs of the market.

This research finding was in accordance with the theories of Author Pan Anqi (2012: 1-2) which was found that Taylor's theory of scientific management emphasizes the need to perform tasks efficiently. The purpose of management is to complete each project plan more efficiently. Therefore, in terms of the system, we must first clarify and refine the goals, establish a sound mechanism, and ensure the realization of the goal. Taylor believed that there should be a division of labor between managers and workers. Managers are responsible for planning, organizing, and making decisions, while workers are primarily responsible for getting the job done. The monitoring mechanism and the implementation of the system are inseparable. To improve the executive power of the system and improve the production efficiency, whether it is the decision-making supervision of the principal, the teaching supervision of teachers, and the academic evaluation of students, it is necessary to have a sound supervision mechanism.

Also, the findings were in the same direction with Researcher Lin Haifeng, Researcher Zhao Min, and Researcher Mo Rong (2016, p7-9) that the guaranteed path for the implementation of shared leadership in the introspection of the teacher team: Creating an ecological community of shared leadership training and development. Establishing an incentive system that matches shared leadership. Building an empowerment, empowerment, and responsibility performance mechanism for shared leadership enhancement. Building a shared leadership information platform for dialogue and sharing. Cultivating a team culture suitable for the development of a shared leadership model.

Moreover, from the research of Researcher Yu Xiaoqian (2021: 2-3) and Researcher Xu Minghao (2020, p54), it was found that the basic framework of the curriculum system is

from the perspective of the specific implementation of the construction of the environmental design professional curriculum system. A relatively complete teaching system should have clear goals in terms of research objects and teaching training and limit the logical relationship between the professional content in the teaching process and the professional compulsory courses. and related flexibility. For the professional field of environmental design, it is necessary to properly deal with the relationship between the public basic course modules and the professional course modules, and deal with the diverse perspectives involved, to play an effective role in guiding, guiding, and restricting. At the same time, it is necessary to establish a symbiotic system of living environment, technology, and art, and handle various interests between reality and the future. The basic characteristics of the modular system are planning, predictability, systematizations, characteristic, creativity, and adaptability. It is necessary to establish a systematic teaching management application, formulate and improve the rationality of education management systems and standards, establish a post-responsibility management system, and use Internet technology to develop and use a more reasonable education management platform.

Corresponding to the research of Wang Zhenggang and Li Jie (2014: 1-2), the research on the teaching system of environmental art design oriented by "practice and art" should construct a practical teaching system of "techniques + skills + innovation", so that students can firmly grasp the subject knowledge; implement "modeling training+ design appreciation + art inspection + expanding the horizon" sequence teaching to comprehensively improve students' comprehensive artistic literacy; build a stable training base to ensure students' smooth transition from classroom to society, from practice to practical creation.

Suggestion

1. The name of the New Model

Modular Teaching Model of Environmental Design Major at the Undergraduate Stage of Shenyang City University-"Five-Year Four-Stage Teaching Model"

2. Components

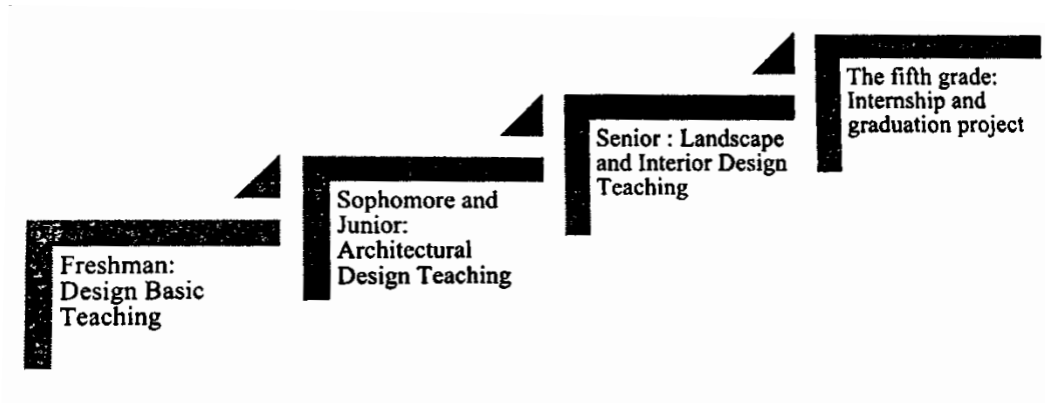

Figure 5: Five-year four-stage teaching model

The following explains the five-year four-stage teaching model in detail.

a. Targeted design of basic teaching modules (1 academic year)

Basic teaching aims to provide guidance for students' higher-level professional learning, and the cultivation of epistemology and methodology is particularly important. Setting up basic course arrangements according to the needs of professional development and strengthening basic teaching can improve students' professional adaptability and reflect the intersection, compound, and series of courses.

In the basic course stage, students are encouraged to establish innovative awareness, cultivate artistic personality, guide students to think more creatively, liberate design thinking, and let students learn to solve problems with creative thinking. Therefore, in the basic stage, there must be creative courses that combine hands and brains, such as thinking with pictures, design methodology, etc. At the same time, the display of creativity should also be emphasized in basic modeling and composition training, such as taking some theme creations, not just simple and monotonous body reproduction, and arrangement.

Freshman: Design Basic Teaching Module Curriculum Reference	
Freshman	Design Sketch (Interior, Architecture, Landscape), Professional Color (Interior, Architecture, Landscape), Professional Sketching (Interior, Architecture, Landscape), Plane Composition, Three-Dimensional Composition, Color Composition, Decorative Graphics, Form Research, Photography Basis, Design Introduction, Western Modern Design History, Chinese Design History, Design Methodology.

Figure 6

b. Architectural Design Course Module (2 academic years, including architectural design practice) Whether it is a business leader of a design company or a practitioner who has graduated from environmental design, when it comes to the relationship between architecture, interior design, and landscape design, all environmental graduates emphasize architectural knowledge. Architectural foundation, architectural professional design and its theory are the matrix of environmental design. Whether it is interior design or landscape design, they are inseparable from the foundation of architectural design.

This stage focuses on architectural foundation, architectural professional design, and its theory. The purpose is to prepare students for the next stage of professional teaching in interior design and landscape design through this stage of learning. This stage is the basic stage of environmental design professional learning, and the key stage in the teaching of interior design and landscape design. It needs to be emphasized here that the engineering courses offered by the department of environmental art are not the same as the engineering courses offered by the department of architecture, even if the subject names are the same. The emphasis of engineering content here is to emphasize the relationship between discipline content and design.

Sophomore and Junior: Architectural Design Course Module Setting Reference	
Sophomore	Introduction to Architecture, History of Chinese Architecture, Descriptive Geometry, Basic Architecture and Interior Perspective, Professional Expression Techniques (Hand-Painted Renderings), Professional Expression Sophomore Techniques (Hand-Painted Fast Expression), Ergonomics, Professional Color Design, Residential Area Planning, Scenic Area Planning, House Layout Design, Computer-Aided Design (AUTO-CAD). Design Institute Internship (Focus on drawing specifications and planning content), Principles of Architectural Design.
Junior	Analysis of Chinese Ancient Building Structure, Foreign Architectural History, Architectural Economics, Architectural Model, Building Structure, Building Physics (Sound, Light and Heat), Building Equipment Foundation (Water Heating and Electricity), Building Equipment Selection, Residential Surveying and Mapping, Urban Design, Landscape Architectural Design, Independent Residential Building Design, Computer-Aided Design (3DS- MAX, PHOTO-

Sophomore and Junior: Architectural Design Course Module Setting Reference	
	SHOP, SKETCH-UP). Design Institute Internship (Focus on design specifications and regulations).

Figure 7

c. Fuzzy landscape design and interior design professional teaching module (1 academic year, including engineering practice)

This stage mainly learns the basic theories, basic knowledge and related design skills of interior design and landscape design, so that students can exercise their design thinking skills through learning interior design and landscape design theories, and through professional modeling foundations, design principles and methods, studios and Basic training of engineering practice ability, with the ability to understand the history and current situation of interior design and landscape design, and to understand the development trend of the latest professional achievements. This year is a cross-arrangement of the landscape design and interior design course modules, so as to integrate the architectural design knowledge of the previous two years into the landscape design and interior design courses. At the same time, it is also hoped that students will rethink the relationship between architectural design, landscape design, and interior design, and use a holistic and systematic way of thinking to understand various factors related to environmental design and how to coordinate these factors. Instead of considering a single design object in isolation.

Senior: Environmental Design Course Module Setting Reference	
Senior	Interior Materials and Structure, Interior Design Procedures, Interior Furnishing Design, Furniture Design, Principles of Interior Design, History of Western Interior Design, History of Chinese Interior Design. Landscape Botany, Plant Configuration, Garden Design, Public Art, Introduction to Landscape, Principles of Landscape Design, History of Chinese Landscape Design, History of Western Landscape Design. Design Institute Internship (Focus on relevant regulations, standards, fire protection, and safety).

Figure 8

d. Landscape design or interior design teaching module, with the selected direction as the graduation design (1 academic year, included internship)

The final year of teaching is for students to learn something to their liking, building on one year of Design Fundamentals, two years of Architecture Design Fundamentals, and one year of "Landscape and Interior Blur Teaching". At the same time, I also made an in-depth design project on graduation. Before the students have obtained qualified credits, the subject orientation of the graduation design and the opening report of the thesis have passed the examination and approval, to successfully enter the graduation degree program. Based on the previous courses, students will focus on developing their hobbies and expertise in the final year, and graduate with landscape design or interior design as the direction.

Major	Fifth Grade: Two Professional Direction Curriculum Module Setting Reference
Interior Design	Display Design, Architectural Decoration Design, Resort Hotel Interior Design, Architecture, Interior Lighting Design, Architecture and Interior Photography, Senior Residential Interior Design, Introduction to Interior Design Style, Outline of Chinese and Western Sculpture History, Design Marketing and Management. Graduation Internship (Focus on professional ethics, design marketing, business relations, contracts), Graduation Project, Graduation Thesis.
Landscape Design	Horticulture and Planting, Garden Investigation, Public Facility Design, Landscape Design, Architecture and Landscape Photography, Architecture, Landscape Lighting Design, Natural System or Site Ecology, Compendium of Chinese and Western Sculpture History, Design Marketing and Management. Graduation Internship (Focus on professional ethics, design marketing, business relations, contracts), Graduation Project, Graduation Thesis.

Figure 9

The four-stage five-year teaching model, the first-grade trains students from "natural persons" to "professionals" with certain professional knowledge. The second and third grades start to lay a good professional foundation-architectural design basic course. From the fourth to the fifth grade, focus on cultivating students from professionals to

designers with certain professional abilities, and focus on innovative talents that are pioneering, communicative, and application oriented. From fifth grade to graduation, choose one as a breakthrough, and then improve, and make a summary of the undergraduate study.

3. Teaching Control

The environmental art design teaching control system should have an operating mechanism to play its role and have an impact on the professional teaching. It is recommended to establish a self-financing environmental design teaching supervision agency (hereinafter referred to as the "institution").

The current situation in China is that there are many associations related to the environmental design profession, and there are also many names. However, these associations either have no activities or are only carrying out profitable business operations. No association is concerned about the standard construction of professional teaching, constantly adjusting the teaching content according to market changes, improving the professional status and reforming the drawbacks of teaching.

The establishment of such a professional control system operation mechanism cannot be the behavior of an individual or a school. I hope that more experts can care about this issue, evaluate, and improve or rebuild this control system, and test, promote and apply it in China as soon as possible.

Its operating mode is only partially suggested in this study, and more details require further research in the future.

Its operating mode is as follows:

- 1) Full decision-making body is the board of direct.
- 2) Staff composition. About 8-12 people, each member represents a different environmental design education and practice organization.
- 3) Committee. The appraisal committee is responsible for assessing whether all schools applied for meet the criteria. The Standards Committee is responsible for developing and revising standards. The Research Committee is responsible for researching new topics and making recommendations to the Standards Committee.
- 4) Sources of funds. Funding sources are fees paid by the schools applying and sponsorships from professional associations, companies, and individuals. It is self-financing.
- 5) Evaluation process. (1) The school understands the rules of accreditation. (2) Schools integrate guidelines into teaching arrangements. (3) School deems standards

met, and application assessment. (4) Institution receives application materials.(5) Receive a self-assessment from the school two months before the institutional field assessment.(6) Based on the self-assessment, the assessor has a preliminary understanding of the school and lists the key points of the on-site assessment. (7) Assessor goes to school for on-site assessment for 2-3 days and write an evaluation report. (8) The Board of Directors reviewed the evaluation report. (9) After the board of directors discusses the appraisal personnel's report, the final compliance period will be given: if more than 90% of the standards are met, a 6-year compliance period will be given; if they are basically qualified (about 70%-90%), they will be given 3 years; if many items are unqualified, will refuse to give any years. The entire appraisal process takes approximately one year from application to publication of the results.

References

- Alan Weiner, & Talia R. Goldstein, & Stephen Vincent-Lan Klin. (2016). **Return to Art Itself the Influence of Art Education. Translated by Zheng Yan.** Shanghai:East China Normal University Press.
- Brian Edwards. (2003). **Sustainable Architecture.** Beijing: China Construction Industry Press, 208.
- Brian Enlawson. (2003). **The Language of Space. Translated by Yang Qingjuan, Han Xiao, Lu Fang, and Li Xiang.** Beijing: China Construction Industry Press.
- Christopher Day. (1990). **Places of the Soul.** London: The Aquarian Press, 15-16.
- Chen Keqian. (2009). **Analysis of the Reform and Reconstruction of the Art Design Professional Curriculum System in Contemporary Universities.** Beauty and Times (First Half of the Month), 01: 124-125.
- Chen Lixin, & Xuan Xinming. (2007). Exploration of Environmental Art Design Classroom Teaching Method. **China Science and Technology Information**, 01: 179-180.
- Gianni Gibbs. (2006). **St. Martin College of Art and Design Textbook Series: Interior Design Training Course.** Translated by Chen Demin, Pu Yanqing and others. Shanghai: People's Fine Arts Publishing House.

- Hu Wanshan. (2020). 70 Years of Application-oriented Undergraduate Education in China: History, Experience and Prospects. **Heilongjiang Higher Education Research**, 07: 34-38. National Bureau of Statistics of People's Republic of China. (2016, February 15). Sixth Census Data. Retrieved August 1, 2021, Retrieved from: <http://www.stats.gov.cn/tjsj/pcsj/rkpc/6rp/indexch.htm>
- Norman Foster. (1997). **Towards a modern homeland**. Beijing: China Construction Industry Press, 212.
- Rita C Richey. (2017). **Collection of Educational Exchange and Technical Terminology**. Translated by Lai Fengqi. Shanghai: East China Normal University Press. in China's.
- Suga Xinxin. (2019). **The Historical Evolution of Undergraduate Teaching Reform Universities Since the Founding of the People's Republic of My Country**. Master's thesis, Liaoning Normal University.
- Tsinghua Academy of Fine Arts. (2016). **Department of Environmental Design**. Retrieved from: <https://www.ad.tsinghua.edu.cn/jgsz/xssz/hjyssjx.htm>
- Wang Fei. (2009). Cultural Changes in the Development of Chinese Universities in the Past Century. **Journal of Changchun University of Technology (Higher Education Research Edition)**, 03: 31-33.
- Wang Zhenggang, & Li Jie. (2014). Research on the Environmental Art Design Teaching System Oriented by "Practice Art". **Art Hundreds of Arts**, 01: 213-214+217.
- Xu Minghao. (2020). **Research on Heilongjiang Environmental Design Education Development (1985-2015)**. Master's thesis, Harbin Normal University.
- Yin Ni, & Liu Jingjing. (2021). Research on the Reform and Practice of Art Design Practice Teaching Mode Take the Environmental Design Major as an Example. **The House of Drama**, 26: 177-178.
- Yu Xiaoqian. (2021). Analysis on Modularized Practice Teaching of Curriculum System of Environmental Art Design. **Journal of Changzhi University**, 01: 123-127.
- Zheng Shuyang. (2019). **60 Years of Research on China's Environmental Design**. *Decoration*, 10: 1219.
- Zhong Yan. (2009). **Guilin University Environmental Art Design Course Teaching and Development**. Master's thesis, Guangxi Normal University.